N Nr. 15

1. AUGUSTNUMMER 1941

Signal

Universitetsbiblioteket
i Tromsø

Belgia 2 fr. / Bulgaria 8 lewa / Danmark 50 øre / Finnland 4.50 mk. / Frankrike 4 fr. / Hellas 8 drs. / Iran 3 rial / Italia 2 lire / Kroatia 5 Kuna / Luxemburg 25 Pf. / Nederland 20 cents / Norge 45 øre / Portugal 2.— esc. / Romania 16 lei / Serbia 5 Dinar / Sverige 53 øre / Svelts 45 cents / Slovakia 2.50 kr. / Spania 1.50 ps. / Tyrkia 12 piaster / Ungarn 36 fillér

Vorwärts!

I demringen den 22. juni. Grensen i øst er overskredet. Mellem de brennende ruiner av en sovjet-russisk landsby går tyske soldater frem, somspøkelsesaktige skygger. Kampen mot bolsjevismen begynte

Foto: PK.-Lessmann

Agfa FOTO

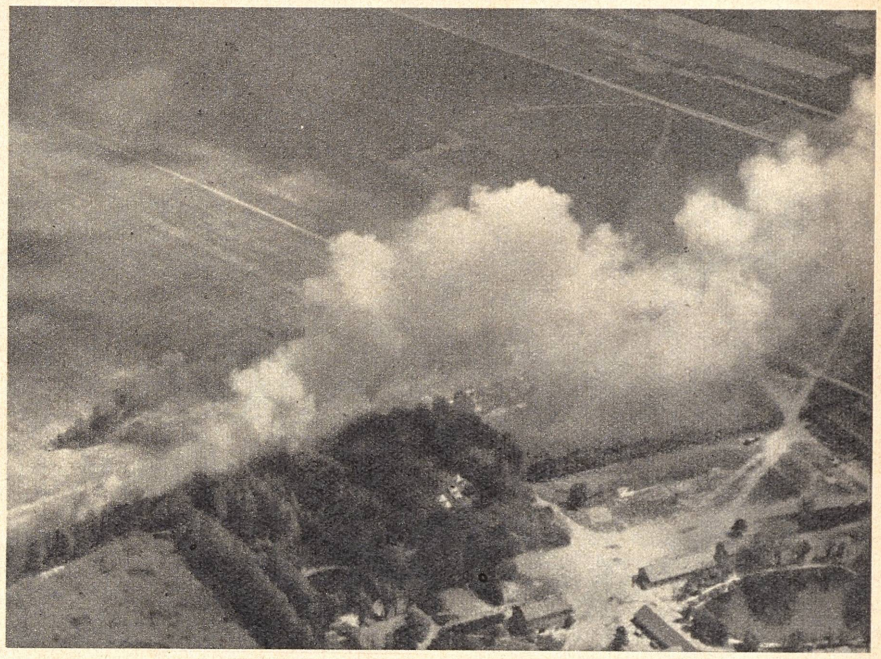
kjennetegnet
for
fotografiske
kvalitetsvarer

Agfa

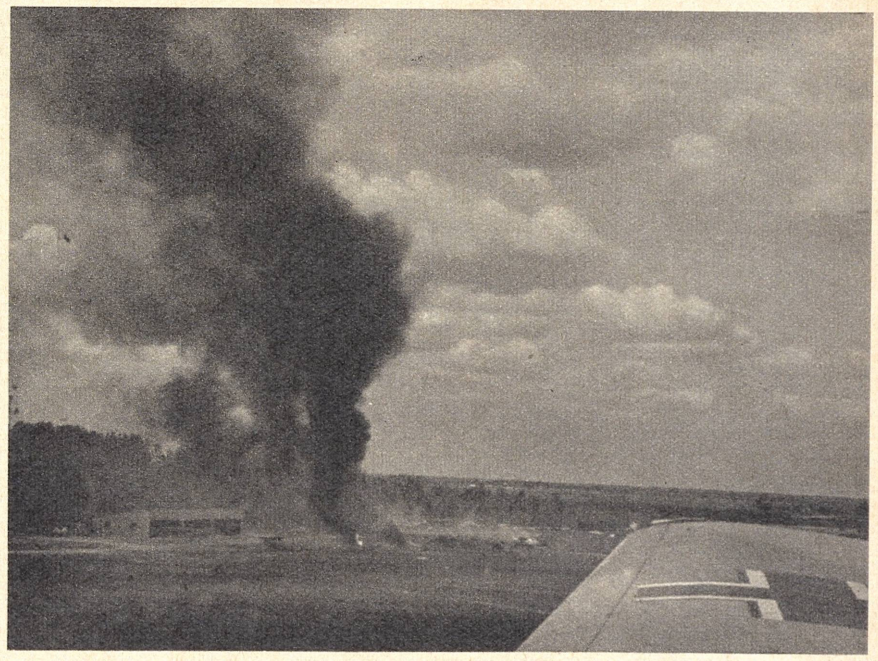
KAMERAS · FILMS
PLATER · PAPIR

Stål-fugler kom ned fra himlen . . .

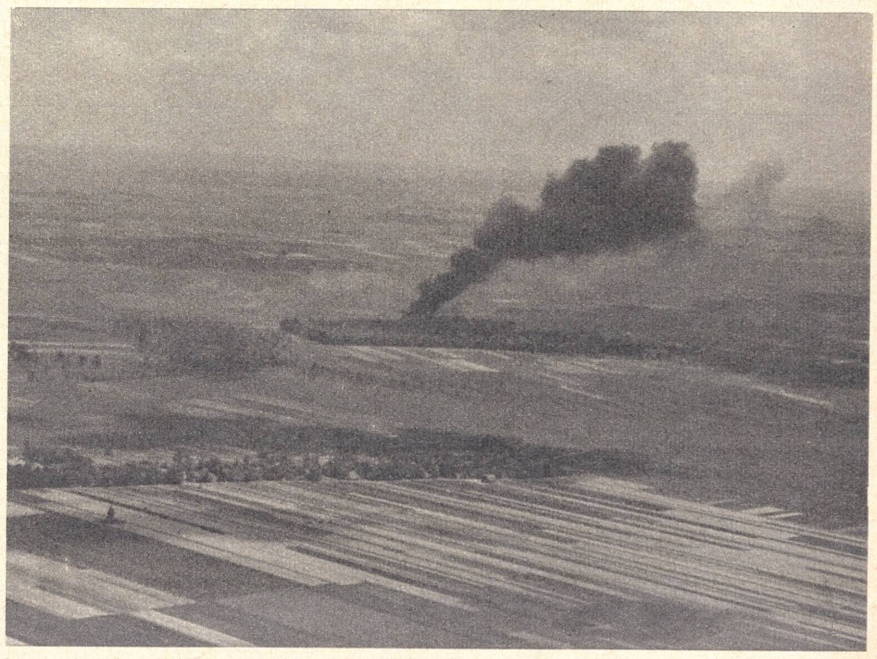
. . . og massedøden i det sovjetiske luftvåpen begynte

Kobrin — en av de utallige flyplasser, som om morgenen den 22. juni blev til en ruinhop . . . (PK) Silbermann

. . . angrepet av tyske kampflyvere i dypflukt, forvandles sovjetiske bombe- og jagerfly til rykende stålskjeletter . . .

. . . og fra Baltikum til Svartehavets kyst viser røksøiler disse Sovjet-luftvåpnets kirkegårder

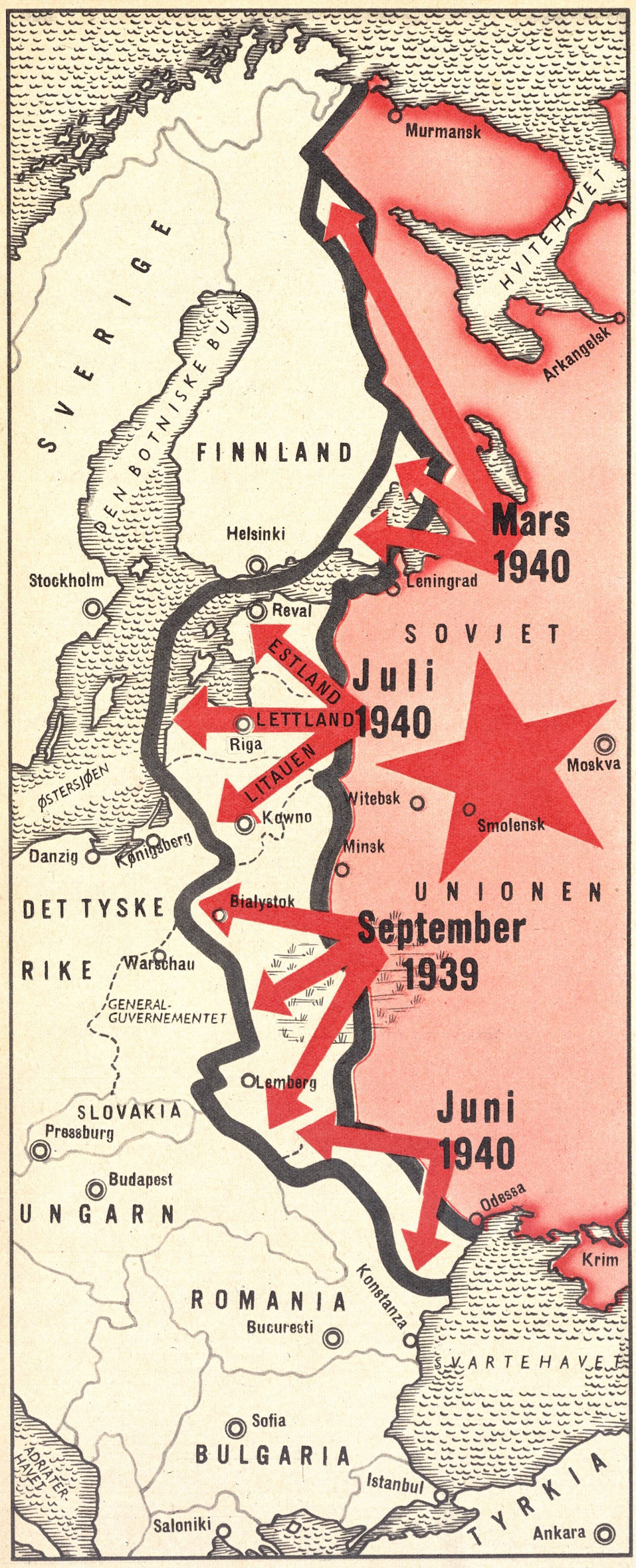
COPYRIGHT 1941 BY DEUTSCHER VERLAG BERLIN

I demringen den 22. juni

I de selvsamme timer, da den tyske hær rykket frem over grensen, førte det tyske luftvåpen ødeleggende slag mot sovjetiske flyplasser og opnådde i løpet av utrolig kort tid herredømmet i luften. Over 4000 sovjetiske fly blev ødelagt allerede i de første syv dager, flyhaller og -plasser likeledes. Dette foto fra angrepet på en flyplass nordvest for Bialystok gir et inntrykk av styrken av det tyske slag. Strekene antyder sovjetiske fly, som ligger i ,,hagluværet'' fra de tyske bomber og blir ødelagt eller beskadiget av splinter

Foto: Lessmann (PK.)

1939/40:

Bolsjevismen rykker inn i nye angrepsstillinger

I september 1939 marsjerer sovjetrusserne inn i Øst-Polen, i mars 1940 må Finnland avstå deler av sitt område, i juni 1940 tvinger Sovjetunionen Romania til å avstå Bessarabia og Nord-Bukovina, i juli 1940 blir de tre baltiske stater militært besatt. Således skapte sovjetrusserne forutsetningene for militære operasjoner mot Det Tyske Rike og mot Europa

Meningen med kampen

For Europas frihet og enhet

Det var en stor stund i verdenshistorien, da Tyskland besluttet sig til å opta kampen med Sovjetunionen og bolsjevismen. Et kvart århundre hadde frykten for bolsjevismen ridd menneskeheten som en mare. Ja, det så ut som om der ikke fantes noe middel mot de forberedelser som i årevis blev gjort i dette rike for en verdensrevolusjon. Og i Moskva satte man mange millioner menneskers liv og lykke inn på å være parat for den dag da kommunismen kunde begynne marsjen ut over verden. Man lot kjemperikets millionmasser være uten sko, klær og alt nødvendig bare for å kunne bygge kanoner og fly.

Heri hadde der ikke endret sig noe da den nye engelske krig brøt ut høsten 1939. For Moskva kom den bare for tidlig. Man var ennå ikke ferdig med alle forberedelser og følte sig ennå ikke sterk nok til å spille med i det store spill fra begynnelsen. Stalin sluttet en vennskapspakt med Tyskland og ventet. I vest hadde såvel franskmennene som tyskerne en forsvarsmur av stål og betong. Enhver trodde dengang ennå at der mot slike forsvarsmidler ikke fantes noe angrepsmiddel. Dersom der altså her skulde føres krig, måtte den nødvendigvis vare meget lenge, den måtte føre til Tysklands og vestmaktenes utmattelse. I mellemtiden kunde Sovjetunionen ruste videre for sluttelig som den siste sterke makt å falle over de andre land som var utmattet gjennem krigen.

Stalins regnestykke — var galt

Men det gikk annerledes. Krigen i vest varte bare kort tid. Den varte ikke et helt år engang. Frankrike blev slått. Stalin hadde regnet feil. For nå allikevel å nå det gamle mål, måtte han forhindre at Tyskland kunde slutte krigen. Gjennem stadig press og voksende sammentrekning av tropper ved den russiske vestgrense, ved besettelse av stillinger hvorfra Tyskland bekvemmere kunde angripes i ryggen, blev Riket hindret i å sette alle sine krefter inn mot England.

Det begynte med russernes overfall på Finnland. Derefter fulgte den fullstendige innlemmelse av Litauen, Lettland og Estland. Her kunde verden se hva det vilde bety for Europa hvis det hadde lyktes at slå Tyskland og gå frem mot alle andre europeiske stater som mot de baltiske. Med besettelsen av de baltiske land var Sovjetunionen rykket et godt og viktig stykke fremover ved Østersjøen. Men nettop dette hav er for Det Tyske Rikes liv såvel som for alle nordeuropeiske stater av den største viktighet.

Romania skulde gi støtet

Ennå mer åpenlys blev bolsjevikenes plan da de falt inn i Romania. I Moskva håpet man vel at en alminnelige forvirring vilde kunne fremkalles ved innmarsjen og få hele statslivet til å velte, og at det derpå vilde være en lett sak å føre den røde revolusjon videre derfra til nabolandene. Også her skulde Tyskland rammes i en livsnerve. Ti for forsyningen av Mellem-Europa med levnetsmidler og råstoffer var det viktig at der i hele Sydøsten, ved Donau såvel som på Balkan, hersket fred, at der kunde arbeides i ro på markene og i bergverkene. Det lyktes ikke å forstyrre denne ro. Tvertimot sluttet Bulgaria, som alltid hadde vært det foretrukne mål for den sovjetrussiske politikk, sig nærmere til Det Tyske Rike. Det blev som man vil huske, klandret av Russland for dette, skjønt Stalin i overenskomsten med Tyskland hadde forpliktet sig til overfor Europa å respektere en grense som han allerede i Romania hadde overskredet. Da sluttelig den jugoslaviske kupregjering henvendte sig til Moskva, sluttet Sovjetunionen en pakt med denne regjering som ikke kunde bety annet enn en alvorlig provokasjon overfor det store tyske rike.

I dette øieblikk innså man vel i Moskva at man hadde gått for langt. Man gav det som følge herav utad utseende av at man la stor vekt på et godt forhold til Tyskland. Men Rikets ledelse kunde ikke la sig narre mer. Ved Molotows besøk i Berlin i slutten av ifjor hadde bolsjevikene allerede krevet prisgivelsen av Finnland, Bulgaria og Tyrkia. Dessuten tilfløt der riksregjeringen i voksende grad meldinger om en økende virksomhet fra de kommunistiske instansers side og om sabotasje og spionasje som blev drevet med ny iver i Tyskland og andre europeiske land. Og samtidig lot Moskva massen av sine stridskrefter marsjere op ved den tyske østgrense.

Jo mer symptomene på en tysk seier over England viste sig, jo mere energisk traff Sovjetunionen foranstaltninger gjennem hvilke Rikets militære styrker blev bundet i øst og dermed trukket bort fra sine avgjørende opgaver. Den blev en trofast forbundsfelle av England som allerede i en årrekke hadde strebet efter å opnå Sovjets vennskap.

Den røde armés opmarsj

Den 1. mai var der ved den tyske østgrense opmarsjert 118 infanteridivisjoner, 20 kavalleridivisjoner og 40 motoriserte- og panserbrigader. Det betyr:

70 prosent av alle infanteridivisjoner

60 prosent av alle kavalleridivisjoner og

85 prosent av alle motoriserte- og panserbrigader.

Flyplassene ved grensen er fullt belagt med kampfly- og jageravdelinger. Fallskjermformasjoner med talløse transportfly er klar til aksjon.

Det er rene angrepstropper som står like ved grensen: panseravdelinger, motorisert infanteri, tungt motorisert artilleri, fallskjermjegere og bombeformasjoner.

Der er dannet fire hærgrupper.

Den nordligste truer direkte Østpreussen mellem Memel og Suwalken. Den består av ca. 70 prosent infanteri og 30 prosent panser- og motoriserte avdelinger.

I syd er flere arméer marsjert op i området om Bialystok som gjør en bue inn mot Tyskland. Østenfor står en reservearmé parat. Av disse tropper er ca. 35 prosent panser- respektive hurtige tropper.

I rummet om Lemberg, som likeledes gjør en bue inn mot riksområdet, står ytterligere en særlig sterk gruppe av den røde armé. Panser-, motoriserte- og kavalleridivisjonene utgjør her ca. 40 prosent.

Ennå en hærgruppe truer fra Bessarabia direkte Romania og de øvrige balkanstater.

Det er ingen opmarsj til sikring av grensen men en klargjøring til en stor angrepsoperasjon med omfattende mål. Lot allerede disse fakta alene Sovjetunionens planer komme altfor tydelig til syne, så blev de bevist ved avsløringen av hemmelige kommunistiske anvisninger og funnet av viktige dokumenter og generalstabskart, hvor kampstriper og mål var inntegnet — dypt inn på tysk område. Det heter f. eks. ordrett i en beretning fra den jugoslaviske militærattaché i Moskva fra 17. desember 1940: „Ifølge oplysninger fra sovjetkretser er oprustningen av luftvåpnet, panservåpnet og artilleriet i full gang på grunnlag av erfaringene fra den nåværende krig og vil i det vesentlige være avsluttet innen august 1941. Dette er sannsynligvis også den ytterste tidsgrense, innen hvilken man ikke behøver vente noen merkbare endringer i Sovjets utenrikspolitikk."

Hele Europa var plutselig der

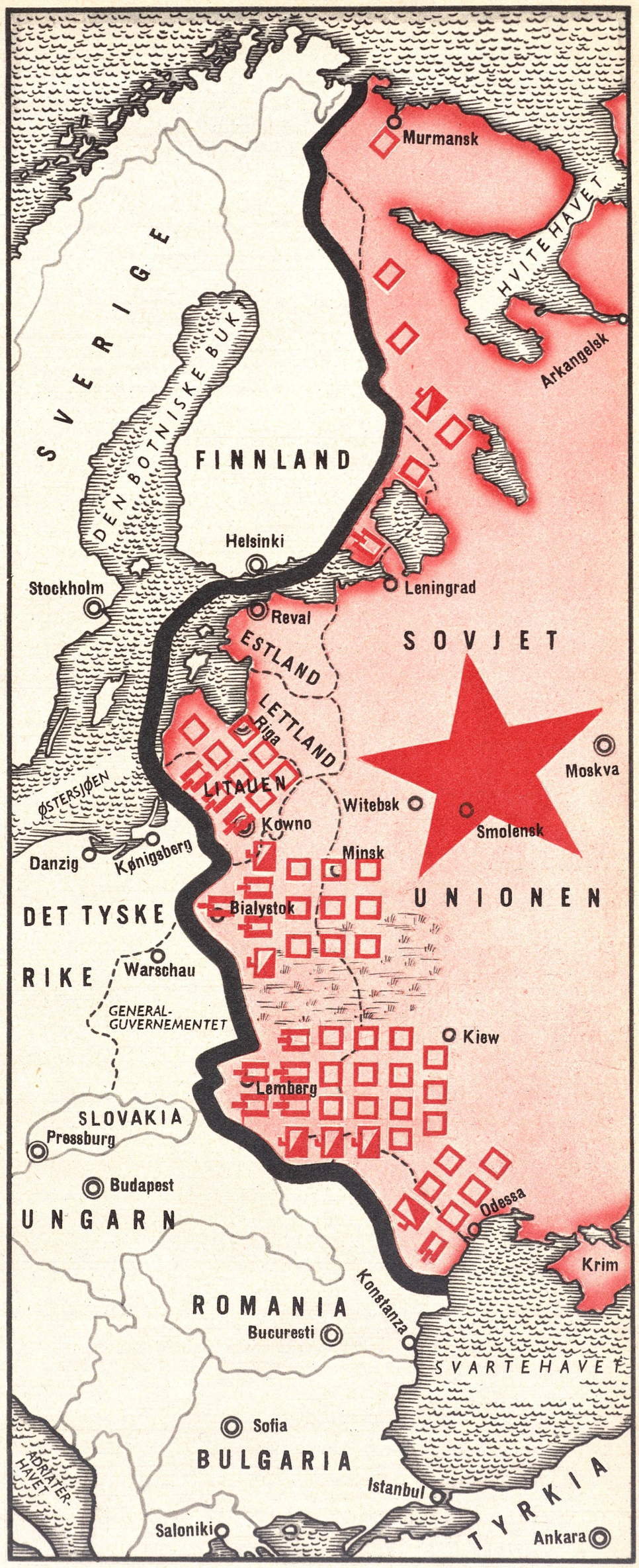
At man i hele verden meget godt forsto denne utvikling og også hadde forestillet sig hva der vilde skjedd dersom overfallet på Tyskland lyktes, det kom til syne da Det Tyske Rike ved der Führers beslutning kom dette planlagte angrep i ryggen i forkjøpet. I alle verdens land, selv i Englands og Amerikas brede lag, hørte man med glede at Tyskland hadde opbudt kraft og dristighet til ennå foran avgjørelsen med England å foreta avregningen med Europas gamle fiende i øst. Tysklands forbundsfeller, i spissen for dem Italia, Romania, Slovakia og Ungarn erklærte Sovjet-Russland krig. Også Finnland trådte inn ved Rikets side. Sverige tillot transport gjennem landet av tyske tropper. Overalt dannet der sig hærer av frivillige. Først i Spania, som ennu har blødende sår fra kampen mot kommunismen, så i Danmark, Norge og Nederland, ja også i Frankrike som likeledes avbrøt forbindelsene med Moskva. Kort sagt: Hele Europa var der plutselig da det gikk til krig mot Russland. Aldri hadde Europas folk vært så enige, for av seiren over Sovjetunionen avhenger alle nasjoners, ja hele verdens skjebne.

Men det gjelder ikke bare at bolsjevismen blir tilintetgjort for alltid, det gjelder også befrielsen fra et trykk som hittil bare blev merkbart fra vest, nemlig der hvor England og De Forente Stater forsøker å avskjære hele det europeiske fastland fra tilførslene over havene. Allerede i verdenskrigen fra 1914 til 18 var det slik at englendernes avsperring av kontinentet fra sjøsiden aldri hadde ført til målet, det vil si til Europas utsulting, dersom ikke samtidig også Russland fra øst hadde lukket portene til Europa. Riktig nok lyktes det den gang å nedkjempe Russland, men det var for sent og man manglet også midler til å utnytte de erobrede områder for Mellem-Europas forsyning. Likesom England er beskyttet av havet som omgir det, så var Russland den gang og tidligere beskyttet ved sin kjempemessige utstrekning som gjorde det umulig for arméene å besette hele landet.

Tangen vil gå i tu

I dag er det annerledes. De slag som hittil er vunnet i denne krig, har bevist at det med hjelp av motoren er mulig hurtig å overvinne meget store strekninger. Idag er Europa ganske annerledes enn det utmattede Tyskland i 1917 i stand til også å nyttiggjøre en sådan gevinst, og ikke bare for sig selv, men for alle de stater som av England og Amerika ikke tillates de nødvendige tilførsler over havet. Med de tyske seire i Russland, som holder hele verden i ånde, vil avsperringen fra sjøen i lengden bli uten virkning for hele Europa. Den tang som Europa skulde tas i, vil gå i tu. Europa, som på grunn av sin overbefolkning stadig svevet i uvisshet om det kunde få nok å spise og også nok råstoffer over havet, vil ikke bare idag, men også imorgen og for alle tider være befridd fra deres tyranni som — når de vilde det — til enhver tid kunde henge brødkurven høiere for det.

Europa vil ikke bare bli fritt, det vil også bestrebe sig på å bevare sin enhet og et samarbeid mellem alle land som setter det istand til å forsvare sig mot truslene utefra. Det er meningen med den kamp hvor Tyskland nå har overtatt hovedbyrden til gunst for alle Europas folk.

1941:

Sovjet-arméenes gigantiske opmarsj mot Det Tyske Rike

= ca. 3 infanteri-divisjoner

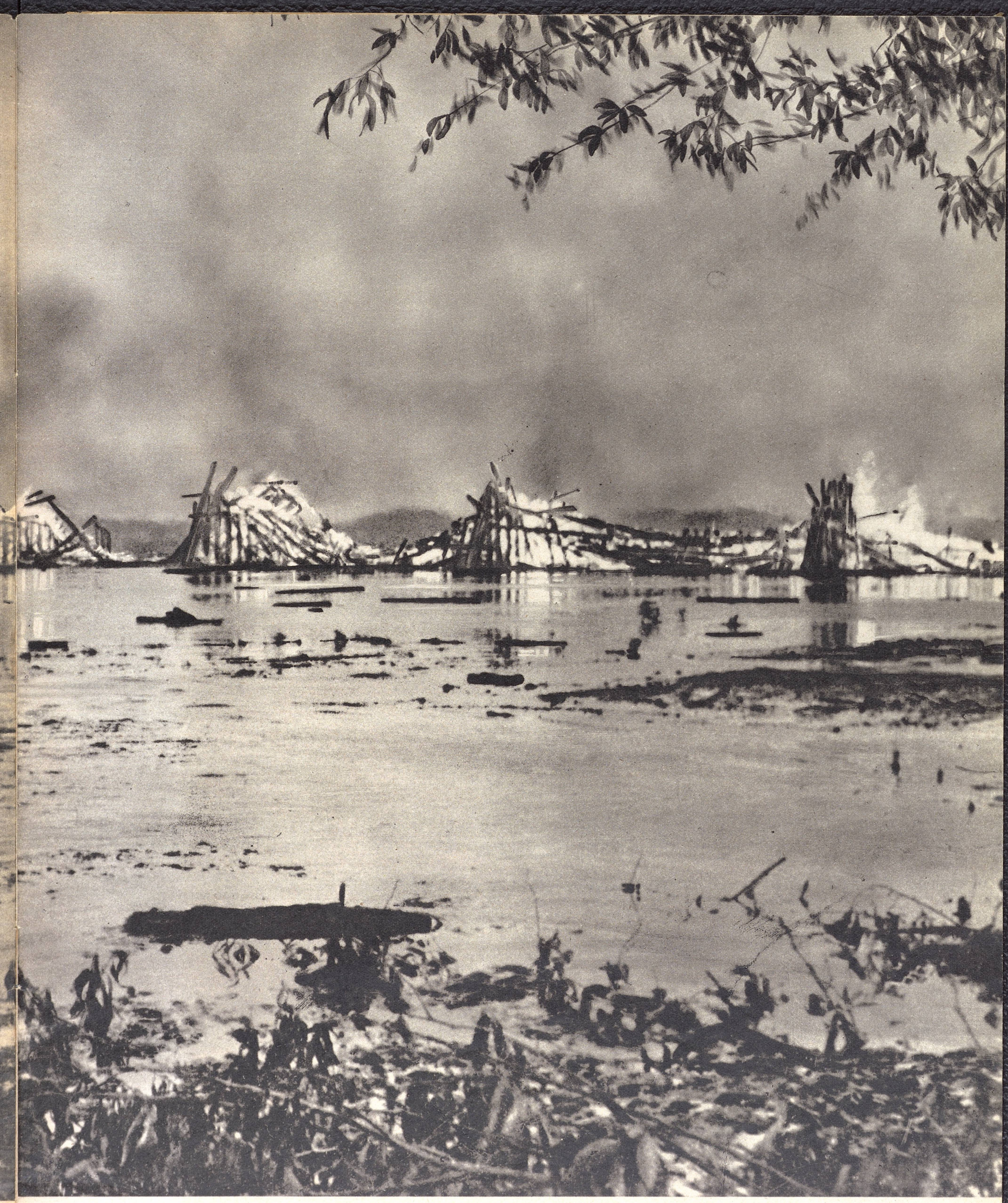
= ca. 3 kavalleri-divisjoner

= ca. 3 panser-divisjoner

Tegninger: Seeland

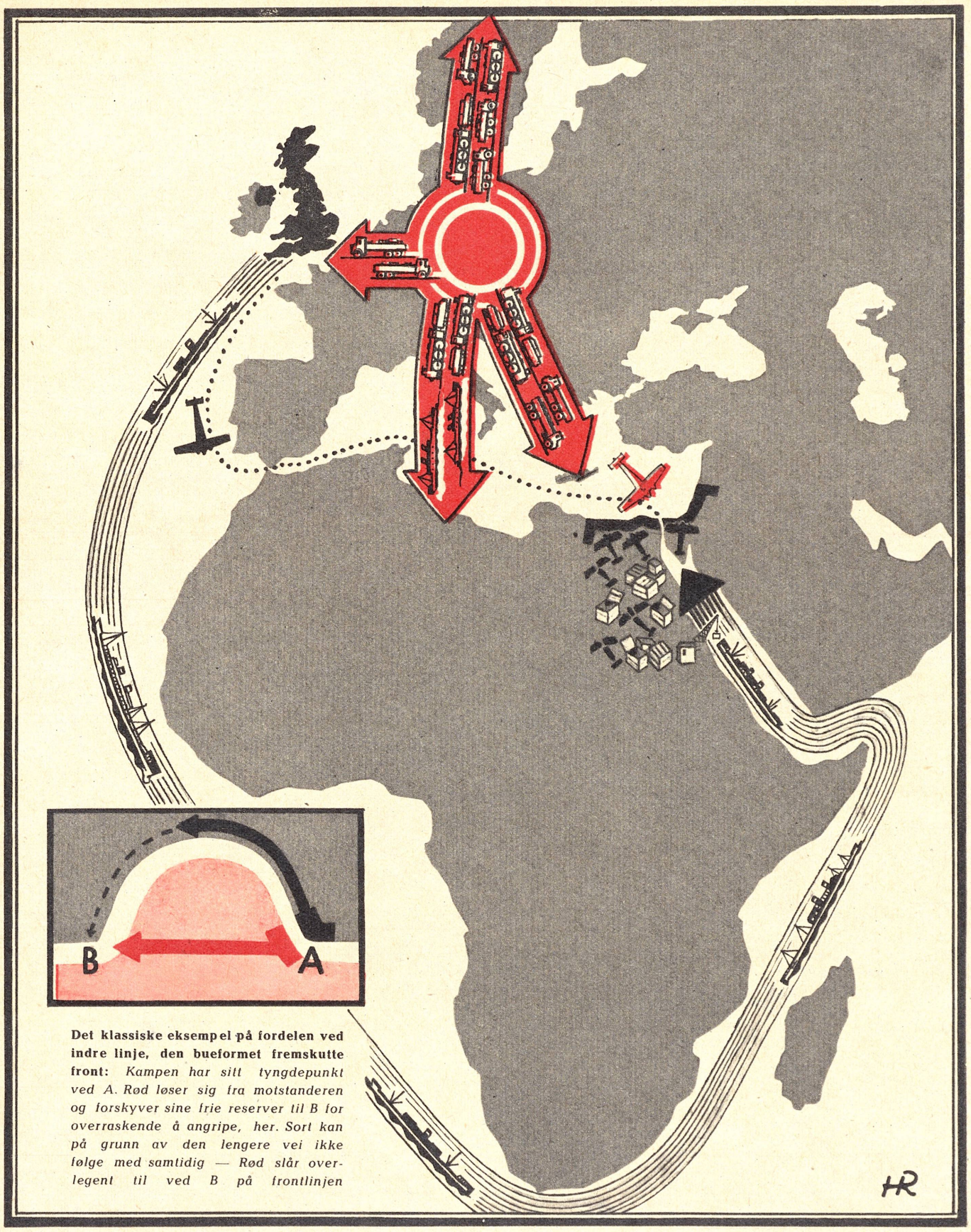
Og flammene fra det russiske tilbaketog blusser allerede . . .

De sovjetiske soldater har over Styr trukket sig tilbake for det voldsomme tyske angrep. Deres eget artilleri har skutt den berømte trebro som fører over elven, i brann. I gummibåter setter det tyske infanteris fortropp efter den flyktende fiende. Men russerne gir enda ikke op Styr, for den elven har en my-

stisk betydning for dem. Her satte i juni 1916 den berømte Brussilow-offensiv inn, den som kostet østerrikerne 200 000 mann i løpet av tre dager. Styr er altså russernes store seierstegn fra verdenskrigen. Derfor forsøkte sovjetarméen også denne gang å gå tilbake igjen, men motoffensiven mislyktes. Den 29. juni meldte forsvarsmaktens overkommando: kamper med spesielt utsøkte forband av sovjetarméen syd for Pripjetsumpene. Et motangrep med sterke panserkrefter brøt sammen efter hårde kamper. De tyske panserdivisjoner har allerede den 29. juni kjempet sig forbi Luck, Wolhyniens befestigede hovedstad. Det tyske luftvåpen våker over Styr. Elven blir i tysk hånd

Fotos: PK. Emil Grimm, Heinrich Hoffmann

Det klassiske eksempel på fordelen ved indre linje, den bueformet fremskutte front: *Kampen har sitt tyngdepunkt ved A. Rød løser sig fra motstanderen og forskyver sine frie reserver til B for overraskende å angripe, her. Sort kan på grunn av den lengere vei ikke følge med samtidig — Rød slår overlegent til ved B på frontlinjen*

Hvorledes gjør den indre og ytre linje sig gjeldende i Middelhavet? *Storbritannias posisjon i det nære Østen kan fra moderlandet bare forsynes ad den ytre linjes lange vei — rundt om hele Afrika. Denne vei sjøverts kan dessuten bare befares med langsomme transportmidler. I motsetning hertil råder aksemaktene over den kortere indre linje og de hurtige transportmidler* Tegning: Heinisch

Den indre linjes kamplov

Englands store handicap i denne krig

Indre linje" og „ytre linje" er eldgamle strategiske begreper. Det betyr en utpreget fordel å kunne kjempe på den indre linje mens motstanderen må operere på den lengre ytre linje. Et klassisk eksempel på dette er en innesluttet festning eller en bueformet fremskjøvet front. Den som står på den indre frontbue kan forskyve sine stridskrefter mot hvert ønskelig punkt på fronten på en rett linje, det vil si den korteste vei. Den som har den ytre frontbue, kan derimot bare foreta styrkeforskyvninger langs frontlinjen, altså på en vesentlig lengere vei. Ved alle bevegelser har derfor den som kjemper på den indre linje temporært store fordeler.

I luftvåpnets tidsalder synes fordelen ved den indre linje delvis å være gått tapt, fordi luftstridskrefter i løpet av få timer, for så vidt dette lar sig gjøre luftveien, kan forlegges over store avstander. Allerede under verdenskrigen, da Tyskland i en tofrontkrig kjempet på den indre linje, viste denne egenart ved det hurtig bevegelige luftvåpen sig tydelig ved særlige anledninger. I meget vide rum gjelder imidlertid læresetningen om den indre og ytre linje nå, som før i uforminsket grad, under bestemte betingelser skjerper tilstedeværelsen av luftvåpnet endog forholdet mellem fordel og ulempe i usedvanlig grad.

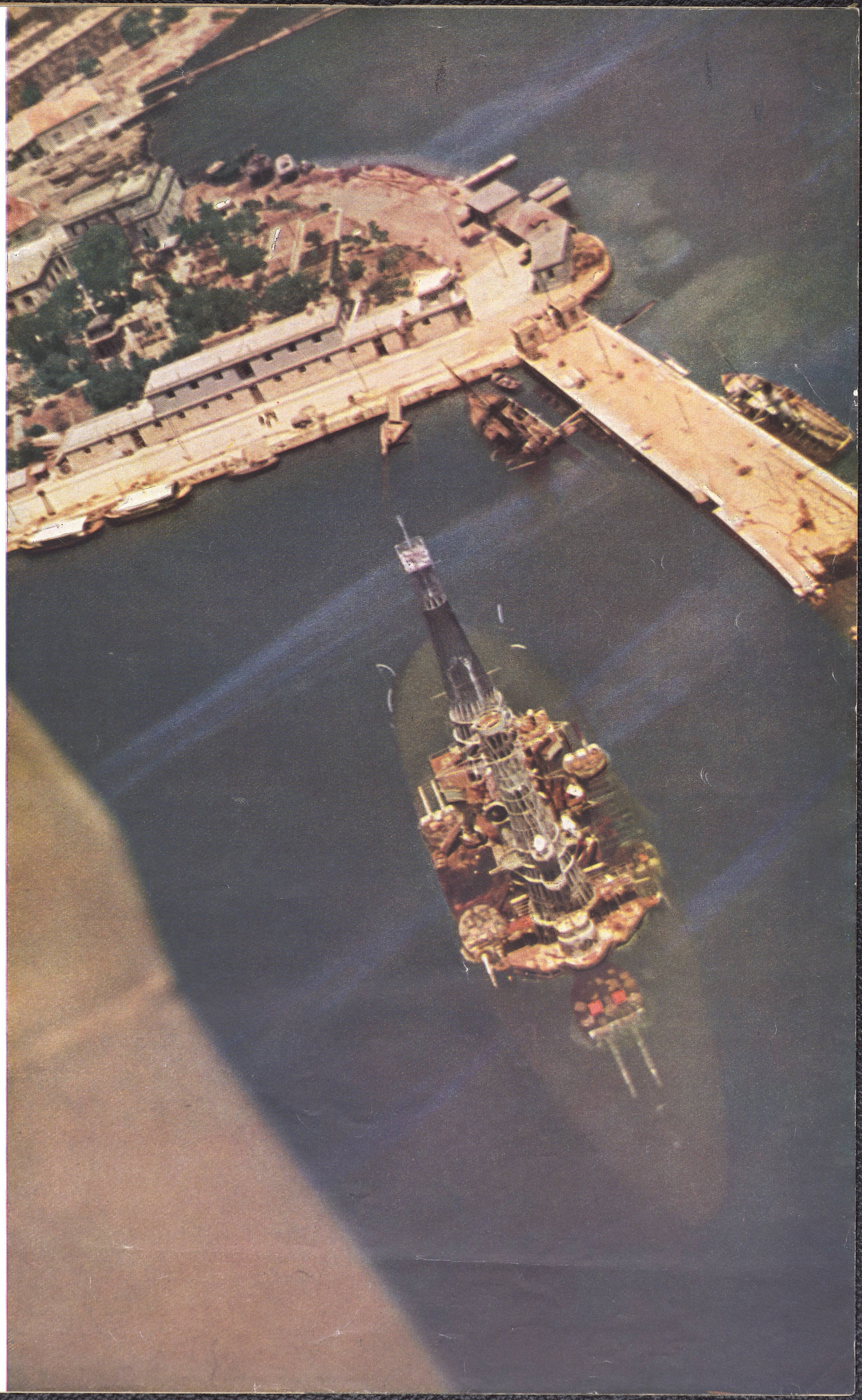
Krigssituasjonen sommeren 1941 gir bildet av en frontstilling som på en utpreget måte viser en indre linje til gunst for aksemaktene og en ytre linje til ulempe for Storbritannia. Storbritannia kjemper på moderlandets øi og i sine posisjoner i det nære østen ved Middelhavet. Tyngdepunktet for forsyningen av dets kamptropper med reserver og tilførsler av alle slags ligger i moderlandet. Herfra forsynes det britiske imperiums samlede frontlinje med våpen, ammunisjon og lignende krigsmateriell, bare en liten del blir tilført fra andre av Imperiets land. Bare en ting sender England selv bare i meget lite omfang til det nære Østen: soldater. Her setter det inn sine fjerne folk.

Det avsnørte Middelhav

Den naturgitte vei fra den britiske øi til det nære Østen går om Spania gjennem Gibraltarstredet og Middelhavet. Så lenge den britiske sjømakt kunde sikre den uinnskrenkede fart av transportskib gjennem Middelhavet, var denne vei på enhver måte utpreget gunstig. Sjøveien krever riktig nok mer tid enn vei eller bane, men den passer særlig for massetrafikken og befordringen av tungt krigsmateriell. Efter Italias inntreden i krigen, og i særlig grad efter det tyske luftvåpens erobring av Kreta, er imidlertid veien fra Gibraltar til Egypt blitt meget farlig for britiske sjøtransporter. To streder, det ved Sicilia og det mellem Kreta og Cyrenaika overvåkes og trues av det tyske og italienske luftvåpen. Storbritannia har derfor idag praktisk talt opgitt sjøveien gjennem Middelhavet. Bare sjelden blir det ennå forsøkt under sterkeste konvoibeskyttelse av større flåteavdelinger å bringe presserende og hurtige transporter denne vei til Egypt, og selv da bare under værforhold, som vanskeliggjør inngripen fra luftvåpnet. Alle andre transporter til forsyning av de britiske posisjoner i det nære Østen går om Afrika gjennem Det Røde Hav og Suezkanalen. Men mens sjøveien fra England gjennem Middelhavet til Alexandria er 2800 sjømil lang og krever ca. 9 dagers fartstid, er veien rundt Afrika ca. 11.500 sjømil og krever 40 til 60 dager. Dette er det drastiske eksempel på ulempene med den ytre linje som den britiske frontstilling mot Europa her åpenbarer.

Bare tilsynelatende er det ubønnhørlige i denne ytre linje gjenstand for en begrensning som følge av transportmulighetene luftveien. Avstandene mellem de britiske støttepunkter på veien fra moderlandet til Egypt er nemlig temmelig store, f. eks. 1200 sjømil fra Plymouth til Gibraltar eller 1000 sjømil fra Gibraltar til Malta, men de kan klares uten videre av moderne bombefly. Dog er muligheten for å befordre betydelig nyttelast på de for-

Fortsettes side 22

I Salamis' havn

ligger midt imellem utallige skibsvrak, krysseren „Kilkis", som grekerne hadde kjøpt av amerikanerne. Tyske stukabomber senket den. Spøkelsesaktig raker krigsskibenes overbygninger op over vannflaten — som et tegn på alle deres skjebne, som støtter sig til England

Foto:
PK. Wundshammer

Tysk observasjonsfly over Hellas

Foto: PK. Grossmann

„Signals" krigsreporter gir følgende skildring til disse bilder: *„Den annen dag efter begynnelsen av fiendtlighetene i Østen rykker de tysker tropper frem gjennem landsbyen S. Da melder vårt forbands nær — rekognoseringsfly at foran landsbyen R. er 120 sovjet-panservogner opmarsjert. Motorene går for full fart, og i demringen gjør vi fremstøt"*

Det første panser-slag i Østen

Spesialreportasje for „Signal"
av PK.-Arthur Grimm

„Da morgentåken lettet, *kjørte vi frem gjennem høie kornmarker. Til høire for oss er sovjet-panservogner kjørt op. Det er de sterkeste og mest moderne panserkrefter, som finnes. Imellemtiden er klokken blitt fem"*

Den første treffer. *„Vi er kjørt inn i fiendens flanke fra venstre, i bakgrunnen ser man de sovjetiske tanks. Til høire på bildet, bak den tyske panservogn: Den første russer har fått et skudd inn i ammunisjonskammeret. Klokken er 5.20 . . ."*

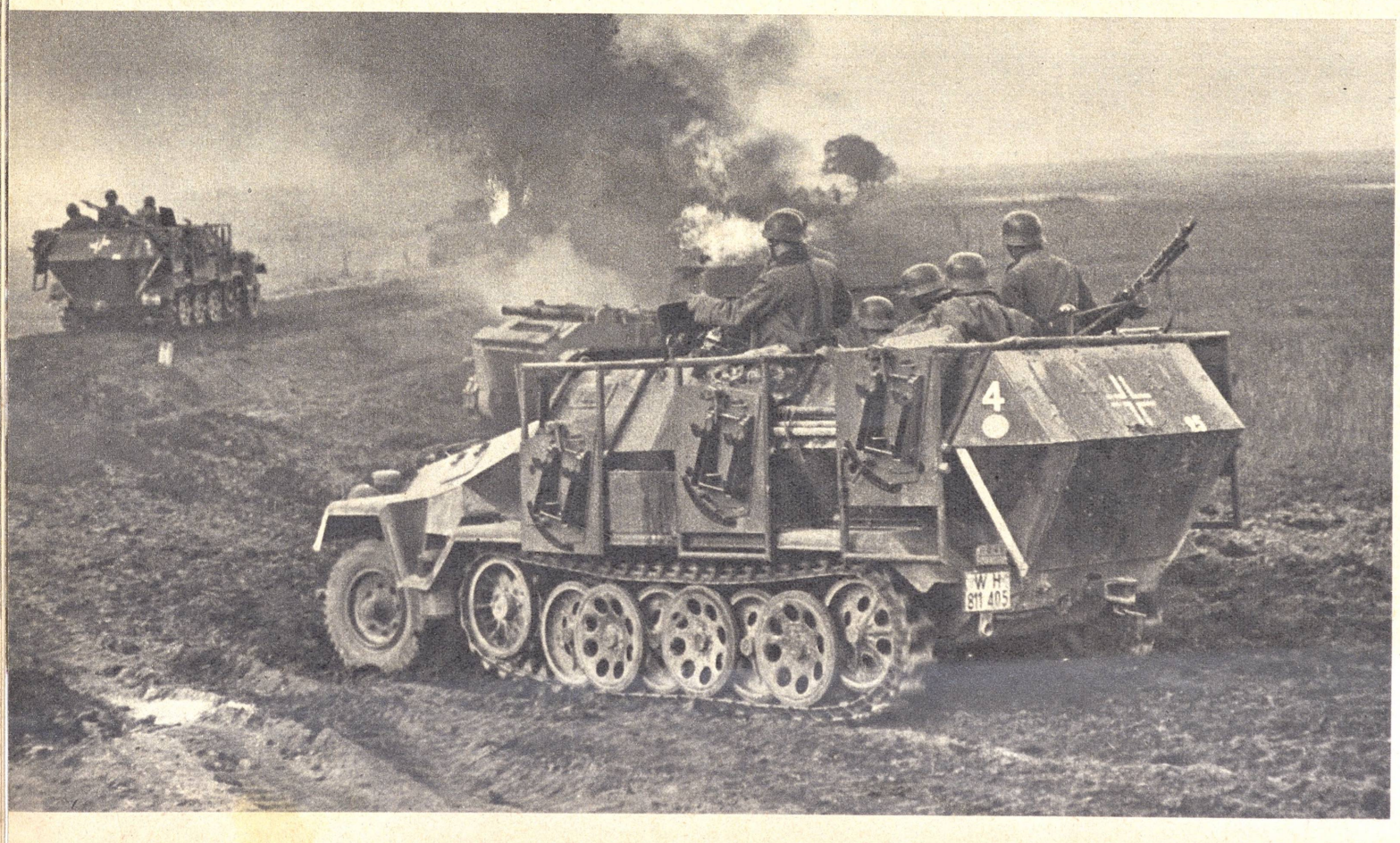
„Klokken 5.25: *Syv sovjet-panservogner er ødelagt. Våre panservogner gjør rummet mellem sig og fienden mindre. „Signals" reporter er kjørt langt frem og fotograferer de tyske panserkreiters fremtrengen. Sovjetrusserne forsøker forgjeves å opholde de tyske panservogners fremmarsj ved artilleriild. I bakgrunnen innslag av sovjet-artilleri"*

„Forbi brennende sovjet-panservogner *går vårt angrep videre. Sovjet-panservognene som vi ødelegger, er forsynt med panserplater på 65 mm.s styrke og er delvis også utstyrt med kanoner av 8 cm. kaliber"*

„Vår annen „bølge" ruller frem. *De sønderskutte sovjet-panservogners jernfakler viser veien. Den annen „bølge" har ordre til å gripe inn i kampen fra høire og venstre"*

„Igjen et skudd inn i ammunisjonskammeret. *Tyve skudd måtte til for å få denne tunge kampvogn til å stå stille, men det varte bare noen få sekunder, så eksploderte forrådsammunisjonen med et sterkt lysskinn"*

*

„**Klokken 12 middag.** *Det har dannet sig et tåket hav av røde og gule flammer og svart røk. De tyske forsterkninger behøver ikke gripe inn i kampen, de er bare tilskuere*"

„**Klokken 16.** *Stadig tettere blir den svarte røken over slagmarken. Sovjetsoldatene drar vekk, elleve timer har duellen vart. Mer enn tirti sovjet- panservogner er ødelagt. Vi forfølger stadig. Bare fem egne panservogner er gjort kampudyktige*"

Infanteri og artilleri stormer citadellet i Brest-Litowsk

Spesialberetning av
PK. Grimm II og
PK. Müller-Waldeck

Klokken 10 formiddag: *De tyske infanterister ligger i sine skytehull i piggtrådhegnet foran citadellet i Brest-Litowsk. Håndgranatkastere understøtter kampen*

Maskingeværer griper inn i kampen

Det tyske infanteris lette minekastere hjelper til

Klokken 11 kommer for infanteriet en pause i kampen. I den neste halvtime skyter artilleriet citadellet modent til storm. Infanterikapteinen nytter den korte tid, som unnes ham og hans menn før stormangrepet, til en forfriskende drikk

Om morgenen den 24. juni 1941. Tysk artilleri og tyske bombefly har gjort Brest-Litowsk moden for storm. I tre dager har vårt infanteri ligget på citadellets voller. Klokken er 10 formiddag. Siste akt i dramaet begynner. Her begynner „Signal"s beretning. I kasemattene og kasernene kjemper ennå noen tusener sovjetsoldater med seig forbitrelse mot tyskerne. Rundt omkring brenner husene, og ut over kampområdet velter en skarp røk sig. Sovjetskarpskyttere fyrer løs fra takene. Sovjettroppene heiser hvite flagg, men skyter så på tyske parlamentærer, på sanitetsfolk og sender frem russere i tyske uniformer.

Klokken 11.30: Ennå en gang griper det tyske artilleri inn. Samtidig slår munningsilden ut av kanoner og haubitsere. En kanonade av største omfang begynner. Helvedeslarmen blir overdøvet av en gigantisk mørsers dype stemme. Hushøie røkmasser stiger tilværs, kruttmagasiner springer i luften. Jorden skjelver.

„Signal"s korrespondenter har gravet sig inn i ca. 300 meters avstand på citadellvollen og følger på nærmeste hold den fryktelige virkning av artilleriet. En av dem forteller: „Stadig søker vi full dekning mot granatsplintene, for ikke å komme inn i vårt svære kalibers store skuddkrets. På vollen river detonasjonene jorden i filler. Plutselig tier kanonene. Efter skyteoverfallet som varte 30 minutter er det gitt ordre til absolutt våpenhvile. Intet skudd må nå avfyres, ikke engang på den væpnede fiende må vi skyte, såfremt han ikke selv åpner ild mot oss. Disse minutter av plutselig stillhet efter helvedeskonserten forløper i åndeløs spenning. Kruttdampen henger i luften.

Der! Våpenløse kommer de første russere løpende over. Der kommer allerede større grupper. Nå er de første fremme hos oss på vollen. De blir visitert for våpen. Nå står de sammen med oss på vollen og roper høit over til sine folk: „Priditje, Priditje!!!" Atter kommer enkelte grupper i sprang med løftede hender, enkelte er endog bare på strømpelesten, i ansiktene deres lyser skrekken fra de siste 30 minutter. De sleper også over sine sårede, som tyske sanitetsfolk straks tar sig av. Ti minutter senere flagrer flagget vårt på citadellet. Brest-Litowsk er i tyskernes hender . ."

Klokken 11.35:

Artilleri-iakttageren ligger langt fremskjøvet. *For fem minutter siden begynte det tyske artilleri stormangrepet. Det første kruttmagasin er skutt i brann. Sekunder efter fiyr det i luften. Citadellets siste time er kommet. — Tre ganger i løpet av 25 år har den tyske soldat oplevet kampen om Brest-Litowsk. Denne sterke festning, omgitt av vann, bunker og betongstillinger, blir kalt „østens Verdun". I verdenskrigen, i Polenfelttoget og nå i krigen mot Sovjet velter de feltgrå tyske uniformers bølge sig mot dette skjebnesteds murer. Og for tredje gang blir Brest-Litowsk stormet*

I et kappløp om nåde *springer Brest-Litowsk forsvarere, like efterat artilleriet har sluttet sin kanonade, de tyske soldater foran citadellet i møte*

Klokken 12.05

De første sovjetsoldater overgir sig

Med hvite duker i de løftede hender *forlater de siste sovjetrussere citadellet. De kan først ta hendene ned efterat de er blitt avvæpnet i forterrenget. Man måtte ta denne forsiktighetsregel fordi sovjetsoldatene ofte viftet med hvite duker, tegnet på overgivelse, men så, når man tillot dem å komme nærmere, skjøt på de tyske soldater*

I sin sky holdning *er denne sovjetrusser et bevis på Moskvas skrekkpropaganda. Han tviler fremdeles på at tyskerne ikke kjemper mot vergeløse fanger. Imidlertid vinker hans kamerat til andre sovjetsoldater som har gjemt sig at de også skal overgi sig*

I stormløp inn i citadellet. *Enda henger kruttrøken fra artillerikampen over kampplassen, da den første tyske soldat stormer inn i citadellet. Har sovjetrusserne virkelig opgitt den mektige festning?*

Kl. 12.10:

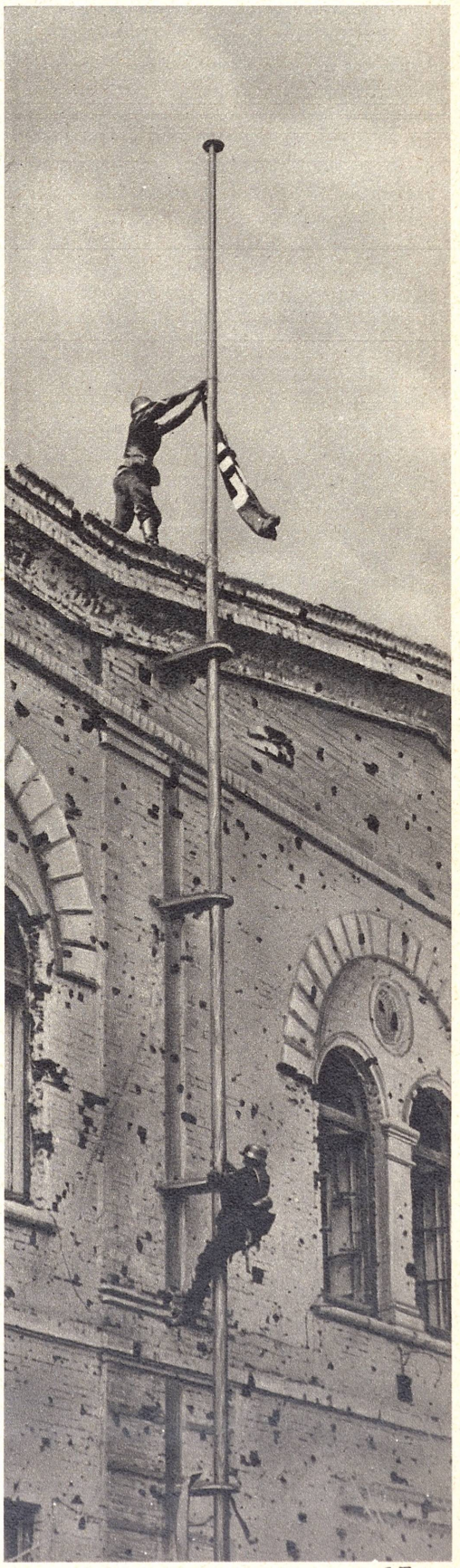
Citadellet er falt

Hvert murfremspring i den sønderskutte festning, *som Bug flyter igjennem, blir sikret. Hvert skritt inne i det falne citadell betyr stadig livsfare; de ophissede sovjet-tropper skjuler sig i kasernenes kjellere av frykt for tyskerne*

Kl. 3 om eftermiddagen : *Kampen om Brest-Litowsk er endt. Der hvor den tyske seier er gått frem, marsjerer nå sovjethærens avvæpnede kolonner inn i fangenskapet*

Seierens fane
Tyske infanterister heiser hakekorsflagget på Brest-Litowsk' citadell. For tredje gang i løpet av 25 år blev „Østens Verdun" stormet av tyske soldater

Hvorledes fienden opdages

En tysk rekognoseringsflyvers oplevelser under Balkanfelttoget

Som på de andre krigsskueplasser i denne krig må også det hurtige forløp av operasjonene under Balkanfelttoget for en vesentlig del tilskrives de tyske rekognoseringsfly som fløi over de fiendtlige linjer. „Signal" bringer her en beretning av en offiser, som var med i krigen i Sydøsten som rekognoseringsflyver

I siste minutt blir vi omgruppert på ny; vi må vekk fra den greske og over til den jugoslaviske grense. Vår nye plass er oppe ved Künstendil. Da konferansen er forbi, sier kapteinen til mig:

„Hutter, De skal tjenstgjøre som forbindelsesoffiser mellem vår sveit og en divisjon under fremrykningen mot Jugoslavia. Vi har i dag den 2. april. Det er best at De straks begir Dem avsted til Deres nye arbeidsfelt."

„Javel, herr major!"

En time senere melder jeg mig av. Hos divisjonen vil jeg få se hva rekognoseringen betyr for staben, for de menn som har ledelsen. Det er bare denne som kan bringe klarhet over situasjonen, som er den speider som bruser hen over fienden, opsøker ham, finner ham og avgir melding om hans forehavende.

Jeg kjører noen hundre kilometer på en støvet bulgarsk landevei. Det er langt ut på eftermiddagen da jeg kommer frem til en liten landsby. Foran det gamle hus til en tobakksdyrker opdager jeg divisjonsstabens sort-hvit-røde stender. Få minutter senere står jeg foran generalen.

„Løitnant Hutter melder sig som flyveforbindelsesoffiser."

„Det gleder mig, at De kommer. Vår divisjons opgave er fra Kortovinowo av å gå over grensen ved Carevo Selo og å rykke frem over Stip i retning av Prilep. De vil få nærmere beskjed av Ia. I overmorgen går vi til angrep. I morgen utpå eftermiddagen reiser jeg i forveien til grensen. Det er best De slutter Dem til oss."

Der over på den andre siden ligger det serbiske grensehus

„Den ledende stab tilbringer natten før angrepet like ved grensen i det bulgarske grensehus", blev det sagt oss den 3. april. Veien går gjennem et bakkelandskap, senere klatrer den opover som en humpete vei. Som det så ofte er tilfelle her i Balkanfjellene er det en fjellovergang som danner grensen. De små landsbyer er tett besatt av tyske tropper. Overalt treffes der forberedelser for den store dag, den 4. april 1941. Noen minutter senere kan vi se det bulgarske grensehus. Der sitter noen i mørkebrune uniformer på gårdsplassen, det er de bulgarske grensesoldater. Jeg går det siste stykke til fots. Det er en eiendommelig følelse å stå i ingenmannsland. På den andre siden ser jeg det serbiske grensehus, ser den serbiske vaktpost gå og patruljere. Han har ingen anelse om hva morgendagen vil bringe ham.

I mellemtiden er generalen, Ia og I. ordonansoffiser også kommet hit op. Jeg går til Ia, hvor kartet over stillingen er slått op. „Klokken 4.30 i morgen går vi til angrep", mener han. „Først blir grensepostene over hele linjen rullet op, derpå rykker vi videre frem mot Carevo Selo. I løpet av natten marsjerer våre tropper inn i deres utgangsstillinger."

Da jeg våkner, er klokken 4.20. Jeg gnir søvnen av øinene, strekker mine stive lemmer og går ut i den svake morgendemring. 4.29: fremdeles intet å høre. 4.30: Der! Det dumpe knall av håndgranater, geværkulene synger over hodene våre, en mitraljøse knatrer. Lysskjermene svirrer spøkelsesaktig på den ennå nattmørke himmel. Atter og atter kreperer håndgranatene, en dump detonasjon høres. Et grelt ildskjær slår op mot himmelen. „Det serbiske grensehuset brenner", sier ordonansoffiseren til mig. Så blir det helt stille igjen. Grensepostene er overrumplet. Veien til Carevo Selo er fri.

En fjern dur får mig til å spisse ørene, vårt tidlige rekognoseringsfly vender tilbake. Der bruser det allerede over våre hoder, flyr en steil sløife, jeg kan se observatøren og vinker til ham. En liten støvsky viser hvor den første melding er falt som blir kastet ned til oss her. En soldat kommer løpende bort til mig med kapselen. Jeg er spent på innholdet. På papiret er inntegnet en rå skisse og under den står det: „Serbisk forsvarsstilling vestenfor Carevo Selo." Jeg forelegger meldingen for generalen. Han tegner stillingene nøie inn på sitt kart. „Gi øieblikkelig meldingen videre", befaler han.

Efter en halv times forløp hører vi at batteriene begynner å skyte. De opgitte skyttergraver og forsvarsanlegg blir tatt under ild. Skudd efter skudd sender våre kanonérer over og tilintetgjør den forsvarsstilling som serbene har forberedt. Infanteristene, som nå stormer frem og knuser den fiendtlige motstandskraft, vet ikke, at noen timer i forveien suste en maskin i lav høide gjennem den fiendtlige mitraljøseild og at observatøren måtte kjempe hårdt for å få i stand sin melding. Slik er rekognoseringsflyveren, den stumme kombattant, som må fly i all slags vær, og som fravrister fienden de oplysninger, som den egne ledelse har bruk for til hurtig opfatning av situasjenens krav.

Vi går videre frem

„Divisjonsstaben forlegges til Carevo Selo", befaler generalen. Vi når frem til de første hus. En massiv kaserne blir benyttet til kommandostand. Byen står delvis i flammer. Hvor langt kan vel våre forreste avdelinger være trengt inn i fiendens linjer? Det er det spørsmål, som stadig beskjeftiger ledelsen.

Generalen befaler: „Rekognoseringsfly må konstatere hvor forreste linje er."

Minutter går, høit oppe i luften ser vi en ensom maskin kretse inn over fiendens land. I lav høide kommer den tilbake, den synes nesten å berøre hustakene i Carevo Selo med understellet. I en stor bue slynger den meldekapselen ut, som lander på kaserneplassen. „Egne tropper har brutt gjennem fiendens forsvarsstilling vestenfor Carevo, viker og nærmer sig Kocane. Fienden viker og trekker sig flyktende tilbake." Generalen tar rolig imot meldingen.

Den neste morgen kommer. Allerede i solrenningen hadde et av våre fly vært over på den „andre siden" en tur. „De siste rester av kolonnene fra Carevo Selo flykter tilbake i retning av Stip", lød den melding det avga.

17 minutters kanonild—og så pause

Vi opholder oss ikke lenge i Carevo Selo. Klokken 9 om formiddagen bryter vi op. Vi arbeider oss frem over elveleier og forbi restene av sprengte broer vestover. Været var blitt dårligere og det begynner å regne litt. Da vi kom op på høiden kunde vi betrakte slaget. De serbiske stillinger er utsatt for vårt tunge artilleris beskytning. Sorte jordfontener spruter op i luften, jordbunnen rives op og blir likesom gjennempløiet. En 17 minutters konsert fra alle kalibere. Så blir det plutselig stille. Men bare for noen øieblikk. Nå kommer mitraljøsenes nervøse, hurtige tikking og geværenes skarpe smell og så går infanteriet frem. Vi tar på oss regnslagene. De er stive og tunge og trykker ordentlig på skuldrene. Generalen betrakter slagmarken og de forbimarsjerende tropper. „I morgen må vi allerede være nådd forbi Stip. Vi må ikke la fienden få et øieblikks ro." Vi rykker videre frem.

Timene går langsomt, det er langt på eftermiddagen. Regnet pisker jevnt og monotont mot den opbløtte jordbunn. Himmelen er en eneste grå masse. Lyden av en flymotor får mig til å lytte. Den kommer østenfra, fra den „andre siden". Plutselig ser jeg omrissene av en maskin dukke op. Den jager over plassen i lav høide. Jeg vinker til min kamerat der oppe, som har vært over i fiendens land i dette styggværet. Meldingen hans faller til jorden. Flyet forsvinner i skyene. Få minutter senere kan jeg avgi følgende melding til min general: „Vår fortropp nådd frem Stip kl. 17.10. Stip rømmet." Generalen kaster et hurtig blikk på kartet. „Vi flytter over til Stip", befaler han så. For 2 dage siden lå det en serbisk divisjon i Stip. I dag er den tilintetgjort.

Den gåtefulle overraskelse i Stip

I Stip gjør en tidligere serbisk kaserne tjeneste som kommandostand. På gårdsplassen står den serbiske armes kanoner og tren om hverandre i vill uorden. Mulesler og trekkokser står tålmodig og venter mellem ruinene. For en time siden var der ennå to serbiske generaler her. De blev tatt til fange av en sykkelavdeling. Det fremgikk av forhøret, at den ene var kommandøren av den 7 serbiske divisjon i Stip.

„Vår fortropp nærmer sig Prilep", forklarer Ia mig, „våre panseravdelinger har erobret Skoplzce. Jeg håper at vi allerede kan være i Prilep i morgen aften." —

Vi holder nettop på å spise middag. Da hører vi plutselig lyden av pipende fiendtlige granater. Vindusrutene klirrer, en granatsplint smeller i veggen. En støttropp av pionérer blir sendt ut på rekognosering. Våre motorkjøretøier har vi straks brakt i dekning. Rett som det er blir husene i Stip truffet, bjelker og murrester hvirvler gjennem luften.

Tre timer senere kommer støttroppen tilbake. „Det er umulig å komme gjennem", melder underoffiseren." Åtte kilometer herfra satte det inn en slik kraftig mitraljøse- og infanteriild, at det var umulig å tenke på å trenge videre frem. Fienden har satt sig fast ved fjellovergangene ved Krivolak."

„Vi må absolutt bringe på det rene hva som foregår der oppe, koste hva det koste vil", sier generalen. „Det kan true oss den største overraskelse der oppe fra." Vendt til mig, sier han: „De må sette inn et rekognoseringsfly, for å undersøke dette område!"

Jeg skotter ut mot regnet og fjellene som er innhyllet i tåke. Tross alt, en av oss må over til den andre siden. En radiomelding jager over til mine kamerater på feltflyveplassen: „Øieblikkelig rekognesering i området om Krivolak tvingende nødvendig."

En papirlapp

Jeg vet, at de ikke vil bruke store ord om det. De forstår situasjonens alvor og de starter. Det går to timer fulle av spent forventning. Plutselig dukker en maskin op av de forrevne skyer og gjør en sløife om kasernen. Full av spenning tar jeg op en papirlapp med følgende melding: „Sterke krefter omkring Krivolak. Tilsynelatende en divisjon." „Vel, da må vi altså se oss for", sier generalen.

Vi trekker sammen forsterkninger, sikrer fremstående punkter i fjellene, artilleri kjøres frem i stilling. Fremdeles regner det jevnt, landskapets konturer forsvinner, det blir kveld. Atter freser de fiendtlige granater over til oss, detonasjonene drønner inn i stillheten. Vårt eget artilleri melder: „Ingen skuddobservasjonsmulighet for hånden". Det er umulig å se artilleristillingen oppe på fjellovergangen.

Ia anmoder om fly til artillerirekognosering. Jeg har å ordne med det nødvendige.

Jeg optar straks forbindelse med artilleristene. Skytningen blir fastsatt til neste morgen ved daggry. Artilleriflyveren leder skytningen. Jeg gir nærmere melding gjennem radio til feltflyveplassen. Det er imidlertid blitt natt og jeg ligger i min halvveis sammenbrutte seng. Plutselig hyler det over mig. Vindusrutene springer, et fryktelig brak følger. Det serbiske artilleri overfaller oss på ny. Det er svært kaliber i blant. „Fordømte svineri",

Fortsettes side 34

Dine bilder blir bedre

med eksponeringsmåleren **Lixtus**

FREMSTILLES AV: **GOSSEN** / ERLANGEN

Fabrikk for elektriske presisjonsmålerapparater

mavometer, asymmeter og andre original-konstruksjoner.

De første

Oberstløitnant Galland (til venstre) og oberstløitnant Mølders fikk — som de første offiserer i den tyske forsvarsmakt — sverdene til ridderkorsets ekeløv, Galland efter sin 69., og Mølders efter sin 72. seier i luften

PK. Dreesen

Europas „morsmål“

Nesten hvert språk på vårt kontinent er en bro til andre

„Hva vil du med Bielensteins lettiske grammatikk? På Balkan er der ikke noen du kan snakke lettisk med.“

Min bror avsluttet i ro og mak sin handel med den ambulerende bokhandler på hjørnet. Derpå så han smilende på mig.

„Det er bare til erindring om Japan. Jeg hadde bare vært der i fire uker, da en japansk kollega ved høiskolen ga mig en seddel med et par ord på lettisk og ba mig oversette dem. Vi var visst like forbauset begge to. Jeg var lærer i tysk og behersket vel dessuten engelsk og fransk som vi lærer det i våre skoler. Nå ventet man at jeg skulde kunne lettisk. Min japanske kollega kunde imidlertid ikke fatte at et europeisk språk overhodet kunde volde mig vanskeligheter. De europeiske språk var dog så lik hverandre i ordforråd og setningsbygning. Hva ham angikk, så hadde han i det minste, efterat han først hadde lært sig tysk grundig, overraskende hurtig lært engelsk. Og var ikke også lettisk et „indoeuropeisk“ språk? Kort sagt, jeg måtte sette mig ned og studere seddelen. Da jeg ved å lese „meitu gegheris“ straks kom til å tenke på det hollandske „meisjesjager“ eller pikejeger, så hadde jeg allerede vunnet halve slaget. Jeg fant også ut følgende: „Å, om min mor bare hadde druknet mig, da jeg var liten!“ Min japanske venn fikk vite alt han ønsket. Hva mig angår, så lærte jeg i Kochi i Japan, hva jeg så meget lettere hadde kunnet tilegne mig i Europa, nemlig ikke å være bange for noe europeisk språk, da de alle — på noen få unntagelser nær — er indoeuropeiske språk og således beslektet med hverandre.“

Indoeuropeisk — indogermansk

Indoeuropeiske kalte japaneren denne språkfamilie. Innen den tyske vitenskap som først opdaget denne sammenheng, er det eldre navn „indogermansk“ i stor utstrekning blitt stående. Med begge betegnelser menes det samme, nemlig at fra Calcutta og Madras i India, fra Teheran i Persia og Eriwan i Armenia, over Rom, Aten og Bucuresti, Sofia og Beograd, Moskva og Riga, like til Berlin, London, Paris, Madrid og Lissabon og videre op til Norden over København, Stockholm og Oslo, like til det fjerne Island, er språkenes grunnstamme den samme, ens i ordforråd setningsbygning og som vi skal se, også i opfatningen av omverdenen.

Her tenkes der naturligvis ikke på den sverm av ord som sivilisasjonen tar med på slep over hele jorden, ord som hotell, stasjon, kapital, sosial, moderne. For hvert år kommer det nye slike ord. Hovedsakelig stammer de fra latin, som jo til langt inn i vår tid internasjonalt hevdet sig som kirke-, embeds- og vitenskapsspråk. Gresk og de levende språk kjemper her med latinen. Hverken Cicero eller Horats visste hva en restauratør var, selv om begge, hvis de vendte tilbake til jorden, sikkert hurtig vilde forstå meningen med en slik innskrift over døren til et vertshus. Ordet er en spesiell fransk nydannelse efter latin. Det kan også forekomme at det ene sivilisasjonsord her, det annet der, skal dekke samme begrep: i tyske, skandinaviske og slaviske land kan den syke sende bud til apoteket, i Rom og Paris til farmacia, pharmacie; begge ord er av gresk oprinnelse. Apotek er depot eller oplagssted av varer, pharmacie er samlingen av lægemidler.

Med jeg og du begynner det

Men her er det ikke tale om disse sivilisasjonsord. Nei, ord som ethvert språk fra sin begynnelse av betrakter som sine egne, der uten videre er forståelig for enhver som er opvokset i disse språk, fordi han aner deres „røtter“, oprinnelsen til deres egentlige mening — slike øiensynlig helt særegne ord er felles for de fleste europeiske språk.

Det begynner med jeg og du. De to ord er for det meste ikke de første som et lite barn bruker. Det er allerede et ganske betydelig fremskritt, når et slikt lite vesen for første gang sier „jeg“ og dermed adskiller sig fra den øvrige verden. Det gjelder da straks å bringe barnet i et godt forhold til „du“, nemlig til den øvrige verden, slik at jeg og du hele livet igjennem blir godt avpasset til hverandre. Den greske filosof Platon sa altså ego, keiser Augustus i Rom sa også ego, en liten romer nåtildags sier io, portugiseren eu, hollenderen ik, dansken jeg, franskmannen je (henholdvis moi), englenderen I. U sa grekeren til en annen, tu sa latineren likesom ennå idag portugiseren og spanjolen, men også lettlendingen og littaueren, ti sier serbokroateren, Thou sier englenderen til Gud. Den høflige hollender sier ikke lenger du til folk, men gij, De. Og indisk? De har sikkert allerede hørt om buddhismens store lære: Tat tvam asi, det er også du. I ordet tvam gjemmes vår språkrot tu, du.

Først og fremst tilhører vi vår familie. Slektskapsordene: far, mor, bror, søster kan her anføres som særlig gode eksempler. Bare litt forandret i det rent fonetiske, faktisk igjen like fra Calcutta til Island. Kanskje sier en franskmann: „Ja, men père, mère, frère har da virkelig en ganske annen klang enn det tyske Vater, Mutter, Bruder eller det engelske father, mother, brother. Da behøver vi bare å minne ham om at Napoleon I. forbød „recherche de la paternité,“ farskaps-eftersøkning, eller at den franske revolusjon gjorde Liberté, Fraternité til sitt løsen, så har han i paternité og fraternité de fullstendige former. Forøvrig trekker svensken og dansken jo også gjerne „fader“ og „moder“ sammen til far og mor.

Det kan også forekomme at et språk ved et slikt ord opvarter med sin egen pregning. Bror er på spansk hermona, på portugisisk irmao. Men portugiseren sier for b r o r også kamerat, freiere, og i Sevilla drar confraternidad, „brorskapet„ i prosesjon gjennem gatene. Også grekeren melder sig: For ham er broren adelphos. Ordet er oss kjent fra Philadelphia, broderkjærlighetens by. Vi kan svare grekeren med at hans forfedre ved siden av ordet adelphos også kjente ordet phrater.

Skal vi følge slektskapsordene ennå lenger? De gamle prøissere, de nåværende litauere og lettlendinger, russerne, serbene, bulgarerne sier for mor mati. Like til India dukker ordene far, mor, bror, søster op igjen. Også med hensyn til betegnelsen av de øvrige slektskapsbegreper stemmer den indoeuropeiske språkfamilie i stor utstrekning overens. Ordforskeren konstaterer at ved svogerskap er opmerskomheten for mannens familie stadig større enn for hustruens; fars-, ikke morsretten er bestemmende!

Godnatt gjennen hele Europa

Men la oss forlate slektningene. Vi ønsker dem alle godnatt! Og går videre. Der har vi atter et felles ord. Gute Nacht, sier tyskeren, mens dansken sier god Nat og nordmannen god natt. Good night sier man på engelsk, buona notte sier italieneren, bonne nuit franskmannen, boa noite portugiseren, buenas noches sier de fleste høflige spanjoler. Det er stadig det samme ord, på latinsk nox, noctis, på gresk nüx, nüktos. Også serbokroateren ønsker laku noc (notsch). Og slik går det videre like til Teheran og Madras. Vi tar nå nattens motsetning dagen: i Amsterdam dag, i København Dag, i Stockholm og Oslo dag, i London day, i Lissabon likeledes „dag for dag“, nemlig dia por dia. Rom og Paris synes å danne en unntagelse med giorno og jour, men begge ord stammer fra adjektivet diurnus, daglig, som falt latineren bekvemmere i munnen enn det egentlige substantiv dies, dag. Aften er på hollandsk avond, på dansk Aften, på svensk afton, på engelsk evening. Svensken har herfor også et annet ord: kväll. Ordforskeren kan fortelle at i de tyske alper er den unge mann ute på en „Kiltgang“ når han besøker en jente om natten, og at kilt og kveld er av en og samme ordrot, som har holdt sig i de skandinaviske fjell og i de tyske alper.

Alle gode ting er tre

Tre ordgrupper har vi her allerede omtalt, nemlig: Betegnelsene for personene, slekskapet og for døgnets tider. På russisk kunde vi tale om en trespent vogn, en troika. Aller guten Dinge sind drei, sier tyskeren. Kanskje mener De at dette må stamme fra den hellige treenighet. Men for å ta et annet språk. I Budapest heter tre harom. Med ungarsk, tyrkisk, finsk er vi ikke lenger i den indoeuropeiske språkfamilie. Og naturligvis er ikke bare tre felles for indoeuropeerne, men også de andre tall: på latin octo, på italiensk otto, på engelsk eight, på gresk okto, på tysk acht, dansk otte, norsk åtte og svensk åtta.

Tre trær og tre dyr

Vi nevner tre trær og tre dyr — bjerken, bøken og eken — bjørnen, ulven og fåret. Bjerken er pa hollandsk berken, Hvidbirk sier dansken, breza sier serbo-kroateren, bereza sier lillerusseren. At bøken også for slaverne er en bukva, vet vi fra bøkelandet Bukovina. Svensken kjenner fra sine skoger bok, bjørk og ek. Fremmed klinger først det latinske fagus eller det italienske faggio og det portugisiske faia for bøk. Lyden f, er likesom lyden g, blitt forskjøvet i munnen, den ene er blitt bløtere, den annen hårdere. Men av det latinske fagus kan vi forklare betydningen av bøkens navn: ordroten fag har vi i ordet antropofag, menneskeeter. Fagus eller bøken var treet med de spiselige frukter.

Bjørnen har fått sitt navn efter farven. Den kalles ofte mester „Brun“. Slik kalles den også for en stor del i de indogermanske språk. Også ordroten i ulv har fått de merkeligste lydforandringer ved å gå gjennem de forskjellige språk: på gresk lükos, på latinsk lupus, på portugisisk lobo, på gammelslavisk vlsk, på tysk Wolf, på dansk Ulv.

Det gamle tyske navn Egenolf betyr en „skarp“ ulv. „Ege“, „Ecke“, „eckig“ er tyske omdannelser av det latinske acus (nål, i italiensk ago, rumensk ac), og acies (skarphet). De kjenner ordet akutt.

Ulven hører sammen med fåret, på tysk das Schaf. Vi legger dette tyske ord til side, skjønt vi ennå kan følge det i noen andre språk, og tar det nedersaksiske dialektord Aue. På hollandsk står også ordene schaap og ooi ved siden av hverandre. Fra Aue eller ooi er veien ikke lang til det engelske ewe, det greske ois, det rumenske oaie, det latinske ovis, det slaviske ovtsa, det gammelindiske avi. Vet De at fåret var det hellige dyr? Den vediske Indra, altså omtrent den eldste indiske gud, fremstilles som en vær. En værmaske holder den greske Zeus for sitt flammeansikt for at Herakles ikke skal lide noen skade ved at han ser på ham. Trukket av to bukker fór den germanske gud Donar på himmelen og spredte tordenkiler utover markene. Eldgamle klippemalerier i Sahara forestiller hellige værer; det er menneskehetens eldste malerier.

De skandinaviske språk synes å la oss i stikken med ordet „Schar“. De taler her om Faar eller får. Bekjente er de danske Fåreøer eller Færøiene. Språkforskerne belærer oss om at faraz er en fonetisk omdannelse av det latinske pecus, på tysk faihu, Vieh. Også italienerne kaller gjerne fårene pecore, kveget. Fra det latinske pecus skriver sig også et rumensk uttrykk for „Hirt“ = pacurar. Atter er vi ved et indoeuropeisk ord som forøvrig enhver kjenner. I gammel tid blev nemlig — likesom idag i mange deler av Afrika — alt betalt med kveg. Kveg var penger og således kapitalen. Derfor kalte latinerne penger pecunia, kveghjord. Den som satt i „pekuniære“ vanskeligheter, hadde ikke kveg som han kunde betale med.

Selv de fattigste beholder sin andel i de alminnelige livselementer. La oss f. eks. ta vannet. Aqua sa de gamle romere, og den dag idag sier romeren acqua. På fransk blir det til eau, i flertall eaux eller på eldre fransk aix, således i Aix les Bains, det herlige bad i Savoyen, som allerede keiser

Gratianus utstyrte med store termer. Efter vannet har også den tyske keiserstad Aachen sitt navn. Dens bad var en av Karl den stores gleder. Ache kaller bayeren en fjellsjø eller en fjellbekk — Achensee, Salzach ved Salzburg har gjort navnet kjent. Lenger mot nord blir det av aqua bare a tilbake. Fulda og Werra heter de to tyske elver som til sammen danner Weser.

En annen betegnelse for jordens fuktige grunnstoff er vann, på tysk Wasser, på hollandsk og engelsk water, på svensk vatten, på serbokroatisk og russisk, nemlig på fellesslavisk, woda. Når De drikker wodka, drikker De „et lite vann." Woda mener vi er i slekt med det latinske umidus, fuktig, eller unda = bølgen og det greske hydor (hydrant) eller det gammelindiske ud, som også idag på rumensk betyr „våt". Også persisk eller armensk kunde vi her anføre.

Saken med koppen

De vil nok heller ha en kopp kaffe enn vann. På tysk eine Tasse Kaffee. Tasse er et arabisk låneord og har i denne forbindelse ingen interesse for oss. Men englenderen tar a cup, hollenderen en kopje og tyskeren taler også om Tassen k o p f. Ordet betyr fat og hode. Latinsk og italiensk bevarer ordet som cupa, cuppa, coppa, fat og beger. Hodet er nettop fatet, hjernens skål. Man taler også ved den tyske Nordsjøkyst om å drikke „eine Schale Kaffee". Ordforskningen sammenstiller denne „Trinkschale" = drikkeskål språkhistorisk med ordet Schädel, som betyr hjerneskalle. Forøvrig hadde romeren enda et ord for fat -testa. Det betydde oprinnelig et skår eller en kjele. I middelalderlatin fikk ordet betydningen hode. Skårberget Monte Testaccio i Rom var i lange tider byens fattigkvarter. Men av testa blev der dannet det franske ord tête, som betyr hode, altså på tysk Kopf. Det er måskje en og annen som gyser ved det nære slektskap mellem fat og hode. Vi kommer i tanker om at seierherrens drikkeberger blev laget av den slagne fiendes hjerneskalle. Langobarderkongen Alboin tvang sin hustru Rosalinde til å drikke av sin egen kongelige fars hjerneskalle efter at han hadde slått ham i kamp. Han måtte bøte for det med livet. Men på denne måte fører et par ubetydelige ord, som vi daglig benytter i store deler av Europa og også Asia, plutselig tilbake til fjerne tider.

Spørsmålet ligger nær. Hvorledes kommer de mange folkeslag til den samme grunnstamme av ord? Er de kanskje beslektet med hverandre? Språkforskerne advarer oss mot å slutte noe fra språket til blodslektskap. Et herskende folk kan ha påtvunget et underkastet folk sitt språk, hvilket ikke behøver være skjedd med grusom tvang. Hvor mange folk er ikke blitt romanisert av romerne og snakker idag et romersk språk, et datterspråk av latin? De behøver ikke alle å være latinere av den grunn. Men med slik forsiktighet tatt i betraktning er språkforskerne overbevist om at der en gang har bestått et urfolk, „indoeuropeerne" eller „indogermanerne," som de indoeuropeiske folk ikke bare har arvet språket fra, men også blodet. Når og hvor har dette folk levd?

Fortsatt fra side 8

Den indre linjes kamplov

holdsvis lange mellemstrekninger meget minimal. Det betyr at bombefly riktig nok kan bringes luftveien fra England til Egypt, om enn med fare for tap, men at der ikke eksisterer tilførselsmuligheter av alminnelig art ad luftveien. Det er eksempelvis ikke mulig å overføre ad luftveien til Egypt den bevegelige jordorganisasjon som hører til en flyavdeling samt det nødvendige personell, og ennu mindre kan dette skje med den løpende tilførsel av bomber og store reservedeler. Alle disse ting som hører til en flyavdeling og dens uhindrede innsats er henvist til den langvarige skibsvei om Kap det Gode Håp. Men dermed blir luftveien til Egypt, for så vidt angår forskyvningen av luftstridskrefter, temmelig verdiløs, for fly som har fløiet frem må som regel vente på det plasspersonell som er blitt sendt med skib før de kan settes inn. På denne måte blir den hurtige luftvei praktisk talt innskrenket til bare å omfatte tilførselen av reservefly.

Forøvrig må understrekes at utenom kampfly kan neppe andre slags fly føres over Middelhavet til det nære Østen. Fremfor alt er de jagerflyavdelinger, som er så overordentlig viktige for dannelsen av tyngdepunkter i luftkrigen, utelukket herfra.

England kan ikke knekke nøtten

For aksemaktene eksisterer der derimot en indre linje med alle tenkelige fordeler. Et tettmasket nett av utbygde flyplasser er spredt over de land som er vennskapelig forbundet med Tyskland eller i de besatte sydøstlige land. Over denne kjede av støttepunkter kan bevegelser også av større flyavdelinger av enhver art foregå i det østlige Middelhav på en eneste dag. Til kompletteringen tjener jernbane og landevei hvor tilførsler av reserver og løpende forsyninger kan foregå på forholdsmessig minimal tid. En lignende gunstig posisjon inntar de tysk-italienske stillinger i Afrika.

Følgene for den britiske krigsledelse ligger klart i dagen. Storbritannia kan ikke, eller bare med ukelange forsinkelser, følge alle aksemaktenes styrkeforskyvninger. Men i den tid da de britiske troppe- og materialtransporter er underveis til sjøs, kan der ved fronten falle avgjørelser som sjøtransportene om Afrika kommer for sent til. De forbundne aksemakter kan stadig forme styrkeforholdet til beste for sig uten at Storbritannia i rett tid kan gjøre det nødvendige mottrekk. Dette gjelder særlig for luftvåpnets innsats.

Hva den indre linje betyr for Tyskland og Italia, fikk Storbritannia føle allerede iværes. Da slaget mot de britiske krigsutvidelsesforsøk i sydøst blev ført, var den tyske overlegenhet i luften uomtvistelig. Motstanderen var imidlertid ikke i stand til å føre frem de nødvendige forsterkninger av sine luftstridskrefter fra England. Det samme gjentok sig ennå mer eftertrykkelig under slaget mot Kreta. Det er riktignok tvilsomt om det alene var ulempene ved den ytre linje som for Storbritannia var den virkelige grunn til dets svakhet i luften i sydøstrummet. For da Storbritannia hadde søkt krigen i sydøstrummet, måtte det vel ha gjort sine luftstridskrefter så sterke som det kunde. Tiden til forberedelsene hadde også vært helt tilstrekkelig til selv ad den lange ytre linjes vei å fullføre en større opmarsj av luftstridsstyrker. Snarere tør mangelen på fly ha vært avgjørende for at den britiske underlegenhet i luften blev så åpenlys. Desto verre for Storbritannia! Det har alle ulempei ved den ytre linje og dertil også mangel på luftstridskrefter. Sannelig, dets utsikter på krigsskueplassene i det nære Østen lover alt annet enn suksess!

Hvor var indoeuropeernes stammeland?

Det er vitenskapens lodd at den mange ganger — de lærde sier: atter og atter — må komme til den overbevisning at dens viten var feilaktig. Således er de forskjelligste land blitt antatt for å være stammelandet for indoeuropeerne og syntes fastslått som sådant, inntil det blev bevist at hjemstavnen lå i et nordisk land. Bjerk, bøk, ulv og bjørn kan ikke forveksles med palme og sukkerrør, løver og tigrer. I alminnelighet er vitenskapen enda på jakt efter et felles indoeuropeisk ord for alt det som kjennetegner den varme sone, skjønt en stor del av indo-europeerne idag lever i den varme sone. Derimot heter sne på latin nix, nivis, på italiensk og portugisisk neve, på fransk neige, på hollandsk sneuw, på svensk snø, på tysk Schnee, på litauisk sniegas, på serbo-kroatisk snijeg, og på gresk nipha. Ordets rot går igjen like til India, mens f. eks. Ungarn kaller sneen hó. Hva is angår, synes de slaviske språk å ha sin egen ordrot: led. Men straks der er tale om store masser av is, sier de også is, nemlig serbo-kroaterne sjece. Sne, is, vinter — ordene går igjen like til India.

Der mangler et fellesord for havet, hvilket saktens tyder på at stammelandet ikke lå ved havet. For hvorledes skulde man ha kunnet glemme havet. Skib hadde indogermanerne altså ikke, men formodentlig hadde de vogner. Ordet vogn, på tysk Wagen, som betegner det fornemmere firehjulte kjøretøi, går ikke igjen, men kjerre, på tysk Karren. gjør det. Det heter på romersk currus, på svensk Kärra, på norsk kjerre, på spansk carro, careta. Kjerren var tohjulet. En motorcar bærer altså sitt navn med urette, det tilkom i høiden den tohjulte tilhengervogn. Også den romerske triumfators vogn var tohjulet likesom den greske veddeløpsvogn i Delphi eller Achilles' stridsvogn.

Vi vet videre at ur-indogermanerne allerede kunde spinne og veve, at de dyrket havre når de drev akerbruk, men at de hovedsakelig var nomader. Den sammenlignende språkvitenskap arbeider idag sammen med den førhistoriske forskning på billedet av de felles indoeuropeiske aner. Den sterkeste ansporing til dette kom i 1808 fra den tyske romantiker Friedrich Schlegels verk „Om de gamle inderes språk og visdom"; forut for ham var dansken Raske og englenderen Jones — og den forhistoriske forskning. I det daglige liv minner de mange ord og ordgrupper, som vi lærte å kjenne, om dette. Ord er former, skapt av ånden. Det gode ved disse former er at de ikke kan gå til grunne, når de først engang er kommet til verden. I det minste ser vi dette tydelig når vitenskapen med sikkerhet kan fastslå et ords indoeuropeiske form, skjønt vi ikke sitter inne med noen som helst skriftlige overleveringer fra dette folk som bare språkhistorisk har åpenbart sig for oss. Men når vi nærmere studerer slike ords historie og lar dem virke på oss, så synes det ikke lenger utelukket å se de europeiske språk som et samlet hele. Hint krav fra japanerens side får da en viss berettigelse. Den daglige bruk har bare avslipt ordene slik i vår munn, og også i andre folks, at vi som regel ikke mer forstår hverandre. Johann Peter Hebel forteller historien om den franske skiltvakt fra revolusjonstiden som tvers over Rhinen ropte „filou" til den tyske vakten. Schwaberen på den annen side opfattet det som et spørsmål om hvor mange klokken var (viel Uhr) og svarte godmodig, „Haalber viere". Ikke alle misforståelser løper så heldig av. Vi gjør rett her i Europa å huske på hvor beslektet vi er.

Merkverdigheter rundt om sporten

Fra hekk til kule

Har løpebanen — med noe fantasi — kanskje en fjern likhet med en kjeglebane, så kan man dog ikke med sin beste vilje påstå at hekkeløpet tillater selv den allerminste sammenligning med kjeglesporten Og allikevel, Sten Pettersen, for år tilbake en av Europas beste hekkeløpere, flere ganger svensk mester — spilte kjegler, og det slett ikke dårlig. Den magre, langbente og sannsynligvis langarmede Sten — man kaller ham også „Pelle" — har det nå en gang både i ben og armer så å si; og i de for ikke lenge siden gjenemførte svenske kjeglemesterskap opnådde han efter Karl Svenson annenplassen med 851.

Nasjonenes ungdomskilder

En bedrøvelig balanse ga de statistiske undersøkelser som blev foretatt av den nyoprettete franske ungdomssport-organisasjon „Compagnons de France" for kort siden blant 8000 unge franskmenn i alderen 19 og 20 år om duelighet for landarbeider og sportsveddekamper. Resultatet var nedslående, for 17.6 % er udyktig, 41.22 % svake, 22.19 % utilstrekkelige, 14.29 % middelmådige, 3.06 % gode, 1.35 % sterke. Det samlede resultat er at av 8000 unge menn egner 81.2 % sig hverken for leirbeskjeftigelse eller for sportsveddekamper, og bare 18.8 % kan beskjeftiges i den foreskrevne ungdomstjeneste. For den samlede ungdom i alderen 15—20 år er kvoten enda lavere. Efter denne grens sunnhetsstatistikk for legemsøvelse må 96.85 % av de unge passes på, skånes og innføres langsomt i sporten; bare 3.15 % kan straks innkalles.

Gjennembruddet gjennem Metaxas-linjen

Tyske alpejegere har stormet en bunker som var kamuflert som et bondehus. Kamuflasjen kom i brann. Det går voldsomt videre. Tyskerne arbeider sig allerede henimot den neste bunker. Et maskingevær sender dem et sperreskudd. Samtidig stuper stukas ned og gjør bunker efter bunker moden for storm

Fra „Signal"-tegneren Hans Liskas greske skissebok

På de neste to sider →

har vår tegner festet på papiret det skuespill som Aten oplevet om morgenen den 20. mai. Allerede før grålysningen var atenerne blitt vekket av veldig motordrønn. Eskadre efter eskadre hadde fløiet over byen ut over mot havet, men de vendte allerede tilbake igjen med den opgående sol. I Atens gater sto borgerne og de tyske soldater side om side og så op mot himmelen hvor de tyske eskadrer fløi i manøverformasjon som om de kom fra en fredelig øvelse. Akropolis lyste rødt i den første solglans. De tyske eskadrer fløi en æresrunde om dette antikkens ærverdige minnesmerke. Hvor hadde de vært? Deres tokt var optakten til slaget om Kreta. De tyske JU's hadde landsatt de første fallskjermstropper der

Vår tegner Liska forteller: „I Argos ved Korint hadde englenderne benyttet en stor olivenlund som skjul for sine fly og skjøvet flyene inn under trekronene. Men våre stukas fant dem allikevel og ødela de femti gjemte fly på to nær. Den brennende olivenlund blev stormet kort efter bombardementet. Jeg satte mig ned ved rannen av den brennend lund og malte denne skissen. Fordypet som jeg var i mitt arbeide, merket jeg ikke at tyske pionérkolonner allerede hadde begynt oprydningsarbeidet. En veldig detonasjon bak mig skremte mig op. Pionerne hadde foretatt en sprengning. På tegneblokken min falt der ned et sandregn. Jeg flyktet. Da jeg kom tilbake neste morgen, var plassen ikke til å kjenne igjen. 200 tyske stukas sto der allerede og ventet på å gå til aksjon"

„Dette er kjempebrannen i Pireus' havn. Den var blitt angrepet av stukas. Men brannen var en eneste flyvers verk. Han hadde med sin bombe forårsaket lekkasje i et engelsk tankskib. Oljen fløt milevis utover sjøflaten. Derpå kom den veldige flate i brann. Ilden ødela alt som var i nærheten. En engelsk ammunisjonstransportbåt sprang stykkevis i luften under brakende detonasjoner. I dagevis var havnen fylt av en glødende hete. I lagerhusene smeltet sukkeret som man hadde lagret i de øvre etasjer og glasserte, idet det strømmet nedover ytterveggene, bygningene og jernskjelettene, slik at det så ut som om de var bygget av karamelsukker"

„Da jeg så hevet lokket på tromlen, hørtes det en hvislen derinne fra, og 15 cm. foran nesen min sto et slangehode, som på denne avstand så uhyre stor ut"

Tre oplevelser med Hannah

AV Dr. R. MELL

Mannen som oplevet disse eventyr og idag beskriver dem her i „Signal", er en kjent tysk zoolog. Han er en av de beste kjennere av slangenes og sommerfuglenes biologi. Han studerte i 15 år tropisk-subtropiske dyrs livsforhold og supplerte sine erfaringer ute fra naturen ved iakttagelser i sitt private Zoo, som han hadde i Canton, og hvor det fantes 209 levende slanger

En berliner—antropolog ønsket å få noen mål av kineserhodeskaller, og jeg tenkte jeg kunde foreta det for ham ved leilighet på en weekendtur rundt Kanton i „Gulltromlene." Gamm kong = gulltromler heter i Kina de store leirtromler med lokk, som står overalt ute i det fri ved foten av skråningen. Der opbevares benrester fra jevnete graver.

Det var ikke til å unngå at jeg vilde bli sett. Å gjøre det forståelig for de enkle, „analfabetiske" bønder hva jeg hadde fore, syntes utelukket, og å sette sig ut for mistanken om gravskjending i anekultusens land — vilde like så meget være å støte an mot den internasjonale høflighet, som dumhet. Derfor tenkte jeg over, om jeg ikke heller skulde la saken være. Da jeg nå allikevel temmelig mismodig løftet lokket på den fjerde eller femte tromlen, hørtes en hvislen. Det var en hvislen som lød underjordisk på grunn av gjenlyden i tromlen, og 15 cm. fra nesen min sto et slangehode, som så kjempemessig ut på denne avstand.

Kombinasjonen knebøining og dårlig samvittighet er ikke noe godt grunnlag for heltemodighet, og mitt tilbaketog fra tromlen gikk temmelig hurtig for sig. Da jeg igjen var på benene, så jeg bort mot tromlen, hvor slangehodet enda sto i åpningen og jeg sa ved mig selv, lavt og litt forvirret: „Det — er — Hannah, — kjempeslangen."

Kjempeslangen fra Kuala Lumpor

En slanges opmerksomhet og ophisselse vokser med et levende vesens bevegelse, det ubevegelige objekt forsvinner for den i omgivelsene. Derfor blev jeg rolig stående med blikket rettet mot tromlen. Hannah — Naja hannah, kjempekobraen eller kjempehodeslangen, er et påfallende dyr på grunn av tre merkverdigheter. For det første ved sin størrelse. Den er jordens lengste giftslange, og den allerstørste overhodet nest efter de ugiftige kjempeslanger. Det lengste hittil kjente eksemplar var 4.25 meter! I Kuala Lumpurs museum opbevares en hud på 4.75 meter. Men da huden ved utspenningen til tørkning strekker sig ca. 15 % utover mål som er tatt i levende tilstand, vil også dette dyret levende ha målt 4.25 meter, og dette tall skulde da være slangens maksimumsstørrelse.

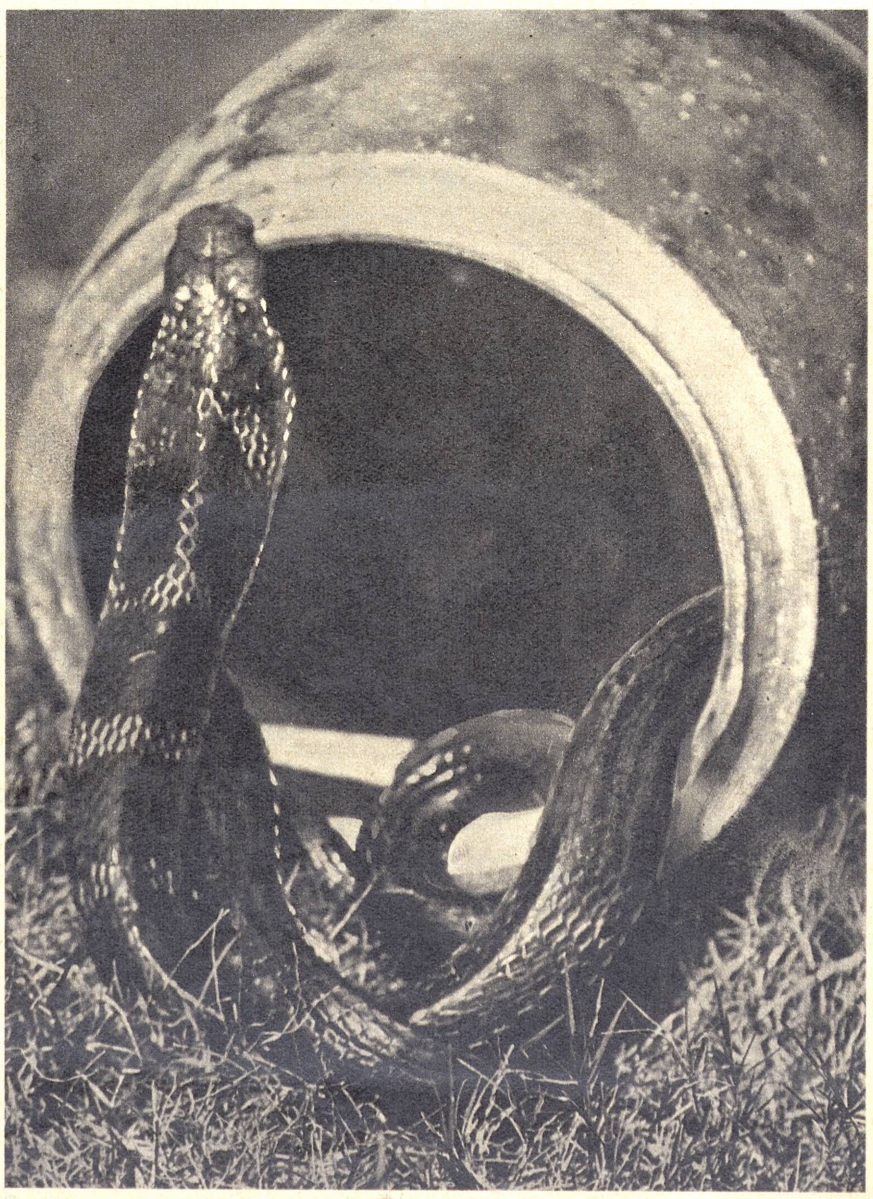
For det annet er kjempekobraen efter sitt utseende ingen giftslange. Den har ikke noen av de legemlige merker som ellers kjennetegner giftslangene, ikke det nesten trekantede hode, som springer bredt frem mot den smale halsen, heller ikke den plutselig foryngede korte hale, eller det relativt tykke liv, som er karakteristisk selv for dens nærmeste slektninger, som kobraen eller den sydasiatiske brilleslange. Den er tvertimot slank som en av de ugiftige store og kraftige huggormene, som jager mus og rotter. For det tredje er den — i skarp motsetning til andre giftsterke slanger, som i alminnelighet er „nattdyr" og langsomme i bevegelsene helt fra slektmodenhetsstadiet — et meget bevegelig og irritabel, motstands- og angrepsberedt dagdyr.

I de sydasiatiske storbyers utenlandsklubber fortelles det stadig redselshistorier om den, om dens giftstyrke og motstandsberedskap. Det skal være forekommet dødsfall 15 minutter efter dens bit. Det er sikkert mulig. Men det er fastslått at voksne menns død også er inntrådt efter bit av ugiftige slanger: av skrekk! Hvormeget mer kan da ikke skrekk også skremme den angrepnes hjerte ved det plutselige angrep av et 3—4 m. langt kjempedyr!

Slanger, som forfølger biler

I Mandalay blev det fortalt: Major Evans bil blev forfulgt av en mektig kobra! Over 100 m. holdt den samme tempo som bilen, med hodet løftet og støtferdig i høide med dørhåndtaket — herr Evans var nemlig kjørt over

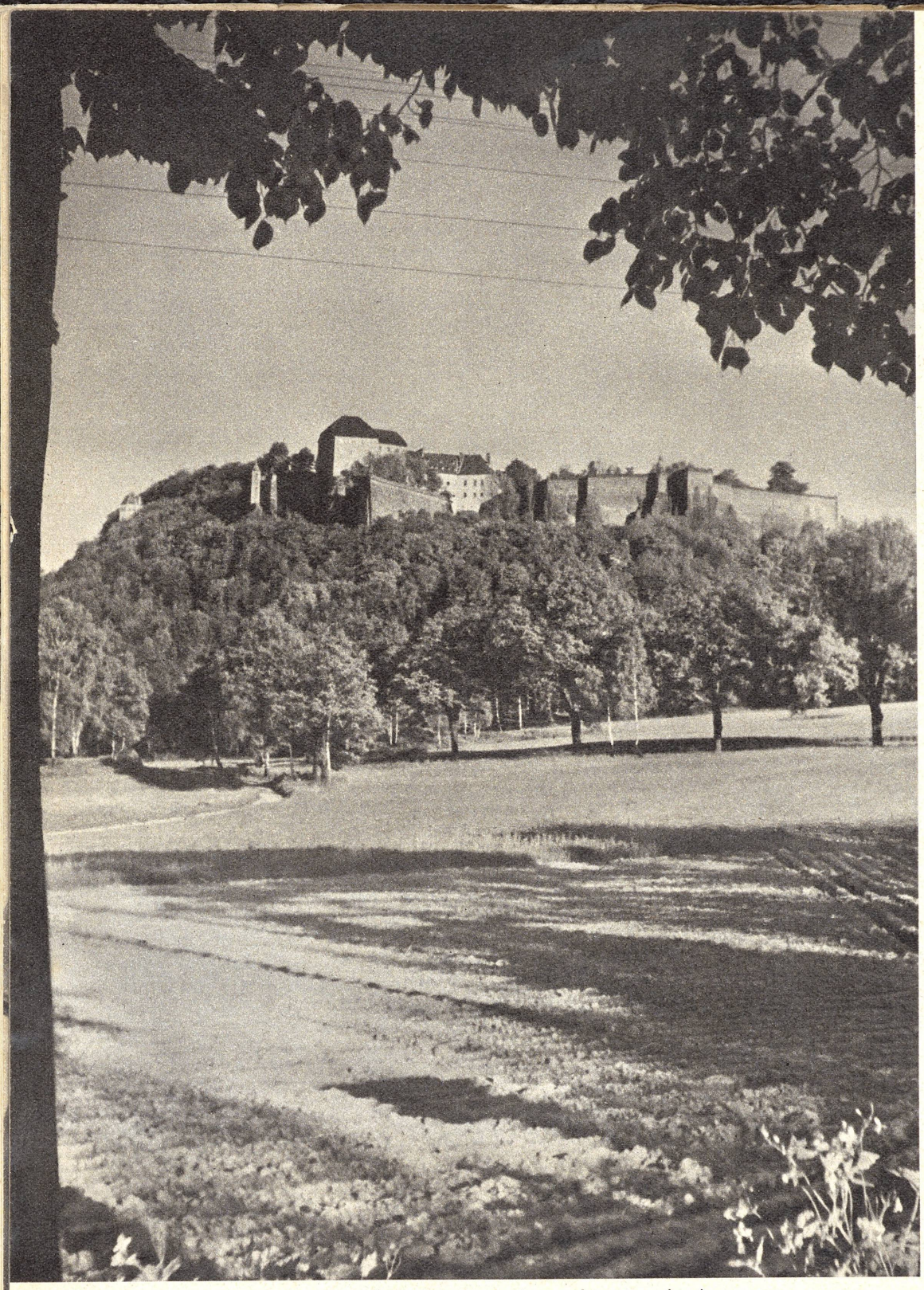
Fortsettes side 38

„På en gang snur Naja Hannah sig mot den av oss som rørte sig mest og står ferdig til angrep" Foto: Dr. Mell og „Signal"

De hundre generalers borg

„Signal" besøkte: festningen Kønigstein

Her avventer de slutten på sitt krigsfangenskap — *de mer enn hundre generaler der som ,,leir'' fikk sig anvist den gamle festning Køn gstein i den saksiske Elbedal. Men dette ærverdige og interessante byggverk, som er blant de skjønneste borger i Tyskland, tør vel snarere gjelde som et idyllisk kursted, og særlig generaler som har tilbragt en stor del av sit liv i koloniene vil vel senere betrakte sine Kønigsteindager som en tid som fortjener å holdes i ære som et godt minne og som en, om enn ufrivillig — så dog helsemessig — gagnlig avveksling*

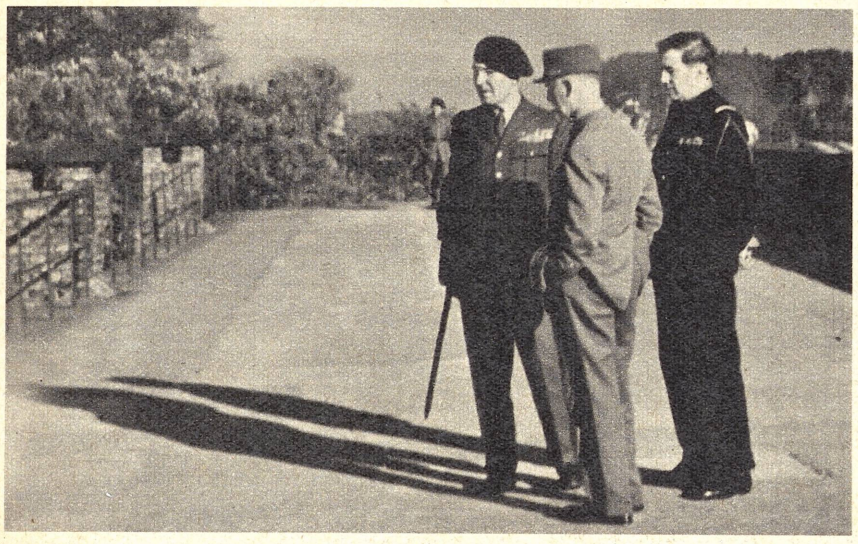

Morgenturen. *Den samme tilskikkelse og den lange fritid fremmer godt kameratskap, og mange kunstneriske og vitenskapelige interesser som ligger langt utenfor det militære felt blir opdaget som felles kjepphest og åpner ellers lukkede karakterer for et hjertelig vennskap*

Fotos:
PK. Müller-Waldeck
PK. Arthur Grimm

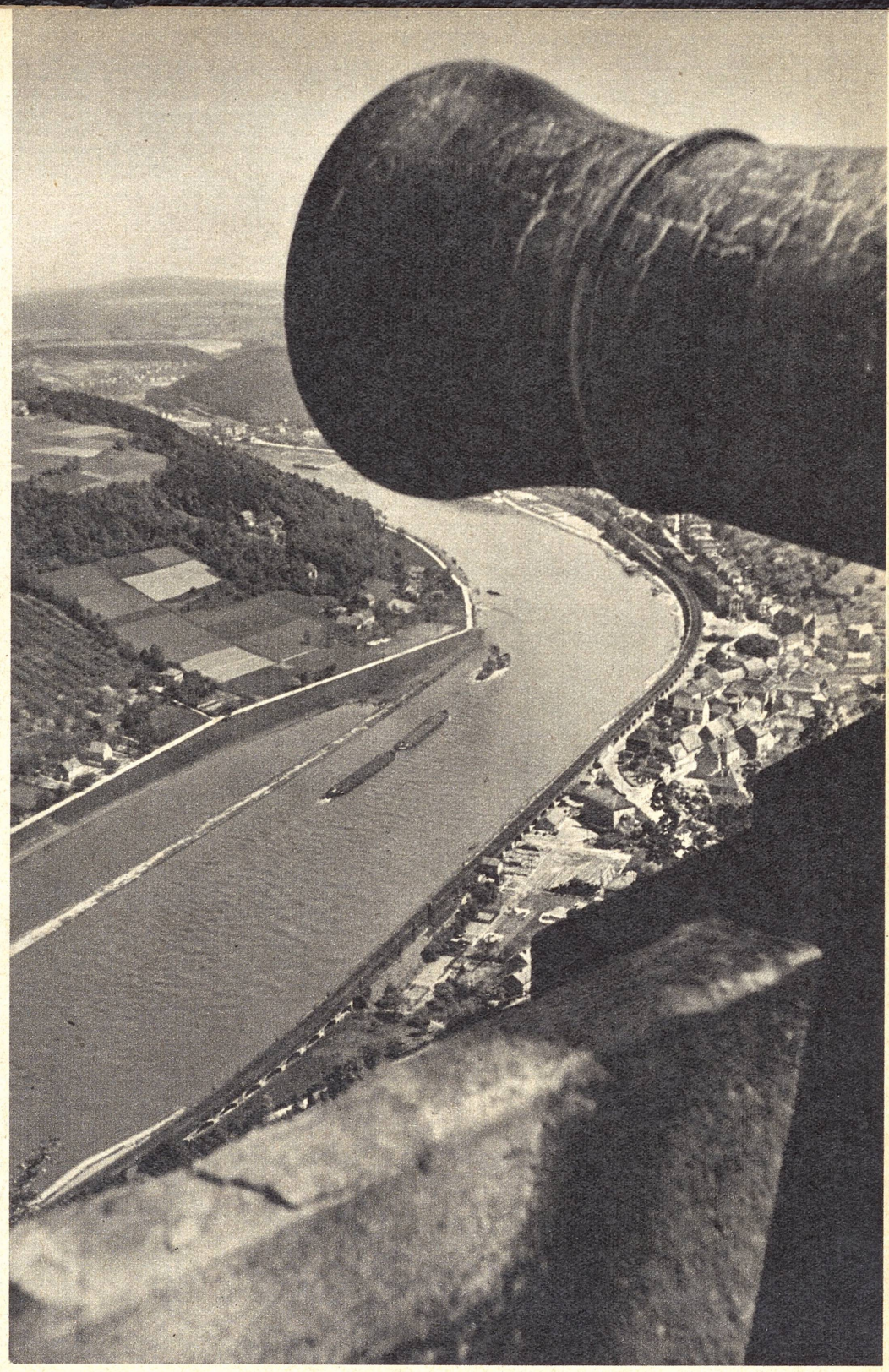
I solskinn på festningsmurene. *I utvungne grupper — de kan fritt bevege sig på hele festningsområdet mellem kl. 8 morgen og 9 kveld — står generalene sammen og underholder sig med hverandre, ofte ledsaget med livlige gester. Gamle minner, brevene fra det fjerne hjem, ikke minst ,,strategi og taktikk'' gir uuttømmelige samtaleemner*

Fangenskapets lodd rammer tungt enhver soldat, enten det nu er en jevn ukjent våpenbærer for sitt folk eller en general hvis navn og fortjenester en hel nasjon har vært fortrolig med. Å mildne krigsfangenes skjebne og å unne motstanderen som er blitt vergeløs en behandling som ikke krenker hans soldaterstolthet og hans menneskelige verdighet er en selvfølgelig æressak for en nasjon som den tyske.

Den som besøker de fangne generaler som er anbrakt på den gamle saksiske festning Kønigstein, vil konstatere at en bedre behandling, en mer omsorgsfull pleie av en tidligere fiende, ikke godt er mulig. De fleste av disse høie militære ledere har passert det 60. år, mange av dem bærer arr efter flere kriger og røper spor efter et strabasiøst liv i fjerne soner av verden. Med ro og verdighet føier de sig i det uunngåelige og avventer i ro den dag da de skal komme hjem til sitt land og sin familie. Deres helse blir passet med omhu — også av en læge fra deres egen armé — deres losji er bekvemt, deres forpleining er god og på ingen måte ensformig, den blir dessuten supplert av pakkene hjemmefra efter den enkeltes smak.

Generalene har mer enn nok tid til enkeltvis eller i fellesskap å vie sig til sine særlige liebhaberier, til å dyrke spill eller til å styrke sig ved sport eller lett kropslig arbeide. Aviser kommer regelmessig hjemmefra, og et bibliotek, som stadig vokser, blir flittig benyttet. Stuttgart-kringkasterens nyheter på fransk holder dem underrettet om tidens begivenheter, og i den lille byen i nærheten gis det av og til spesielle kinoforestillinger for „borggeneralene".

Utsyn over Elbe-dalen. *Så langt den fremmedes øine rekker åpenbarer den maleriske skjønnhet sig i dette vakreste område av det saksiske Sveits. Det er ikke noe blikk inn i det uopnåelige — ofte blir der foretatt felles utflukter i festningens omegn*

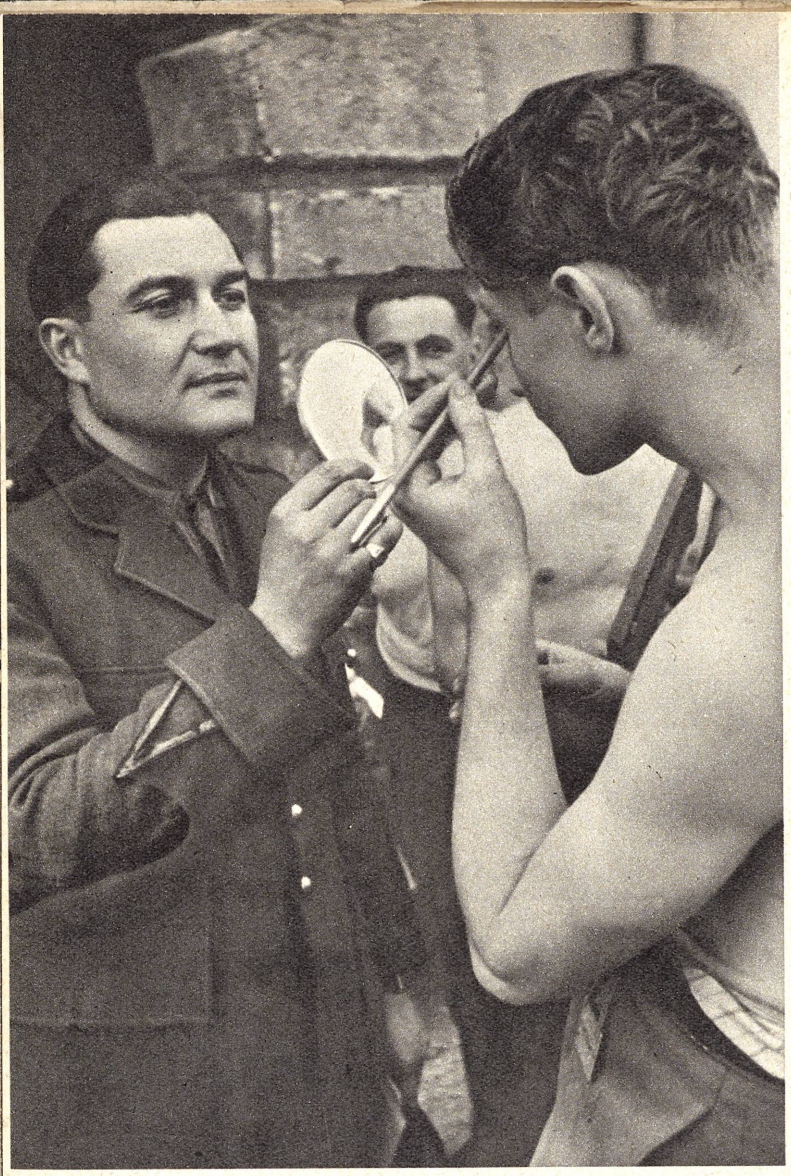
Til venstre: **Tre uadskillelige.** *De kjenner hverandre allerede fra offisersskolen de tre herrer som allerede har tangert de sytti og nå i avmålt takt bringer sine års visdom i tredobbelt overensstemmelse*

Til høire: **F angne motstandere er ingen fiender mere.** *„Leiren"s leder, en tysk general, gjør alt for å la det tvungne i „kønigsteinernes" ophold bli minst mulig merkbart. Forbindelsen med dem foregår i høflige og elskverdige former, og alle ønsker som kan opfylles finner et åpent øre*

Kønigsteins „borgteater“ stiller op

I den gamle jaktsal regjerer den muntre muse

Kunstnergarderobe under åpen himmel. *Krigsfangne skuespillere, sangere, musikere og artister fra en nærliggende mannskapsleir har dannet et ensemble og gir under ledelse av Guy Rapp fra „Palais Royal“ i Paris en munter matiné for festningens generaler. Francisque Chevalier fra „Théâtre National de l'Opéra“ hjelper sine kamerater med sminkingen*

En sigarett før optredenen — *røkt av Georges Fagot, den mannlige primadonna i en helt igjennem vittig parodi på Gounods opera „Margarethe“. Cambou, den berømte franske komiker, her i Siebels rolle, hvisker stikkordet til „henne“*

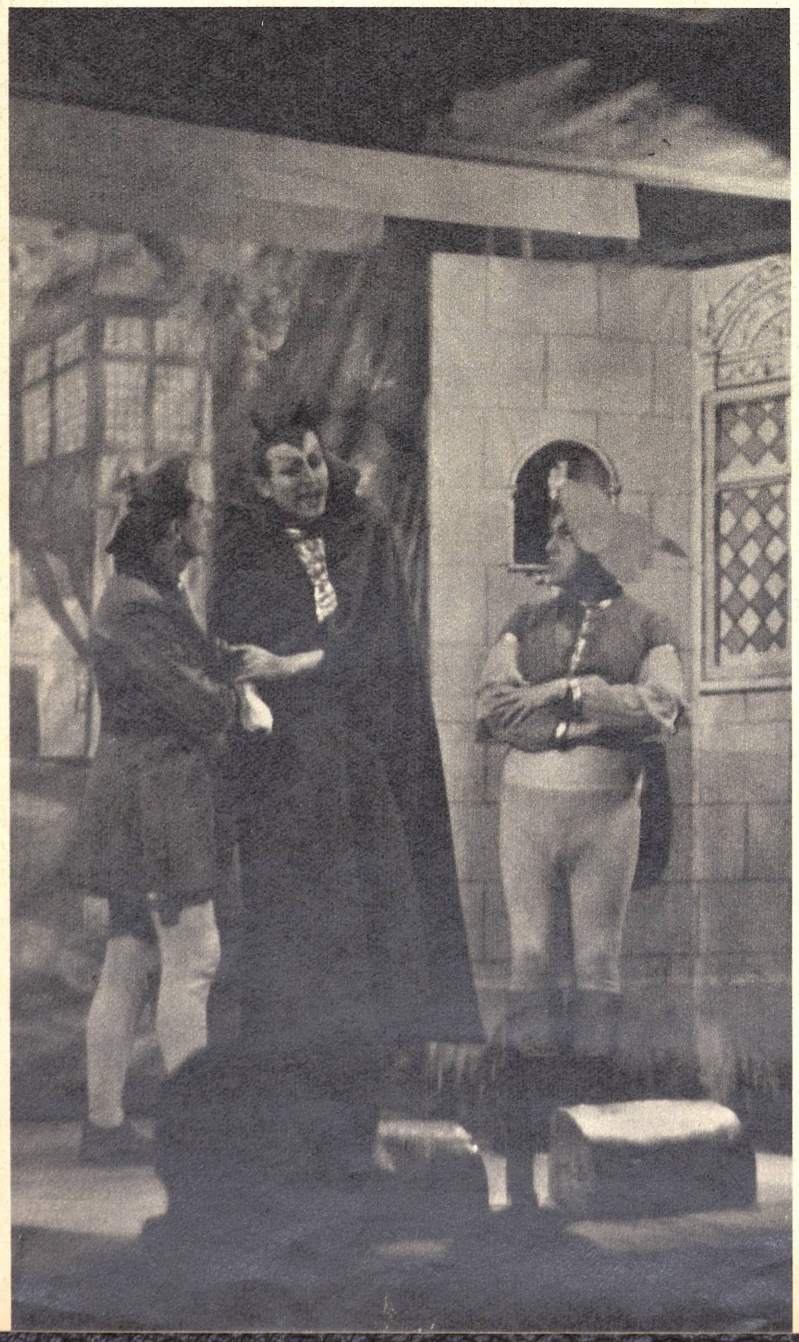

Til venstre: **„Mimile et Nenesse“,** *klovnene fra „Stalag-Leir-Sirkus“, fullfører gjensidig sin garderobe. Kostymer, farver, sminking — alt egenhendig „organisert efter evne“ og flikket sammen med flid og kjærlighet*

Til høire: **Han innestår for musikken** — *Monsieur Giot, priskronet av „Conservatoire“, i trompetsoloen, mester på mange instrumenter og dirigent for leirorkesteret*

Et publikum av bare generaler. *De er lutter øre for Pierre Falks sang, kjent av pariserne som sanger på ,,Gaîté Lyrique''. Og efter hvert som den vellykkede parodi på ,,Margarethe'' skrider frem blir stemningen blant tilskuerne stadig muntrere — til generalene til slutt klapper i takt med musikken*

Til venstre: **Mephisto — storartet!** *Stadig høster Jean Caussimon (tidligere ved ,,Trianon de Bordeaux'') begeistret bifall for sitt usedvanlig gode spill*

Til høire: **I det improviserte orkester: kapellet.** *Det innfrir — med piano, fioliner, saxofoner, klarinetter, trompeter og et slagverk — alle krav man kan stille til et Montmartre-operetteteater*

WOLFGANG WEBER:

Jeg var med i Syria

„Signal's" utsendte medarbeider, Wolfgang Weber er den eneste europeiske journalist som var i Syria da krigen mellem England og Frankrike brøt ut der og som i tekst og bilder har laget en beretning om den. Vi gjengir denne nedenfor og man lever riktig med i den spenning som hersket i Beirut i de junidagene i 1941

„. . . Den annen bombe traff oljelagret og der opsto en kjempebrann, riktignok ikke av bensin, som englenderne trodde, for den hadde vi nemlig forlengst brakt i sikkerhet . . ."

I takrestauranten til Hotel Normandie i Beirut. En nattlig bris av sjøluft stryker langsmed bordene og palmene. Jazzorkestret spiller henrivende, men ingen danser. La France est en deuil. Statssorg. Det er ennå ikke gått et år siden Compiègne. Og Pétains nye moral tåler ingen motsigelser. Hvis noen fant på å betre dansegulvet, så vilde musikken slutte øieblikkelig. Man merker Vichys hånd i hundre småting hver dag.

Vil englenderne våge det?

Men selv uten danseforbud vilde parkettgulvet bli tomt i dag. Ved bordene stikker man hodene sammen. Japanerne der borte har bredd ut et kart over Syria og lar kjøttretten stå og bli kold. Ved mitt bord sitter hr. Said Bey som eier store godser ved grensetrekanten mellem Syria, Palestina og Transjordania. Han har studert i Tyskland og har en berlinerinne til hustru.

„I går skal de ha bombardert Hems!"

„Hør her, de tenker å marsjere inn i Syria i tre kolonner!"

„Utelukket. De vil da ikke våge å overfalle sine forbundsfeller. Hva vilde det gjøre for et inntrykk i utlandet . . . ."

„Uprovosert? De påstår simpelthen, at det er tyske soldater i landet. Den syriske ørken er ingen dårlig unnskyldning. Der kan ingen Lindbergh eller Kennedy utøve noen kontroll . . ."

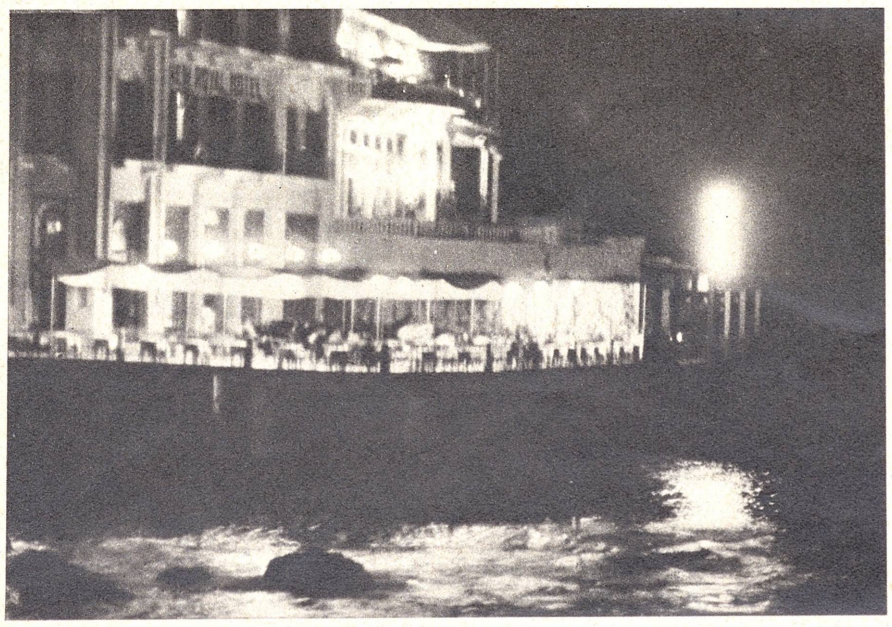
„Ja, det er nettop det. For London og New York kan jo svindelen være god nok. Men her i landet har vi dog øine i hodet og derfor måtte de egentlig finne på noe annet . . ."

De — det er englenderne. Det er det stående samtaleemne dag og natt i denne byen som ligger bare 80 kilometers asfaltvei fra Pelastinas grense. Og i morgen tidlig — nei, allerede i natt kan iltropper ha overvunnet sperrene og stå foran hotellet her. Hvorledes skulde selv den tapreste franske motstand kunne holde ut lengere enn to-tre dager mot den gigantiske overmakt som Wavells hær på en halv million mann betyr?

Men alt det der er sikkert bare noe tøis. Når det kommer til skykket så tiltror ingen araber og ingen franskmann „kampfellen" fra 1940 et slikt overfall. Derfor har man demonstrativt heller ikke foretatt noen blending. Hundre smålamper lyser mellem bordene på takrestauranten og tusen andre lyser langs stranden nedenfor. Følger man lysrekken mot badestranden, så opdager man også et annet lys, et bredt, rosa, flagrende lysskjær. Det kommer fra kontorene og lagrene til Shell — sikkert det første mål for de engelse bomber in Beirut . . .

Efterat bombene var falt . . .

„At det bare var olje de var ute efter, det kan jeg egentlig ikke tro", mener en ung araber troskyldig. Han oplevde de første luftangrepene. „Hvorfor har de da istedenfor å kaste bomber skutt på oss med maskingeværer? Og noe luftvern har vi så allikevel ikke på denne kant. Med en gang kom det en maskin flyvende ganske lavt og først da en av oss lå såret på bakken, skjønte vi hva som sto på . . . Men det var ennå ingen ting mot bombeangrepet den neste dag. Kl. 6.50 kom de og med en eneste bombe knuste de kontorbygningen fullstendig. Den neste falt på oljelagret og det opsto en kjempebrann. Men det var ikke bensinen som brant, slik som de tenkte, den var nemlig forlengst skaffet tilside . . . det var bare noen fat med råolje som brente op. De vet jo hvilke røkmasser den utvikler. Et fint foto til propagandaen deres fikk de i ethvert fall."

„. . . Ingen araber eller franskmann tiltror for alvor „våpenfellen" fra 1940 et slikt overfall. Derfor har man demonstrativt heller ikke blendet. Hundrevis av lamper lyser mellem bordene på takrestauranten, tusen andre innrammer havet . . ."

En time senere snakket jeg med et par franskmenn om dette første bombardement. Man viser mig et flyveblad som var kastet ut fra en av maskinene. „FRANCAIS!" står det øverst. „Våre angrep er ikke rettet mot dere, men mot les boches", heter det så. En av franskmennene tar en blyant og understreker setningen: „Pour vous, nous n'avons que des sentiments d'amitié et de sympathie . . ." Herunder ser han selsomt på mig. „Og med disse ord skyter de på araberne og setter fyr på vår franske olje, fordi de bare har vennskapelige og sympatiske følelser overfor oss?"

De — englenderne. Jeg holder det ikke lenger for å være usannsynlig at de tre kolonnene kommer marsjerende.

Oberst Collets gale regnestykke

Det er ganske fornøielig her like ved den britiske grense ganske fordomsfritt å kunne kontrollere de britiske meldinger. Jeg har nå ganske utvetydig fastslått at det ikke er stasjonert noen tyske soldater i Syria. Men hvorledes er det med gaullistene? „Hele den franske hær er av hjertet med De Gaulle" — skriver England. „Vi behøver bare å nærme oss grensen så går de over til oss med flyvende faner."

Dag efter dag snakker jeg med soldater, offiserer og embedsmenn og jeg hører hva de har å fortelle. Da kan man tilslutt danne sig et bilde om saken og det viser sig virkelig, at det er noen, riktignok ikke mange, blant dem, som har noe å utsette på Vichy. Det dreier sig bestandig om folk som ikke selv vært med i krigen, som ennå ikke helt har forstått at Frankrike er slått. Folk som ikke vet stort om Tyskland, ja ikke en gang on Frankrike og som helst ønsker å være for sig selv i Syria og Libanon. Men en ting var de alle enige om — England vil de ikke vite noe av! Dette var altså de syriske „gaullister" som England tiltenkte rollen som „femte kolonne".

Og allikevel fantes en helt vaskeekte De Gaulle-fører i Syria: Oberst Collet. Hans hustru er en engelsk jødinne. Han lot sine 25 000 mann stille og innbilte dem at de skulde på manøver. Og plutselig var de „av vanvare" kommet over grensen til Palestina. Stor jubel i den britiske kringkasting og presse. Da man skulde til høitidelig å ta imot regimentet „med de første trofaste overløpere" opsto der til alminnelig forbauselse et ordentlig, lite slag. De franskmenn, som Collet hadde tatt ved nesen på denne måten, betakket sig for den slags „frihet". På 200 nær vendte de tilbake til Syria. Collet skal ha skutt sig, i all fall er han forsvunnet.

Den 7. juni var det jeg tok disse notiser. Da jeg postla dem i Tyrkia, hadde saken utviklet sig videre og man hadde fått klarhet over om de „syriske gaullister" hadde mottatt englenderne med åpne armer eller om de bare spøkte i den britiske kringkasting . . .

Dentz — generalen med den sikre hånd

Denne natten til den 8. juni var mer trykkende enn noensinne. Folkemengden på gatene hadde ikke lyst til å gå hjem. De 5 franske og 50 arabiske aviser var forlengst utsolgt. Nye efterretninger svirret gjennem Beirut. De seks viktigste telegraflinjene ved grensen til Palestina var avskåret. Kommer de i dag? Og hvis de kommer, hvor marsjerer de først inn? I Deraa kanske, mener de klokeste hoder. Det smuglerredet ved grensen mot Transjordania; de karene som sitter der er tilkjøps alle sammen. Og England er

ikke så nøie med et par sekker. med gullstykker.

Men de kan jo også komme opover veien langs kysten. Hvis de er så raske på bena som tyskerne ved Abbeville, så kan de være her 70 minutter efterat de har gått over grensen. Da kan de stå her med sine pansere og flate stålhjelmer ved siden av oss på Place des Canons.

På hotellet lar jeg alle vinduene og døren til korridoren stå åpne, så det i all fall blir litt gjennemtrekk. Det er allerede blitt stille ute. Fra gaten hører man tydelig enhver lyd, en fotgjenger, en hund som gjør. En gang ramler en tung lastevogn forbi, ennå en og en til. Nei, det er bare noen gamle syriske kjerrer, som er kommet noe sent ned fra Damaskus. Men sikker er sikker. Og det er best at kofferten blir stående pakket ved døren. Og filmene beholder jeg i lommen, dem skal de ikke få tak i, uten de tar mig selv også.

Men noen ordentlig søvn blir det ikke. At det med de avskårne telegraftråder bare er noe bløff, tror ingen. Ennå en kold dusj i badeværelset. Og så har man den riktige stemning til å gjennemgå de knappe notater om de viktigste begivenheter i Syria i 1941.

Et par ganger var det uroligheter. Man kan ikke gjøre alle disse partiene til lags. Der står det: Homs, en liten opstand. Butikkene lukker. Men snart viser regjeringens sterke hånd sig: Fordeling av næringsmidler stoppet i to dager, 200 000 francs i mulkt. Dermed er roen gjenoprettet.

Og så beduinene: der lar den gamle emir Ronallah Nuri Chaalan sig lokke av englenderne ved den berømte major Glubb til å reise til Transjordania. Men han unndrar sig enhver konferanse og reiser tilbake igjen.

Den franske høikommissær, general Dentz, er stadig på reise, og jeg kan konstatere — med overraskende godt resultat. Til almindelig overraskelse slutter de selvstendige druser sig til ham. De siste Gaulle-tilhengere holder på å forsvinne. Isteden opretter han et „Groupement de la jeunesse française au Levant". Han erklærer overfor partiene, at nå har de å tie. Enhver forandring av den nåværende status må utsettes til normale tider. For øieblikket gjelder arbeidet handelen og levnedsmiddelforsyningen.

„. . . Den franske høikommissær, general Dentz, er stadig på farten. Han har opnådd overraskende resultater. Han erklærte overfor partiene at nå hadde de bare å tie . . ."

Spekulanter holder kornet tilbake. Dentz utsteder forordning om meldeplikt. En kjøbmann reiser til Irak, kjøper korn og kaster det på markedet, et kolossal prisfall — spekulasjonen bryter sammen og tilførslen er atter normal. Og englenderne, som utnytter enhver stagnasjon i tilførslene i sin propaganda, er gjort til skamme . . . .

„En frihet", som ingen tror på

Ja, englenderne! De hadde jeg nesten glemt. Det er allerede lyst ute. De er altså ikke kommet. Jeg tar ennå en dusj og springer nedover trappene. I hallen er folk allerede på bena. Hotellsjefen napper mig i jakken: „Klokken tre er de marsjert inn" . . . „Og hvor?" „Deraa . . .!" Ah, tenker jeg ved mig selv, mannen med bestikkelsesteorien har altså fått rett.

I hjørnet på den andre siden sitter Emir A., en av de viktigste arabiske personligheter her. Jeg lærte ham å kjenne i går.

„Allerede oppe, eksellens?" Emiren setter op et alvorlig ansikt. Han er kledd i en elegant mørkeblå dress og gamasjer — man kunde godt forestille sig ham i hotel Kaiserhof i Berlin — og har med sitt grå hår med skill og sitt rolige, likefremme vesen ikke noe til felles med det bilde man danner sig av en araberfyrste som til og med er fra ørkenens sandkant.

„Hvis englenderne kommer hit, så må de ikke finne mig", sier han ganske selvfølgelig. „Da må jeg reise vekk. Det å treffe dem, betyr for mig og mange av mine venner fengsel, kanskje døden."

Han trykket min hånd ennå en gang. Ingen kunde se på ham, at han kanskje en time senere i en eller annen eventyrlig forkledning vilde komme til å foreta en ennå eventyrligere reise i bil, eller på ryggen av et esel eller en kamel.

I samme øieblikk meldte den engelske kringkasting: „Araber! Frihetens time er kommet!"

Noe som ikke er skjedd siden Napoleons tid

Jeg kjører til høikommissærens palass. To ganger blir bilen nødt til å ta en annen rute, en gang blir den stoppet. Tropper patruljerer i gatene. Alle luftvernstillinger er besatt. Nå kommer også bilen til den amerikanske generalkonsul herop. Men han blir ikke lenge hos general Dentz. Embedsmennene og offiserene, som hadde det så rolig ennå i går, styrter op og ned av trappene. Men de har i hvert fall tid til å gi mig hånden. „Hva nå?" spør jeg raskt. Da lyser det i øinene på dem: „On se bat!" og en annen sier: „Ils n'ont pas passé."

De er ikke kommet igjennem. „Ils n'ont pas passé." Hvor er det jeg har sett denne setning meislet i sten? Nå vet jeg det. Det var på en av verdenskrigens slagmarker ved Verdun, på en av de mest omkjempede høider sto denne setning på et sjåvinistisk fransk monument . . . Det synes å ligge århundrer tilbake. Også den gang kjempet franskmenn og englendere skulder ved skulder . . .

„. . . Frankrike har tatt englendere til fanger. Og kameraet ledsager flokken ned til fangevognen. En efter en stiger de inn, for det meste offiserer . . ." Fotos: Wolfgang Weber

Men . . . hva er det? Har jeg feber, eller er det varmen som gjør det? Fra sideværelset hører jeg franske og engelske stemmer om hverandre. Nei, det er ingen feiltagelse. Jeg hører det ganske tydelig. Jeg river op en dør . . .

Det er de første engelske fanger som blir forhørt. Franske sersjanter står ved siden av. Det er ingen feiltagelse.

Det gis øieblikk, hvor historien styrter levende inn på en. Det er altså for . . . hvor lenge siden: siden Napoleon, altså for over 100 år siden, vel de første engelske fanger som franskmennene har tatt. Og disse to sersjanter er et bevis overfor verden på at fra i dag ligger England og Frankrike i krig med hverandre . . . For om England snakker aldri så meget i kringkastingen om en fredelig aksjon, overfor kjensgjerningenes hårde tale: Frankrike har tatt engelske soldater til fange — må de tie.

Og kameraet ledsager flokken nedover trappen, over gårdsplassen, til fangevognen. En efter en stiger de inn. Mest offiserer, et par menige. Nå stiger også den franske sersjant inn i vognen og lukker efter sig. Og akkurat mens bilen til den amerikanske generalkonsul setter sig i bevegelse foran hovedinngangen, ruller den uanselige lastebil med englenderne ut gjennem den bakre utgang fra høikommissariatet på vei til . . . Sûreté.

Vil „de" ennå klare å ta mig til fange?

Og nå ruller også min bil frem. Vekk fra Beirut, vi tar veien langs kysten til Tripolis, til Aleppo, til Tyrkia. I Ankara er den neste postforbindelse med Tyskland. Vi setter op et kraftig tempo. Vi kalkulerer, at hvis „de" har lært lite grann av de tyske lynkriger, så vil „de" foreta en hurtig innkretsningsaksjon. Støte frem fra syden og lande i Lattaquié i nord. Og da sitter jeg i fellen.

I Tripolis begynner jernbanen. Der står det mange arabere og venter på toget. De har ingen lyst til å la sig befrie av englenderne for så å bli innesperret. Foran havnen ligger tre franske krigsskib klar til avgang.

England har ikke landet i Lattaquié, England har heller ennå ikke tatt Beirut. Men de hadde funnet på en ny utflukt: „Hvis de franske linjer virkelig hadde vært besatt med franskmenn, ja, da vilde disse straks ha gått over til oss. Men de første linjer var besatt med alle mulige slags innfødte, som ikke forsto hva våre medbrakte „frie franskmenn" sa til dem. Det var grunnen til at det gikk så dårlig til å begynne med."

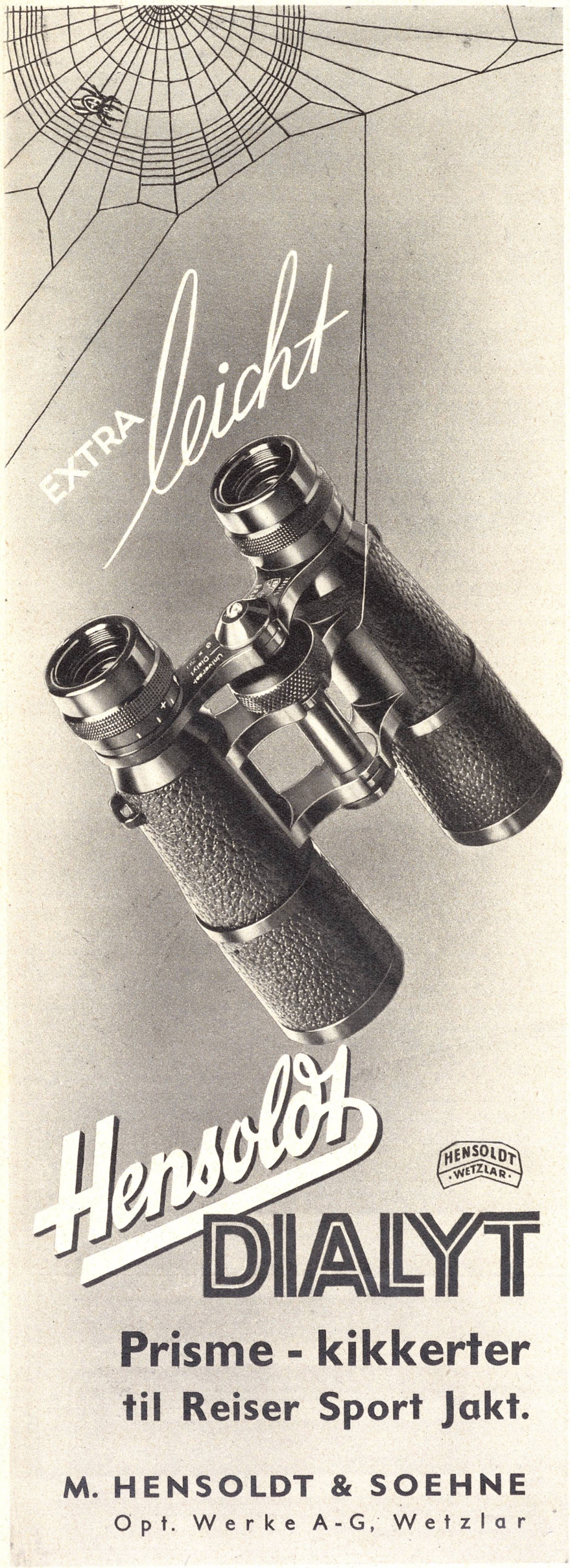
Denne begynnelsen syntes å vare temmelig lenge. Jeg sov rolig den natten i Aleppo uten at det skjedde noe nytt av betydning. Og de to tanks som var opstillet foran politistasjonen midt i Aleppo for å slå ned enhver urolighet, blev også nå, som i de foregående måneder, stående uberørt. Det engelske håp om at Syria straks efter krigens utbrudd vilde falle fra hverandre, var ikke gått i opfyllelse, arabere og franskmenn var blitt forent ved det engelske overfall. Den neste morgen skjedde noe helt annet: 80 engelske agenter blev arrestert.

Snart efter rullet jeg mot den tyrkiske grense. Tanksperrene på veiene står tett sammen, så det er bare med forsiktighet man kommer forbi. Et par kontroller og så er tollkontoret mellem Aleppo og Alexandrette nådd. En elskverdig funksjonær stempler passet mit.

„Jeg har på følelsen", sier han trist, „at det engelske empire har tenkt å utnytte vårt lille land for å sikre sig en billig seir . . . At våre vil kjempe tappert, det er ganske sikkert. Men hvis de klarer å holde ut en uke, så er allerede det godt gjort . . ."

Han visste nok ikke, at i løpet av en uke vilde den franske motoffensiv sette inn.

Slutten av overfallet på Syria kjenner vi. Men en ting står for alltid fast: Den engelske krigsførsel var en av verdensrikets største blamasjer.

Fortsatt fra side 18

Hvorledes fienden opdages

banner jeg. Det begynner å røre sig på forskjellige kanter av huset. Ut av dørene kikker der søvnige ansikter, som først litt efter litt blir riktig våkne. Atter og atter slår granatene ned i umiddelbar nærhet av kasernen. „Ja, da er det intet annet å gjøre enn å gå i kjelleren", erklærer Ia. Vi tilbringer natten i det fuktige kjellerhvelv under stadig artilleriild.

For mig som flyver er det noe helt nytt å høre granatene komme hylende. Ærlig talt er det i begynnelsen en beklemmende følelse, ikke å vite hvor de kommer til å slå ned. Men øret venner sig allikevel hurtig til lyden. I løpet av et par timer er jeg i stand til å skjelne mellem de forskjellige kalibrer og til noenlunne å fastslå hvor de kan ha slått ned.

„Nå kommer vår tur"

Vi synes morgenen gryr altfor langsomt. Endelig er det blitt noenlunne lyst ute. Vi reiser oss op fra vårt leie. „Så, nå er det vår tur", ligger på enhvers tunge. Det varer ikke lenge før vi hører et fly dure over oss. Først opsøker det sitt mål. Snart efter hører vi den dumpe rulling av våre første kanonskudd. Til å begynne med skyter de enkeltvis og sparsomt, men med ett slag går det løst som en hel konsert. Av alle rør spyr våre kanoner sin ild op mot fjellene, tilintetgjør fiendens stillinger og troppesamlinger. Skudd på skudd i stadig rekkefølge. Flyveren forsvinner bak en sky i østlig retning. Hans opgave er endt. Det hele sto på i 49 minutter.

Vi sender en pionér-støttropp op i fjellpasset. To timer senere kommer den tilbake med 10 fanger, det er en offiser i blant dem. Vi spør ham hva som foregår der oppe. „Vi tilhører en serbisk divisjon, som tidligere lå i Nisch. I dag morges fikk vi en slik artilleriild, at alle våre stillinger blev skutt sønder og sammen. Vi hadde uhyre tap. Vår general ga straks befaling til å rømme stillingene og å trekke oss tilbake i retning av den greske grense. Våre tropper er utmattede og brakt helt i uorden." Med skjelvende hender farer han sig gjennem håret.

„Ida" stiger op i luften

Det er nå gått flere dager. Sydserbia er helt på tyske hender. Det nye fremstøt føres mod syd, mot Grekenland. Mine dager som flyforbindelsesoffiser er til ende. Jeg vender tilbake til min sveit og gjør tjeneste som observatør igjen. Tyske panserforband er på vei mot Grekenlands sentrum. Våre fortropper står like foran Ptolemais. Broene er sprengt. „Det står sterke britiske krefter i fjellene", forteller fangene. Hvor meget er sant av det de forteller? Kapteinen tilkaller mig: „De må konstatere belegget på veiene fra Aliakmon og nordover. Hvor holder fienden sig? Er han i besittelse av panservogner?"

Noen øieblikk senere drøfter jeg flyvningens enkeltheter med min pilot. Det er sent på eftermiddagen. De nøkne fjell danner en mektig og øde bakgrunn mot vår feltflyplass. Som mektige fugler fra urtiden står våre maskiner ferdig til start. Vår „Ida" blir avdekket, teltdukene blir knappet av. Motoren synger som en svær turbin idet den starter. Vi klatrer ombord. De siste håndgrep før starten, som vi allerede hundre ganger før har utført i Polen, i Frankrike og ved Atlanterhavet, blir her gjentatt med den samme pinlige nøiaktighet. Mitraljøsen blir ladd og sikringen ophevet. Et vink med hånden, et rop „Alt klart" — og flyet ruller til startstedet. Først nøler det likesom en brøkdel av et sekund, så durer motoren lys og klar og flyet ruller avsted. Med lette satser løfter det sig fra bakken, svever, flyver og jager rett op i den blå himmel. Vi vinner høide ved hjelp av tette spiraller over plassen. Høidemåleren viser 1800 meter.

I løpet av noen minutter har vi nådd fronten. Brennende hus og glimtene fra kanonene er kjennetegnene på de blodige begivenheter under oss. Hvor holder tommiene sig? Jeg må finne dem. Som langsomme tordivler kryper våre panservogner over de øde stenete koller. Jeg flyr videre sydover. En dyp, mørk slukt strekker sig under mig. Jeg kan skjelne noen lyse punkter i den. Hva kan det være? Jeg gjør min pilot opmerksom på det. Flyet glir steilt nedover. Høidemåleren viser 1500 — 1000 — 700 meter. Nå begynner allerede mitraljøsene å skyte efter oss. Vi kan se hvorledes lysspor-projektilene famler efter oss likesom gule fingre. Fra fjellsidene faller den ene mitraljøse efter den annen inn i konserten. Men det er oss fordømt likegyldig. Jeg har en anelse om at der fins engelske panservogner i slukten og ønsker å slå fast om dette virkelig er tilfelle. I lavest mulig høide raser vi langs de bratte fjellvegger og her ser vi — sannelig den ene gule, svære engelske panservogn efter den annen. Mens vi raser forbi, ser jeg tommiene i deres kakiuniformer springe op på kampvognene og rette mitraljøsene mot oss. Da knatringen begynner er vi allerede langt borte.

Opdaget i en slukt

Pokker så utspekulert, går det gjennem hodet på mig, å avvente det tyske angrepet her i denne slukten og så gå til flankeangrep under den tyske fremmarsj. Men nå er dere dessverre blitt opdaget, mine herrer. Vi suser tilbake nordover. Over hodene på de forbløffede greske soldater, forbi små bondegården, over øde fjellskråninger og karrige jordflekker. Meldingen brenner under neglene på oss. Hvert sekund er kostbart. Hvert sekund som går uten at våre panservogner får vite, hvor fienden står, kan være av avgjørende betydning.

Der er de — de første mørke kolosser dukker op foran oss. Vi flyr over dem i lave kurver. Meldingen daler ned like foran et av disse ståluhyrer. Jeg ser en av pansersoldatene i sin sorte uniform springe ut. Han river papiret til sig og forsvinner i pansertårnet igjen. Jeg puster lettet, nå er den første del av vårt arbeide gjort. Nå kan de få has på fienden, da det farligste av alt, overraskelsesmomentet er fjernet. Vårt fly suser videre mot nord. Ruinene fra Ptolemais ligger sorte og rykende under oss. På ny kaster jeg ned en melding, først nå er vårt opdrag ført helt til ende.

Vi er rykket frem over Olymp. Like før Larissa ligger vår feltflyplass, et gammelt gods, som i noen dager tjente som hjemsted for oss. Det

hadde fine gressvoller og det er jo det viktigste for oss: en god start- og landeplass. „Engelske troppeinnskibninger ved Volos", blev meldt av et fjernrekognoseringsfly i morgentimene. I befalingsrummet sitter et flymannskap og venter på ordre. Kapteinen kommer. Han peker på de forskjellige punkter på kartet og gir dem følgende beskjed: „Dere har å utføre taktisk rekognosering i området Lamia — Chalkis — Termopylene. Dere har å overvåke veiene fra Molos til Chalkis, likeledes passet ved Termopylene. Dere kan starte om en halv time. Lykke till!"

Hemmelighetsfulle røksøiler

Rekognoseringsflyet svever over fronten i flere tusen meters høide. Mennene heroppe ser ikke stort til det som foregår nede på jorden. Et mørkt slør av røk har lagt sig over kamphandlingene og berøver observatøren utsynet. Termopylenes smale pass tårner sig steilt op foran ham. Det er mulig at erindringer fra historietimene på skolen dukker op for ham, men de viskes ut i ett nå av de hårde krigsbegivenheter. Øinene avsøker spent himmelen. Pokker også om det skulde dukke op en skare med jagerfly i fjellene her! Langt nede i syd lyser det hvitt fra snekjempen Parnass. Som en lysende blå tunge skyver havet sig inn i bukten ved Samia. I rett linje flyr maskinen langs kystveien forbi moloene i retning av Chalkis. Av og til ser vi en bilkolonne på vei mot øst. Observatøren stirrer opmerksomt mot horisonten, der hvor Chalkis' havn må ligge. Sorte røksøiler skyter rett op i været. De påkaller hans spesielle opmerksomhet. Hva betyr det? Full av spenning gjør han piloten opmerksom på dem. Denne nikker forstående og setter kursen mot de hemmelighetsfulle brannsteder.

De flyr et godt stykke ut over havet og derpå innover mot røksøilene fra øst. Nå ser de klart hva det er som foregår: Svære troppetransportskib ligger for anker. Tommiene forsøker å sette over med ferjer. Ingen vilde ane, at de foretar en innskibning her i denne ensomme bukt. De engelske mitraljøser knaller heftig op mot det tyske rekognoseringsfly, men de når ikke op. Flyet kretser om bukten i en stor bue mens observatøren gjør sine optegnelser. Derpå suser maskinen ut mot sjøen, vinner høide derute og setter kurs mot feltflyplassen.

Pokker til overraskelse! Ganske hes av sinnsbevegelse taler observatøren i sin mikrofon: „Engelsk innskibning kvadrat 4569. 5 transportskib. 20 000 tonn. Kl. 15.36." Den meldingen vil slå ned som en bombe der oppe.

Og hva vil det ha til følge? Det går noen minutter og de flyr atter over eget område. Der — mot horisonten ser de virkningen av sin melding. Først bitte små, men likesom voksende ut av det blå kommer stukaforbandene nærmere. 8, 10, 17, 25 fly teller mennene. De flyr stø kurs. Under sig bærer de den tunge dødbringende bombelast. Hvor skal de hen? Dit hen, hvor rekognoseringsflyet kommer fra. Ut på eftermiddagen får vi melding fra stukaplassen: „Engelsk innskibning — 5 transportskib — ødelagt kl. 16.49."

De sorte rør i olivenlunden

Det blir kjempet hårdt ved Termopylene. Ved hver veisving og ved hvert klippefremspring forsøker englenderne å sette sig fast. Vi har forlagt vår flyplass til Samia, et godt stykke lenger frem. Fra annen etasje på huset vårt kan vi overskue Termopylenes fjellmassiv, kan se hvor kampen foregår og hvor langt våre tropper er kommet.

Plutselig får en gurglende lyd oss til å dukke hodene. Et øredøvende brak følger. „Tommiene tar peiling på oss", er det en som skriker. Enhver forsøker så godt han kan å finne en nødtørftig dekning. Atter og atter hyler granatene over til oss og springer med et klirrende slag i tusen splinter. Pokker også, hvordan går det med flyene våre? Det er det enhver av oss tenker på. Kapteinen gir ordre til et mannskap å starte med en gang. Oppdraget lyder: Nøiaktig å konstatere hvor det fiendtlige batteri befinner sig. Flyet blir gjort klar til start i feberaktig hast, hvem vet, når plassen atter kommer til å bli beskutt. Flyet stormer bortover startfeltet, hever sig fra bakken og flyr avsted. Til venstre og høire spruter steile jordfontener i været av de eksploderende granater.

Motorsyklisten som forrådte sig

Våre kamerater har skrudd sig op i en høide av 2000 meter, observatøren stirrer ned på oljelunden og forsøker å finne det engelske batteri. Som om dette har en anelse om, at dets farligste fiende er på lur efter det, har det stoppet skytningen. Observatørens øine begynner å renne av anstrengelse. Dypt der nede får han øie på en motorsyklist, bitte liten, akkurat som en maur. Han slipper den ikke av syne. Han ser hvorlede den forsvinner i en oljelund. Der merker han også at noe rører sig mellem buskene. Han betrakter stedet nøie og opdager noen sorte rør, som raker frem gjennem grenene. Med pinlig nøiaktighet melder han det engelske batteris stilling. „Jeg skal skyte inn", tilføier han.

Der faller allerede de første egne skudd. Fra huset vårt kan vi se ilden fra kanonmunningene. Observatøren korrigerer de første nedslag. Noen øieblikk går, nå ligger ilden like i mål i oljelunden. Observatøren beordrer „Virkningsskytning". Skudd efter skudd jager våre kanonérer avsted. Oljelunden innhylles i en tung, mørk kvalm. Observatøren blir opmerksom på hvorledes en bil forsøker å komme ut av dette kaos og hvorledes den springer i tusen stykker efter en fulltreffer. Et grelt lysskjær glimter op, en sort røksky brer sig ut over. Et ammunisjonsoplag blir truffet og flyr i luften. Det egne artilleris skytning avtar litt efter litt.

Nå venter vi på vårt flymannskap, full av spenning og fryd. Flyet dukker op over fjellene, flyr en gang like over hodene på oss, ennå en gang hyler motoren forbi, og så står kameratene foran oss. „Fint gjort", hilser kapteinen dem. „Hele skytningen varte 40 minutter."

En motorsykkel kommer kjørende. En artillerioffiser springer ut. „Jeg er sjefen for det skytende batteri", sier han. „Jeg vil bare takke det fremrakende flymannskap, som ledet skytningen så utmerket." De trykker hverandre i hendene, batterisjefen og observatøren, som i felles arbeide ødela en del av den engelske motstand.

Da han forlater oss igjen roper vi vårt kamprop efter ham: Hell og lykke!"

Løitnant Hutter

Det er

ingen risiko

å bruke livlige farver til stranddrakten, når stoffet er indanthrenfarvet. Da slipper man nemlig alltid å engste sig for farvenes holdbarhet og som følge derav også draktens gode utseende. Indanthrenfarvete stoffer er som bekjent uovertruffne vask-, lys-, og værekte.

Indanthren

Be om å få se Indanthren-merket på varen!

I „Sevillanas", *den avholdte andalusiske dans, kommer hver bevegelse spontant fra den indre sinnsbevegelses naturlige følelse*

Hver bevegelse, hvert trinn *blir ledsaget av kastanjettenes kokette, klokkerene og rytmiske klang*

Spania danser

i kastanjettenes rytme

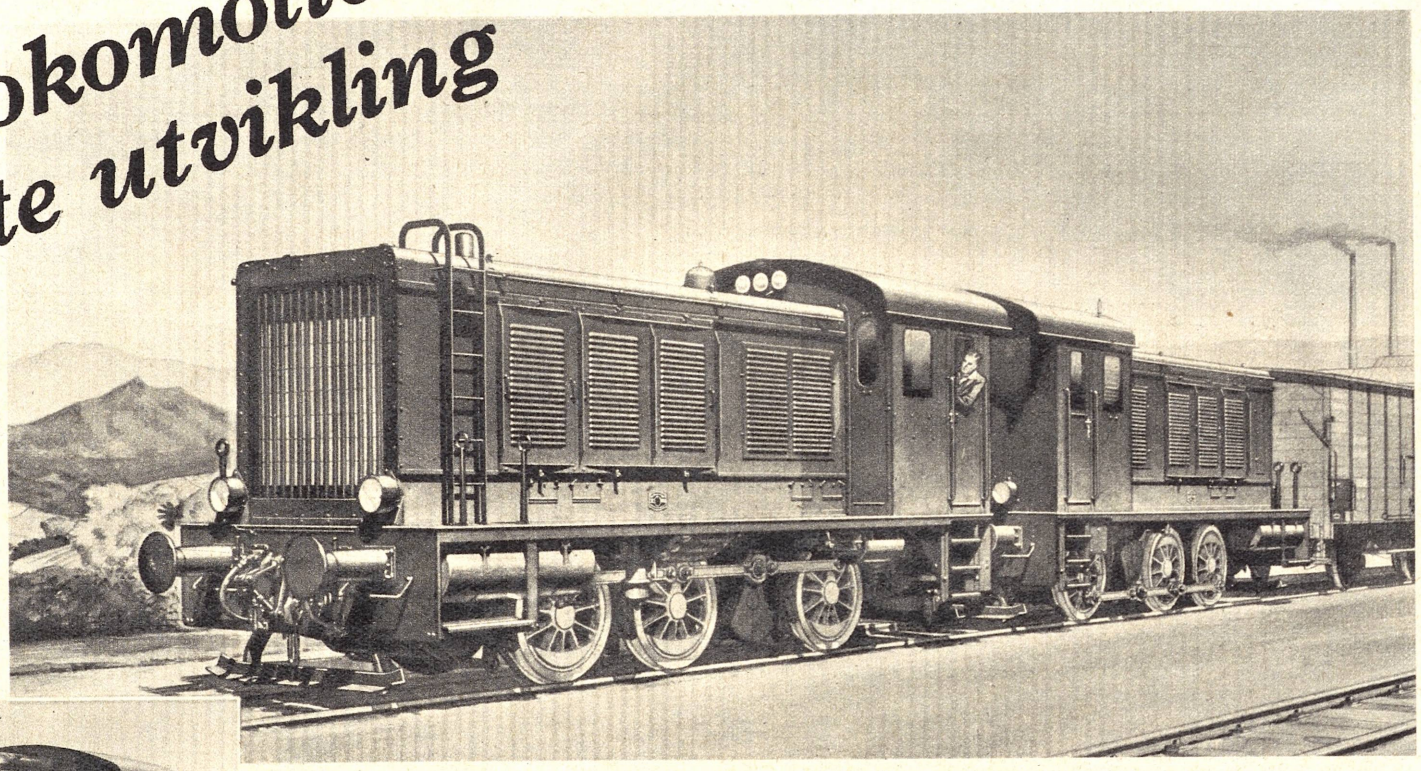

„Hvirvelen" *gjenspeiler hele livsgleden hos det spanske folk*

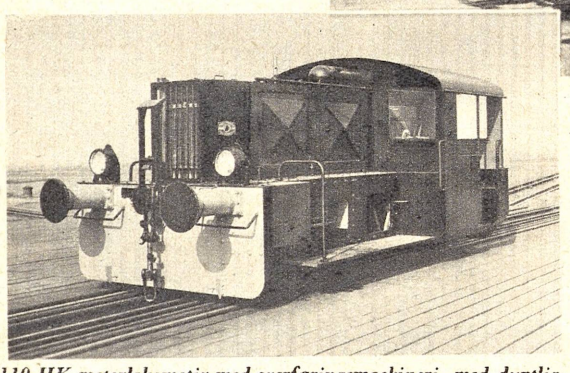
Fotos: Hubmann

Tungt stampende — *så atter trippende, understreker danserinnen sitt temperamentsfulle uttrykk i den spanske nasjonaldans „Bolero"*

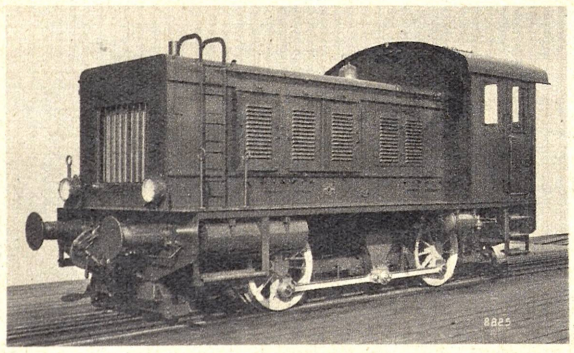
Motorlokomotivets nyeste utvikling

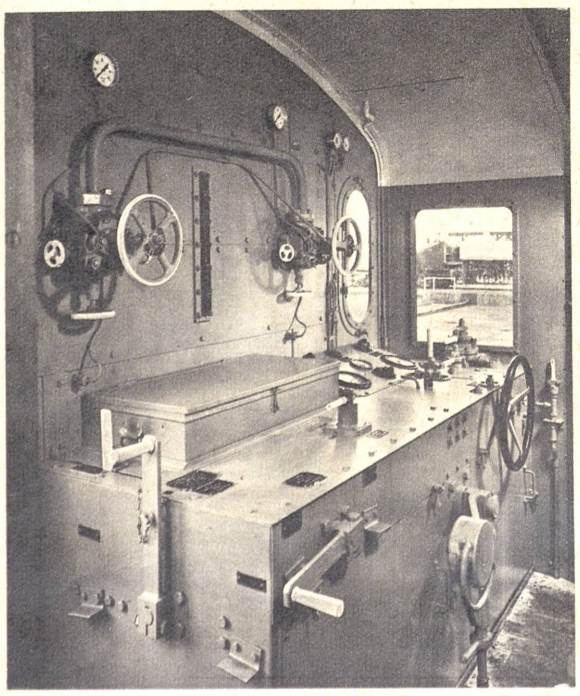
Kobling av to 360 HK lokomotiver med overføringsmaskineri til et dobbeltlokomotiv med 720 HK yteevne og fjernstyring av én mann fra ét førerhus.

110 HK motorlokomotiv med overføringsmaskineri, med dyptliggende førerhus med begge betjeningsmuligheter og selvstendig trekkhake.

200 HK lokomotiv med overføringsmaskineri og vekseldrift for to hurtighetsområder med 30 til 60 km.s høieste hurtighet pr. time.

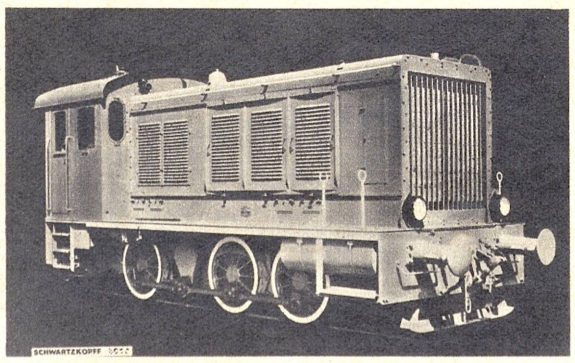

Førerhus i et enhetslokomotiv i typerekken 200, 360 og 550 HK.

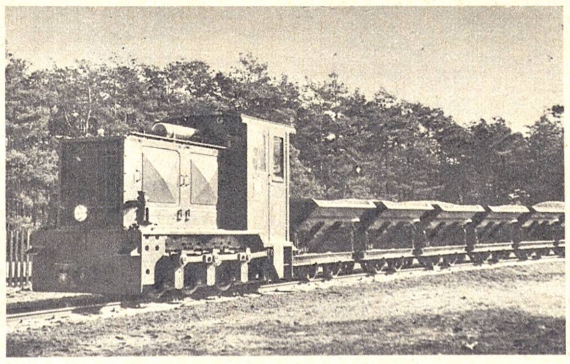
Motorlokomotivet har i de siste år bevist sin yteevne på de forskjelligste områder. Den tyske riksjernbane anvender det i rangerings- og strekningstjeneste, industrifirmaer rangerer sine godsvogner med motorlokomotiver fra forbindelsessporene til hovedstrekningen. Smalsporete motorlokomotiver finner anvendelse i bygningsdriften.

„Berliner Maschinenbau-AG. vormals L. Schwartzkopff" har en betraktelig andel i utviklingen av diesellokomotiver av middels og største yteevne. De fremstiller idag en typerekke av enhetslokomotiver med styrke 110, 200, 360 og 550 HK. Bygningen av diesellokomotiver med slike styrker blev muliggjort ved overføringsmaskineriet, hvorved kraftoverføringen fra motoren til drivakslen følger ved ren strømenergi. Da enhver metalberøring innenfor koblingen faller bort ved denne overføringsmetode, er den minste slitasje og høieste driftssikkerhet garantert. En selvstendig gearsjaltning driver lokomotivet — uten medvirkning av føreren — ved fullt innlagt styring op i den høieste hurtighet, som tilsvarer den forhåndenværende fartmotstand. Lokomotivføreren, som er avlastet på denne måte, kan i større grad vie sin opmerksomhet til det som hender på strekningen.

For å kunne anvende det samme lokomotiv valgfritt for streknings- eller rangeringstjeneste, blir det innbygd en vekseldrift for to hurtighetsområder. Sjaltningen foregår mens lokomotivet står stille, og for rangeringsdriften blir det innstilt høi trekkraft og mindre hurtighet, inntil 30 km. i timen, for strekningsdriften mindre trekkraft, men derimot stor hurtighet, inntil 60 km. i timen. Den hydrauliske kraftoverføring tillater likeledes innbygning av et mekanisk fjernstyringsapparat, og med hjelp av det kan to sammenkoblede lokomotiver i denne typerekke, — også lokomotiver med forskjellig yteevne kan kobles sammen — betjenes av en mann fra et førerhus. Herved blir anvendelsesmulighetene for disse lokomotiver enda mer forøket.

360 HK lokomotiv med overføringsmaskineri og vekseldrift for to hurtighetsområder med 30 til 60 km.s høieste hurtighet pr. time.

Treakset 130 HK smalsporlokomotiv med overføringsmaskineri for tyngre bygningsdrift.

BERLINER MASCHINENBAU-AG.
VORMALS L. SCHWARTZKOPFF, BERLIN

Fortsatt fra side 27

Tre oplevelser med Hannah

slangens hale da han vilde krysse veien — og det hadde vel neppe fremkalt vennlige følelser. En mannsfot med skobesparer, plassert på en kvinnelig gullbrokadesko — i retning av lilletåen — i en berliner-omnibus, kan også ha følelige motstandsreaksjoner til følge — uten gifttann og uten at den trufne er fire meter lang. Og i begge tilfelle med rette.

Mine erfaringer hittil berettiger mig til å si: Ektemannens volum ophøies i avstandens annen potens fra bryllupsdagen, en sykdoms alvorlighet ophøies i avstandens annen potens fra lægen, en giftslanges farlighet ophøies i tredje potens av fjernelsen fra dets hyppighetssted. Hannahs giftstyrke og forsvarsberedskap kan uten videre innrømmes, men kjemper vokser ved frykten for dem, og skulde det ikke også kunde være noe lignende med den giftsterke kjempes farlighet?

Heller slå ihjel enn la sig bite!

Hodet i tromlens åpning er forsvunnet. Jeg går over til den andre siden av haugen, hvor tre av mine kinesere fanger insekter. Vi rådslår! Enhver varmer sitt mot ved den annens heltemodighet, kineserne skjærer sig lange sterke bambusstokker, jeg tar fotosakene ut av ryggsekken — og vi begir til kampplassen. Der stiller vi oss op i en sirkel omtrent 8 meter borte fra tromlen. Parolen lyder:

1. Fotografere — et foto av kjempen i det fri finnes det enda ikke.

2. Fange den levende — for å lære giftens virkning på dyr å kjenne.

3. Men heller slå den i hjel i ethvert tilfelle, enn la sig bite.

Apparatet blev innstilt på beholderen. Gjennem dens gjennemhullete bunn hadde slangen funnet sitt — også symbolsk så virksomt — skjul. Jeg nikket til mannen like over for mig. Han støtte med bambusstokken sin mot tromlen: hvislende kom det sterke hode til syne over kanten. Jeg tror ikke at jeg gjør én av mine folk urett, hvis jeg sier: Nå — stillet like over for slangen, hadde vel enhver av oss gjerne og kanskje også med et lite lettelsens sukk latt dyret være i ro. Men det var her som ved mangen en såkalt mannsdåd: den var født av ungdomsovermot og gikk videre, fordi ingen vilde tilstå — for å si sannheten — at han efterhvert hadde fått betenkeligheter.

Dyret tar ingen ende

Efter de rykter som går om den i India, hadde jeg ventet at den vilde fare op av tromlen og angripe oss. Det gjorde den ikke. Vi veltet derfor forsiktig tromlen — ved hjelp av en tregaffel, hvis ene arm vi hadde festet fast til en bambusstokk. En annen bambus hindret den i å rulle videre. Det store dyrets forkropp glir ut, hever sig et øieblikk høit op, da den annen bambusstokk snur kurven, ruller så langsomt og smidig den ene buktning av legemet efter den andre gjennem gresset — våre øine blir store og større — våre ansikter lange og lengre: I alverden! Blir det da aldri slutt! „4 meter", mumler jeg med tydelig ubehag: man overvurderer et dyr som motstander i det fri, særlig da en slange.

Det fins bilder, som ligger i sjelen som stener i brønndypet. Det grønngule, raseri-sprutende øie av en leopard som er gått i en felle, kan selv efter års forløp skremme bort søvnen fra en ensom feltseng i telt eller barhytte. Tett optil dette bilde står bildet av den dødbringende kjempen ved knokkeltromlen og bare på grunn av sin sfinkslignende ro står det på annenplass — i kunstnerisk symbolikk er det langt foran det andre. Dets ugjennemtrengelige ubevegelige „kjølighet" virker på samme måte som meneskets selvbeherskelse. En tolkning preller av på den, men den får hatet i det jordbundne vesen til å flamme op mot den fremmede uvedkommende.

Åtte øine stirrer mot to! Et lynsnart blikk på mine tre folk: Insektfangeren setter op et ansikt som om han har ti kinintabletter i munnen og vilde skjule det — huskulien smiler ubekymret og beskjedent, som alltid, som om han ikke vet hva det dreier sig om! — Kokken står med den samme ugjennemsiktige maske, som han alltid bedrar mig med ved ukeavregningen. Jeg forsøker å ta et nytt bilde.

Kobraen suste plutselig frem

Da suser kobraen — Naja hannah er den eneste slange jeg kjenner som kan storme frem med hevet kropp — plutselig frem mot mig fra 5 meters avstand, uten noen merkbar kraftutvikling, som et ophisset dødens banner. En meter bak kameraet som var falt til jorden, 30 cm. foran mitt høire kne, treffes den med en dump lyd av min europeiske ekestokk på venstre side av hodet og slås overende. Som når en gutt i dårlig humør slår hodet av blomstene langs veikanten! Jeg har vel — jeg tror jeg kan regne med forståelse når jeg tilstår det — slått litt hårdere, enn jeg visst og egentlig vilde: den lå med høire side av hodet på jorden, og det så ut som om programposten 3 var opfylt, mens 1 og 2 var ødelagt. Som om den var i åndenød, gjespet den langsomt, med munnen vidt åpen og lukket den så igjen, én gang, to —, tre ganger, så hadde den igjen fått underkjeven som var slått ut av stilling, på plass igjen, 7—8 sekunder efter sto den igjen høit opreist og forsvarsberedt.

Jeg kastet den hvite frakken min over til den urokkeligste av mine folk, kokken, og spillet gikk videre. Åtte øine holder bedre utkikk enn to, og efter kort tid var vi ovenpå igjen. Kokken beskjeftiget koldblodig slangen som en picador tyren, med den hvite frakken i begge hender foran sig, mens jeg forsøkte å dirigere kameraet. Gikk kobraen til angrep, så stoppet de to andre den med sine bambusstokker.

Efter omtrent to timer var alle platene opbrukt, og så skulde punkt to i parolen gå for sig. Slangen var — likesom vi — tydelig blitt mattere og mindre angrepsberedt. Allerede flere ganger hadde den i kamppausene forsøkt å komme sig vekk. Også nå gled den med senket hode og lett strittende nakke — fryktens karakteristiske holdning — hurtig slyngende et par meter vekk. Et kort slag på halen får den til å snu og reise sig op. Da den — helt utstrakt — igjen vil forsvinne, holder to bambusstokker halsen nede, en tredje holder enden nede. Jeg trykker hodet ned mot jorden med håndtaket på stokken min, griper med venstre hånd til bak hodet og river den op. Da de kraftige slag av det lange legeme kunde vri halsen ut av hånden som holder den, holder to menn den fast bak.

„Sååå-huff!" — Vi ler til hverandre! — Punkt 2 er også utført! — Det djevelske dyr har fått oss til å svette! Hvor lang kan den vel være? Vi holder den nede på jorden og skritter op lengden: noe over 3 meter! 3.10 meter blev det senere fastslått. Den fruktbareste av alle mødre er dåden. Men også den frykteligste: for dens barn vokser delvis op av annet kjøtt, delvis på annen jord og stiller sig mot moren.

3.10 meter giftladet kjøtt i ryggsekken

Vi holdt nå alle tre slangen i hendene og følte det nye problem. Hvordan skulde vi få brakt dette 3.10 meter motstrebende og giftladete kjøtt hjem? Tre timer over land, en times togkjøring, en time gjennem storbyen Cantons menneskefylte gater? Vi hadde til forføining: En ryggsekk, to små vesker, et dusin sigarettesker (for larver), fire omtrent håndlange glass med sprit og cyankalium og et par striper leukoplast. Det var ikke noe stort valg: vi la to striper leukoplast om — undskyld! — snuten, godt fast, for å hindre bruken av gifttennene, men allikevel løst nok til å la den puste. Så blev det skåret til et par seige slyngplantetauer, kobraen blev snørt sammen i en stor ring og stuet ned i ryggsekken, som jeg — la oss være ærlige — tross leukoplaster og plantetau allikevel bar med mindre likegyldighet enn ellers.

Hjemme var det første vi gjorde å befri slangen for forbindingen og forbigående behandle den mot munnsår. „Munnsår" er et redselsord for enhver slangeholder. Det er nesten uunngåelig hvis en slange har spist like før den blir innfanget. Den støter da op igjen det spiste og med mavesaft bedekkete bytte, dels for å gjøre sig mer bevegelig og kampberedt, dels av nervøs ophisselse. Da en slange ikke kan dele op næringen, men spiser mus eller frosk hel, er dens mavesaft meget skarp. Den opløser — angripende utenfra — hud, muskelkjøtt og ben, bare horndeler, som hår, hover eller klover utskilles igjen. Kommer nå denne skarpe mavesaft op i slangens munn, så ødelegger den slimhuden og det inntrer „munnsår", som fører til døden.

Hannah hadde ikke gitt fra sig noen næring. Men kanskje hadde den på grunn av den sterke ophisselse ved fangningen fått mavesaft op i munnen, kanskje var også tannkjøttet knust og betent ved det timelange trykk av leukoplastret? Kjempekobraer fanger man ikke hver dag! Derfor vasket vi først dens lukkede munn utenfra med fortynnet sprit, for å fjerne alle spor av leukoplaster. Så holdt en mann legemet, en annen hodet, en tredje åpnet munnen og holdt underkjeven fast, jeg vasket munnhulen omhyggelig ut med en bred, myk pensel og en opløsning av fortynnet sprit og „slangesten".

Fung Tsin vet å hjelpe sig

Så var også det gjort. Men hvor skulde vi så opbevare dyret? Jeg hadde vel et havehus på 10 × 6 m. grunnflate for slanger, men for en invasjon av denne kjempe var det ikke forutsett noe rum. Jeg kunde heller ikke bringe den sammen med andre slanger, for Hannah er en slangeeter, helt bortsett fra at man i alminnelighet ikke kan sperre små dyr sammen med store uten skade. Jeg måtte la bygge en spesiell beholder for den. Inntil da stakk jeg den inn i et tomt insektbur av netting (lengde, høide, bredde — 60:30:25 cm.), jorden blev tatt ut av beholderens dype blikkbunn og vann blev fylt på isteden. Og denne beholderen var nøiaktig passe for dens store legeme.

Noen dager efter var det nye buret ferdig, og jeg funderte på hvordan flytningen kunde foregå med minst mulig energiutfoldelse fra alle sider. Da kom nettop min slangefanger Fung Tsin tilbake „fra landet". Han så det som var skjedd og spurte:

„Skal jeg bære den over?"

„Hvordan vil du gjøre det?"

„M zai pah! Ikke noen grunn til å være redd!"

Det var hans vanlige talemåte, når det skulde foretas en eller annen litt tvilsom aksjon med giftslanger — det blev imidlertid alltid uklart, for hvem det i første linje ikke var noen grunn til frykt, for ham, for oss eller for slangen.

Insektburet med kjempen sto i mannshøide på en annen beholder. Slangen var allerede sterkt ophisset ved fem menneskers nærvær og bevegelser, og hodet dens sto — fra hvilken side man enn forsøkte å nærme sig den — forsvarsberedt tett inntil nettingen, to cm. under burets tak. Å åpne døren uten straks å få slangen i ansiktet i samme øieblikk, syntes utelukket. Fung Tsin tar sitt vanlige og eneste våpen ved giftslangefangst, en liten grå linsekk, frem av lommen, går bort til Hannahs bur, sprer ut sekken mellem tommel- og lillefingeren på venstre hånd og holder den foran burets dør i høide med slangehodet.

Han har spisset munnen i spenningen som om han vilde blåse fløite. Øinene hans, som er rettet på kobraen, har et slangeansikts stive glassaktighet. „Bluff", tenker jeg skeptisk. Nå legger han høire hånds tommel på undersiden av bur-døren! — „Han vil ikke våge det!" sier jeg for mig selv, som undskyldning for at jeg ikke griper bremsende inn i denne dumheten. „Altsammen bluff!"

Men: Nei!... Virkelig!... Han åpner ... umerkelig... langsomt... døren... så... en centimeter...! „Den handlende er alltid samvittighetsløs, ingen andre har samvittighet enn iaktageren!" Kan være! Men likeså sikkert kan en „ikkebetraktning" bli til samvittighetsløshet. Nå har jeg imidlertid forsømt tidspunktet: nå vilde min inngripen bringe den handlende ut av rollen, forstyrre hans konsentrasjon, og i dette øieblikk var slangens hode gjennem åpningen.

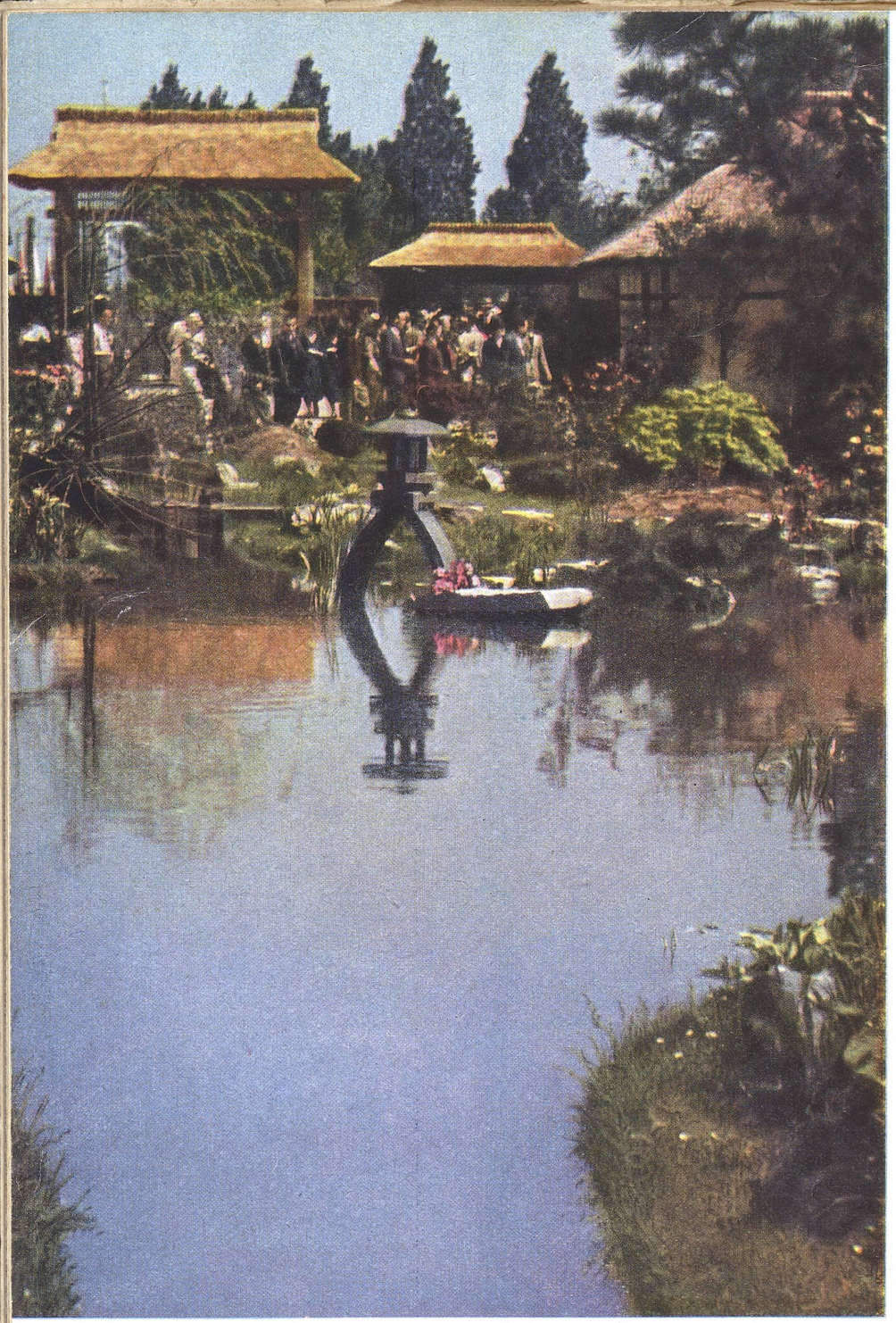
Vi fire står som stivnet ...

Fortsettes side 42

Tre piker i en båt

Fri for hverdagens sorger og ombølget av den friske havbris tilbringer de sin korte sommerferie ved den italienske Rivieras bukter. Foto Dr. Bricarelli

„Blomster" av særlig art . . .
Grasiøst skrider vakre damer på forhøiningen, presenterende motens nyeste påfunn og trekker publikum magisk til sig

Tokio? Nei — Berlin
Blomsterutstillingen 1941 har beriket Berlins messeområde med en blomstrende, stor have, hvis fortryllende midtpunkt er den japanske paviljong. Et landskapsbilde av pittoresk tiltalenhet, som berlinerne ellers bare kjenner fra japanske tresnitt, er opstått her

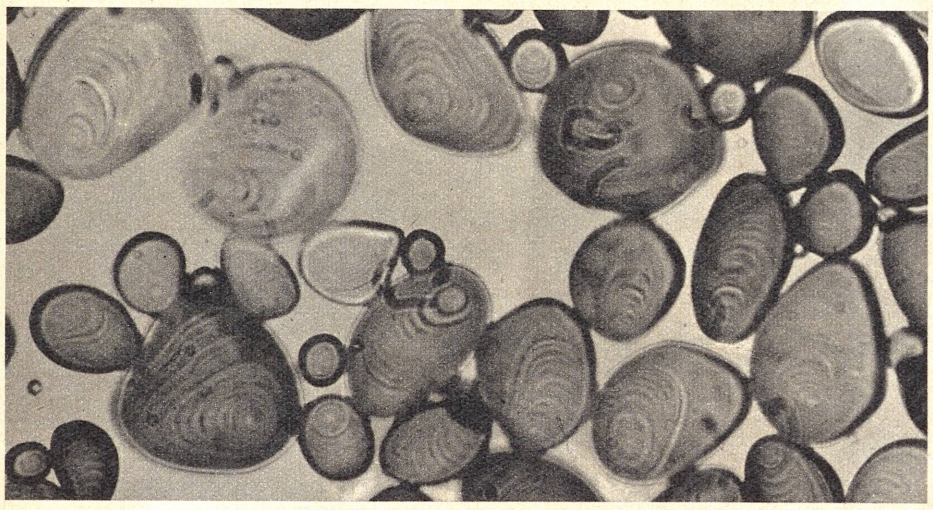
Blomsterprakt og motenyheter

Fotos; Perckhammer

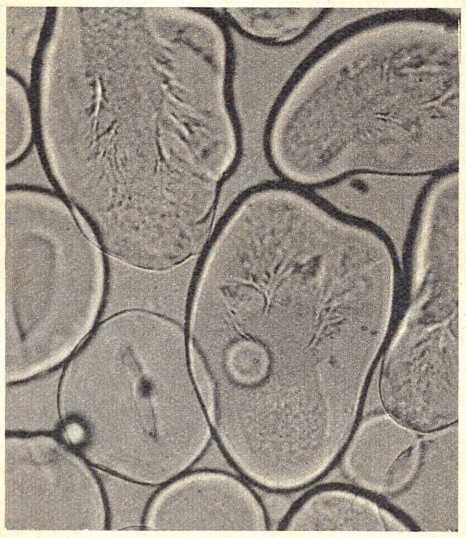

Et spill av former og farver
Vidt utstrakte blomsterbed, som stråler i alle sommerens farver, gir mannequinopvisningen en prektig ramme

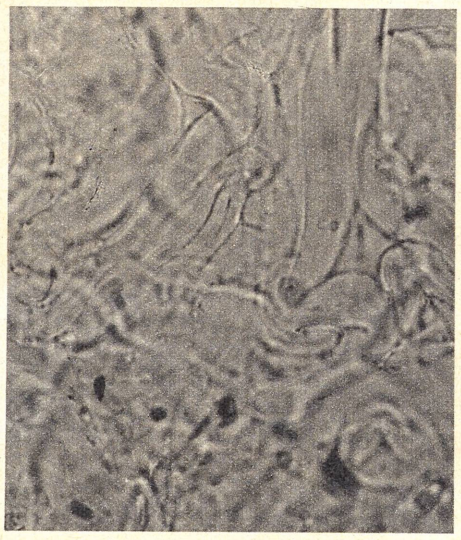
Mikroskopet som kjøkkenhjelp og lærer

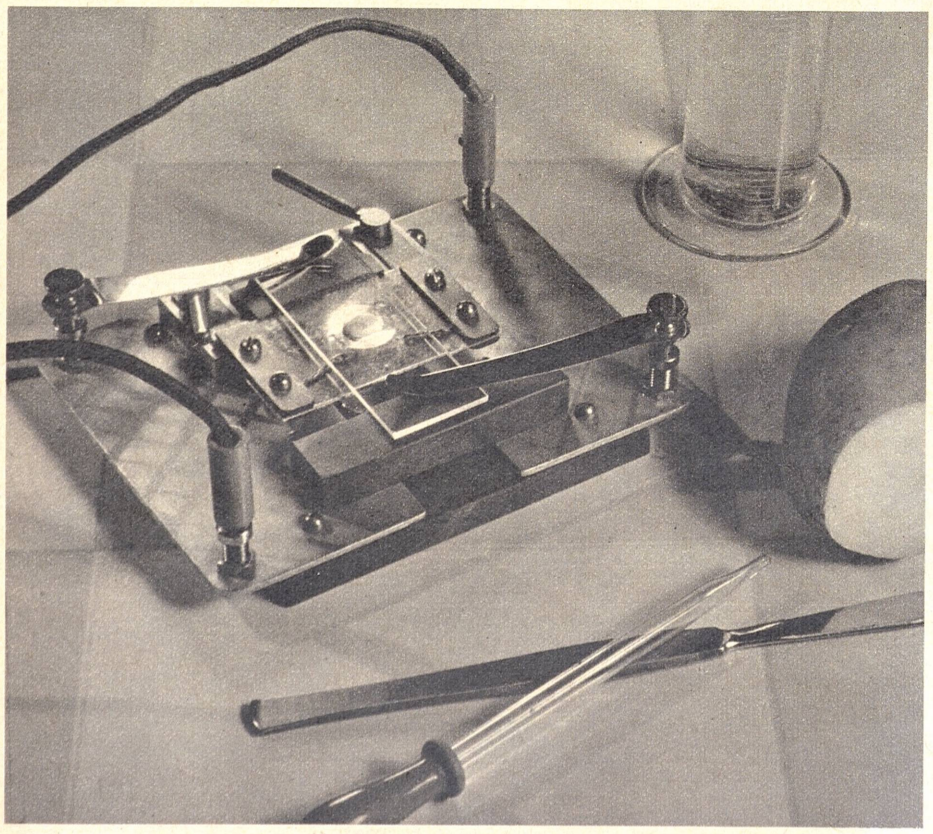
En dråpe av revne rå poteter *viser under mikroskopet i 600 gangers forstørrelse de stivelseskrystaller som utgjør potetens hovedsakelige næringsverdi, nemlig 20%, ved siden av bare 2% eggehvite, 1% fett og r% mineralier — bortsett fra det viktige supplementerende stoffvitamin C. Men det er ingen som spiser rå poteter — og hvormeget blir der tilovers av disse verdier når potetene er kokt?*

Nesten alt sammen — *når potetene kokes uskrellet. Stivelseskornene svulmer op uten å løses op, spesielt hvis man til kokningen anvender „hårdt" (kalkholdig) vann*

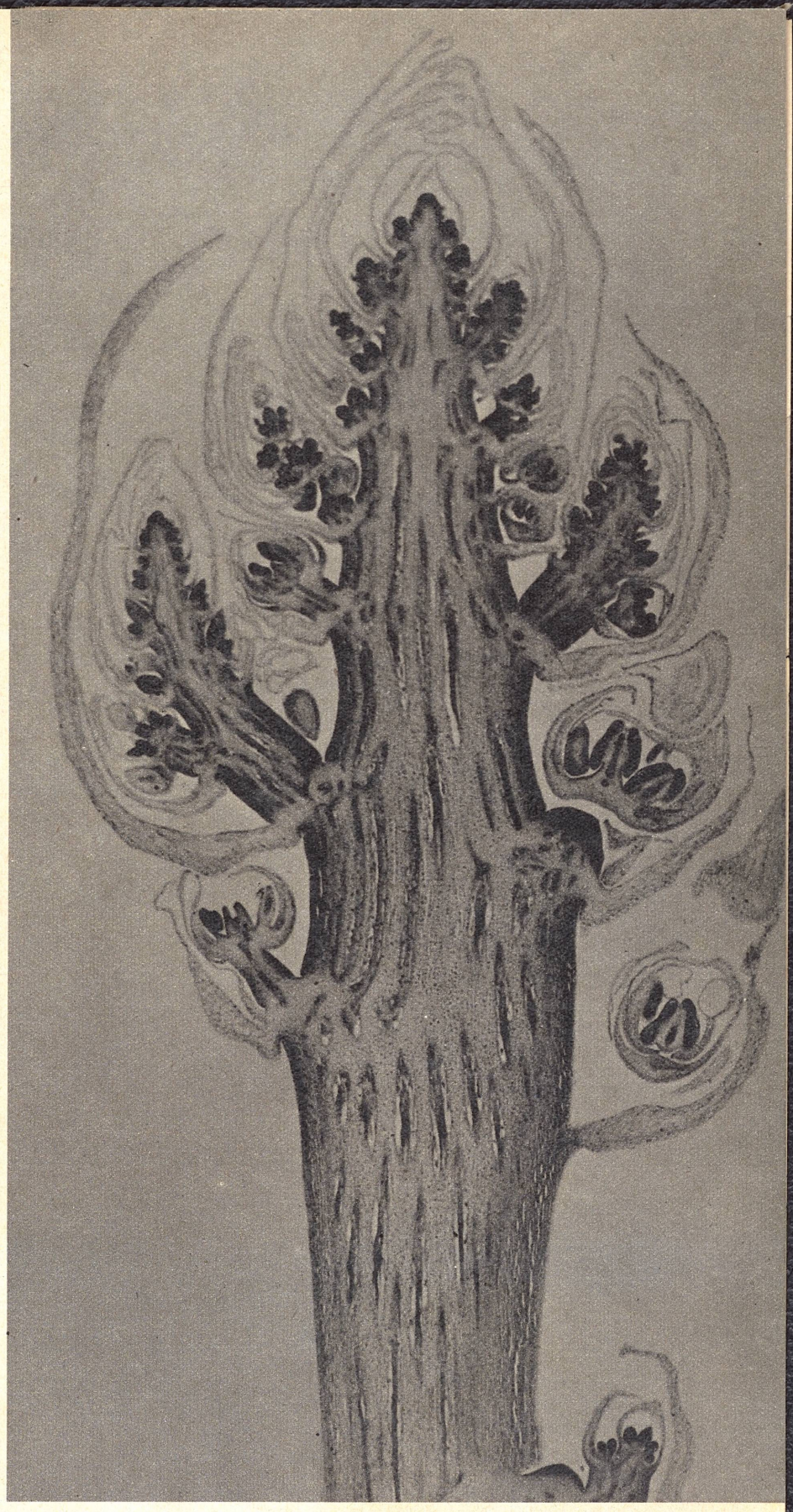

Nesten intet — *når potetene skrelles før kokningen. Med kokevannet slår man også ut de utvaskede stivelseskrystaller — også vitamin C blir for størstedelen ødelagt*

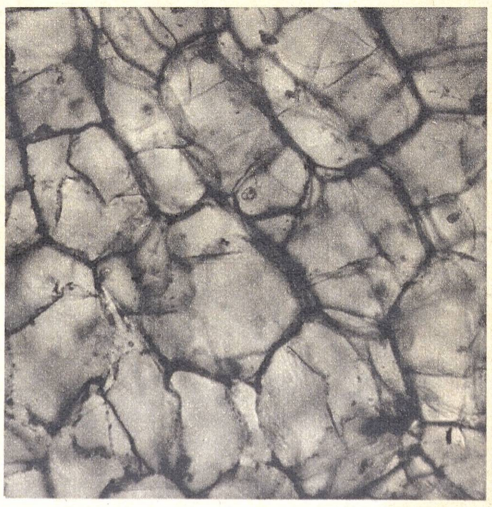

„Kjøkkendoktorens" instrument: Den elektriske mikroovn. *Ved hjelp av denne er det mulig nøiaktig å forfølge de biologisk — kjemiske forvandlinger av næringsmidlene som kokningen bevirker. Den har også bibrakt oss forståelsen av at lengere kokning i bløtt vann utvanner og forringer verdien av næringsmidlene mens kokevann rikt på kalk beskytter og bevarer næringsverdiene*

Fotos: Croy

Nei, det er ikke et tre fra urtiden — bare et aspargeshode, *flere ganger forstørret. Også asparges, som alle grønsaker, vil vår kjøkkenlærde påse blir riktig kokt: nærende uten at velsmaken lider under det. Han tilsetter kokevannet „Hygro-Nährschutz", et mineralsalt uten smak, som binder næringsstoffene og som dessuten tillater en vesentlig kortere kokningstid. Hva sier nu mikroskopet om dette?*

Aspargesceller — kokt med „Nährschutz". *Cellestrukturen er ikke blitt ødelagt, næringsstoffene i cellene er blitt fullstendig bevart, de ømfintlige supplerende stoffer innbefattet — aspargesen er fast og fyldig, sunn, nærende og velsmakende*

Og slik ser den „utkokte" asparges ut: *Celleveggene er knust, innholdet er utvannet — aspargesen har mistet sin næringsverdi, den er samtidig trevlet og har hverken duft eller velsmak*

Fortsatt fra side 38

Tre oplevelser med Hannah

Fung Tsin ... har ... i tide ... skjøvet ... sekken ... over åpningen! ... Nå åpner han ... langsomt — langsomt ... millimeter ... efter millimeter ... døren! ... Enda mer! ... Åpningen ... sperrer han ... i høide ... med najahodet ... med den ut-spen-te ... sekk! Vi fire tilskuere står som stivnet — vi puster forsiktig for ikke å ophisse slangen eller avlede Fung Tsins opmerksomhet ved noen aldri så liten bevegelse. Jeg må se bort et par øieblikk.

Nå ... er ... døren ... åpnet ... helt! ... Stadig videre ... skyver han ... den ... langsomt — millimeter ... efter millimeter ... så langt ... bakover ... som mulig ... Vi kniper øinene sammen. Noe snører strupen sammen på oss. Hvert øieblikk må slangehodet dukke ned! Må komme under sekken! Og hva som da vil hende, våger vi ikke å tenke på. — Men den står opreist, stirrer på overdelen av sekken som beveger sig og over den bort på fangeren. At sekken er åpen nedover og at veien til frihet ligger der, det ligger utenfor dens fatteevne og erfaringer.

Hvordan ... skal ... det ... gå? Fangeren har løftet høire arm helt op til burets bunn. Nå — er mannen gal?! — skyver ... han ... høire hånd ... under sekken ... på burets bunn ... inn ... til ... slangen! — Gjennem åpningen på 25 centimeter ... inn i buret ... som er ... fylt ... av slangens legeme! — Med håndbaken ned ... glir hånden ... til midten av buret ... her griper ... tommelfingeren fatt i en av burets sider, — på den motsatte side ... lillefingeren, imellem dem føler peke- og langfingeren sig frem!

Men føler da ikke slangen menneskehånden? Hvorfor støter den ikke til? — De sprikende fingre ... griper ... så meget ... av slangens buktninger ... som den bare kan omspenne. Nå hever den buktningene ... op fra bunnen ... langsomt ... langsomt ... stadig med sekken ... svingende foran slangehodet ... ut av buret.

Nå ... er den ute ... han snur ... høire hånd skrått ... det hevede slangelegemes forreste del mister støtteflaten — faller nedover — et par ikke Grupne buktninger glir efter. Fung Tsin står stille et par sekunder, og går så bort til det nye buret med slangebunten på strak arm foran sig. Først da kobraen er satt ned derinne, støter den for første gang mot bur-veggen, bak hvilken fire ophissete mennesker puster lettet ut og ler.

Løsningen halter litt erfaringsmessig. Kjempekobraen er, som mange slanger, i så stor utstrekning et „øiendyr" at andre sansefornemmelser er sjaltet ut, når den er optatt optisk — altså i dette tilfelle av sekk og menneskelig ansikt. Ennvidere er slangene avstumpet mot berørings-ophisselse som f. eks. av den menneskelige hånd, fordi dens bevegelse jo er gnidning av hele legemet mot jorden.

Men vet fangeren det? Nei. Slangefangere har dog en mer eller mindre tydelig åndelig besynderlighet, som man fra den europeiske medisins standpunkt kan betegne som defekt, og som ikke lar dem tro at deres omgang er farlig. Enten holder de sig for immune, ved hjelp av et middel mot giften, betrakter slangene utfra en åndelig-religiøs besynderlighet — for noe som er dem lik, eller viser ellers en åndelig anomali (i den europeiske medisins sinn). Man har av og til en følelse av at slangene blir rolige under disse folks hender, som griper til uten trykk.

Ennvidere er østasiaten i det store og hele mer feminin enn vestlenderen. Det er ikke noen daddel, men sier i dette tilfelle at kvinnens naturnære instinkt, som nesten er gått tapt for europeeren, er blitt bevart hos ham, og at han ved hjelp av det kan handle riktig — som ut fra en ubevisst forståelse.

Den store djevelslange — unnslipper!

Hannah er nå i flere måneder medleieboer i mitt havehus — om enn i sin strengt avdelte avdeling. Men det fascinerende ved dens opreiste holdning på det oplyste og følsomme menneske er også blitt bevart selv i den daglige omgang med den. Stadig synes den å være representant for en verden, som det ikke er mulig å komme til forståelse med.

Jeg bor i et stort haveområde utenfor byen Kanton, hvor det enda ikke finnes elektrisitet. En aften kommer jeg sent hjem, så henimot klokken 11, og har nettop tent petroleums-stålampen i den store dagligstuen i huset mitt. Da hører jeg fra sideværelset den velkjente, lett skrapende slepning av et stort slangelegeme over en ujevn bunn, og jeg hører også allerede den gjennemtrengende skarpe hvislen, som i Asia foruten den store huggorm (Vipera russelli) bare kjempekobraen utstøter.

„Rolig!" Jeg snur langsomt hodet til venstre: der står kjempekobraen opreist i den åpne dør inn til siderummet. Jeg hører mig selv si fremmed og på kinesisk: „Den store djevelslange! — Sluppet ut! — Kommet inn gjennem — hullet — efter en nedfallen — mursten — i gulvet — i kineserhuset! — Vil hevne sig!"

Mellem disse langsomme forvirrede ord jager imidlertid tankene som elektrisk strøm: „Hurtig op i annen etasje med lampen og døren igjen!" — „Og imorgen, nettop når du ikke venter det, har den dig! Antagelig i badet!"

Da ser jeg — som stod min bevissthet utenfor legemet — med en fremmed iakttagers spente, kolde interesse, et menneske gå langsomt mot slangen, med den store petroleumslampe i høire hånd, en pute som er revet ned fra en

stol i venstre hånd. Kjempekobraen er dagdyr og er blitt blendet, forvirret, av den sterke motsetning mellem lys-„øien" over hodet dens og mørket rundt den, og dens orienteringsevne er blitt svekket. Den reiser sig stadig høiere op proporsjonalt med ophisselsen. og da det enda ikke er hendt noe som har ophisset den sterkt, er dens hode ikke helt opreist; og det lyset som kommer ovenfra og blender den smertelig, får den til å holde hodet litt nede. Således lar den sig derfor ved hjelp av den beskyttende pute lett skyve tilbake inn i sideværelset fot for fot.

Den isolerte bevissthet aner, hva som vil skje: i værelsets bakvegg var det tidligere innbygd en kinesisk sofa. Da den var blitt fjernet, var det blitt et tomt rum der på 2×1 m. størrelse. Der ligger avgjørelsens felt. Efter 20 til 30 sekunders pause begynner arbeidet med puten og lampen igjen. Med venstre fot blir slangen, som forsøker å komme bort fra lampen, langsomt og forsiktig dirigert bak puten til midten av bakveggen og inn i det tomme rum der. Der ser jeg og føler at noen setter lampen ned på en liten stol, at skjermen klirrer, at noen river en liten kasse ned fra bordet med den ledige hånden og kaster den over slangen.

En sky av de fineste giftdråper

Men før den — naturligvis — skjevt svungne kasse dekker slangen helt, kryper det store hode igjen frem under den. Jeg tråer med venstre fot på hodet, griper med høire hånd i slangens nakke, kaster puten vekk og griper til med venstre hånd, løfter foten, river dyrets forkropp i været — og — plystrer — plystrer, så kinnene holder på å sprekke, og fra tjenerhuset, som ligger 80 meter borte, kommer huskulien styrtende. Bare en østasiat vet hva det vil si å få en sovende tjener — i et hus som ligger 80 m. borte — til å komme styrtende bare ved å høre en plystring!

Han løser slangelegemets buktninger, som har lagt sig rundt bordben og sofaben, og vi bringer kjempen tilbake til huset dens. Lynsnart farer den i været og hakker mot glassveggen hvor vi står. Slik — øie mot øie — forbi giftdråpene, som faller nedover innenfor glasset, sier jeg til den: „Hvorfor er du, slangenes dronning, kommet inn gjennem denne latterlige barnslige felle i gulvet inn i menneskets hule? — Jeg har mistet naturnærheten med det primitive. Og med den også evnen til å sette mig inn i dyrets livsmåte. Derfor mangler jeg den nerveløse, selvsikre ro, — som en må ha for å omgås dig og dine slektninger, — som tilsvarer min sterke interesse for dig. Og på grunn av dette har jeg idag gjort dig vondt for annen gang. Det gjør mig ondt — interesse skal jo ikke være slik!

I morgen vil jeg bringe dig tilbake til skogens frihet!"

Kort og godt / Anekdoter fra hele verden

En utopist

Balzac led som bekjent av søvnløshet og således unngikk det ikke hans opmerksomhet at en innbruddstyv en gang var kommet inn i hans leilighet midt på natten og begynte å rumstere i hans skrivebord. Balzac satte op en høi latter.

„Men, kjære Dem, synes ikke De også at det er komisk å komme her midt på svarte natten for å lete i min skrivebordsskuff efter penger, som jeg så ofte har lett forgjeves efter på lyse dagen?"

Ros som var fortjent

Efter uropførelsen av en opera traff den franske komponist Mermet sin italienske kollega Rossini tilfeldig i foyeren. Mesteren fra syden så så nedtrykt ut at Mermet forsøkte å unnskylde opførelsen.

„Tenoren var forkjølet ... primadonnaen trett ... koret også ... og akustikken i salen gjengir ikke tonene."

„Fordømt anstendig sal!" mumlet Rossini anerkjennende.

Uhelbredelig tilstand

I en samtale med en ung kollega kritiserte engang den amerikanske portrettmaler Whistler dennes arbeider.

„Jeg må altså ikke male tingene som jeg ser dem?" svarte denne krenket.

„Naturligvis kan De det," svarte Whistler, idet han trakk på skulderen, „det verste er at De ser tingene som De maler dem!"

En berettiget bebreidelse

Ved århundreskiftet bodde Knut Hamsun i København og kom nesten daglig sammen med sin landsmann, forfatteren Thomas Krag. En dag var Krag trett av livet og vilde henge sig. Hamsun sa at han lenge hadde ønsket å se en forfatter som hadde hengt sig — om han ikke kunde være til stede. Krag hadde ikke noe imot det og tok den sensasjonslystne Hamsun med til sin bolig. En sterk vinduskrok var snart funnet, men da alt var ferdig, besluttet Krag sig plutselig til å utsette saken.

Dypt rystet så Hamsun på ham og sa så bittert: „Så — og det kaller du vennskap?!"

Han kjente sitt land

Den engelske forfatter Jonathan Swift blev engang av en ung dommer som vilde sette ham i forlegenhet, stillet det spørsmål, hvem der vel vilde gå av med seieren i en prosess mellem djevelen og geistligheten.

Swift svarte rolig:

„Utvilsomt djevelen. Han har jo alltid hatt de engelske dommere på sin side."

En dristig sammenligning

Efterat han hadde tapt Portugal og andre provinser, besluttet Filip IV av Spania å legge sig til binavnet „den store". Dette foranlediget en hoffmann til følgende bemerkning:

„Vår konge er et hull."

„Hvordan det?" spurte man forundret.

„Jo, fordi han stadig blir større, jo mer jord han taper."

Kontinentene forskyver sig...

AMERIKA FJERNER SIG 32 CENTIMETER OM ÅRET FRA EUROPA

Under betraktningen av et verdenskart har vel mangen en av våre lesere bemerket en overraskende likhet i forløpet av kystlinjene på begge sider av Atlanterhavet: Ethvert større fremspring av Sydamerikas kyst har en tilsvarende innbuktning på den afrikanske side. Noe lignende kan man også iaktta med hensyn til landene om det nordlige Atlanterhav, om enn de store øiene Grønland, Nyfundland, Island og England her bringer en viss uklarhet i disse i sin art enestående geografiske kjensgjerninger.

Dette faktum ga den tyske geograf og polarforsker Alfred Wegener støtet til å fremkomme med sin teori om fastlandsforskyvningene. Han var av den mening, at kontinentenes egentlige bærer besto av et særlig svært materiale, på hvilket de lettere kontinenter „svømte" akkurat som kjempemessige isflak. Riktignok må man ikke ta ordet „svømme" i bokstavelig forstand, da det underste lag jo praktisk er en fast substans. Dette besitter imidlertid — når man tar vår klodes veldige dimensjoner i betraktning — visse egenskaper, som man finner igjen ved særlig seige væsker. Kontinentalflakene som svømmer på det blir slitt fra hinannen, støtt imot hinannen og drevet vekk fra hinannen av vulkanske og polarfluktkrefter. Dette foregår selvfølgelig overmåte langsomt.

Professor Wegeners dristige hypotese fant ikke udelt bifall hos de lærde: noen tok imot den med begeistring, andre bekjempet den på det heftigste. Sikkert er det at meget taler for at kontinentene, som i dag er adskilt av oseanene, en gang var et sammenhengende fastland.

Og at jordskorpen faktisk er „elastisk" blir bekreftet av geofysikerne.

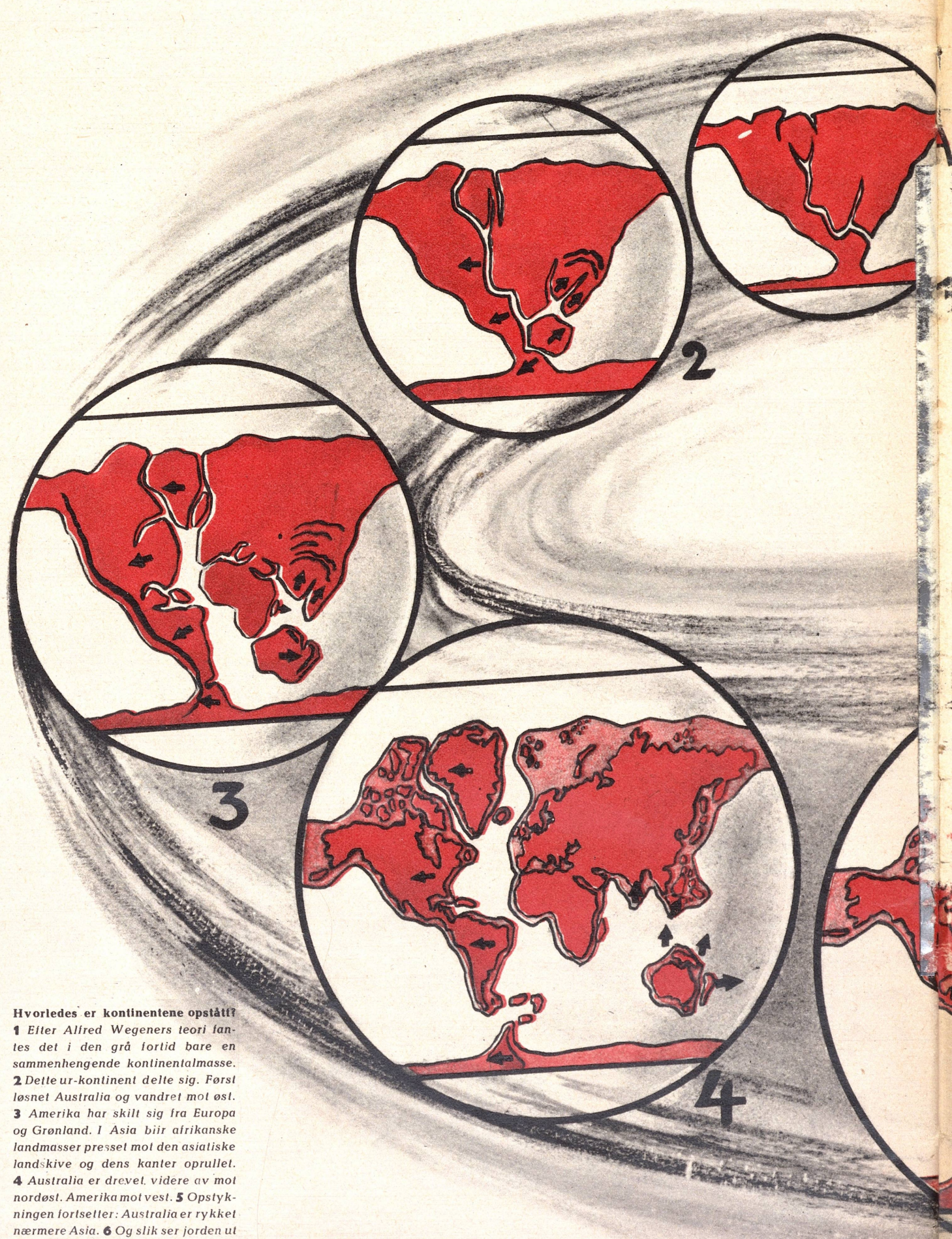
Revet løs for millioner av år siden

Geologene henviser til, at det vestlige Afrikas geologiske beskaffenhet for en stor del er helt den samme som i det østlige Sydamerika. Det er bare kontinentalforskyvningsteorien som kan gi forklaringen til hvorfor mangen en av Vesteuropas fjellkjeder avbrytes ved den atlantiske kyst for så plutselig å fortsette på Grønland og i Nordamerika, hvor fjellene ved kysten likeledes raker steilt op. Den nye teori gir også en uttømmende forklaring til oprinnelsen av de fleste store fjellkjeder: For mange millioner år tilbake blev det amerikanske fastland revet løs fra den eurasisk-afrikanske masse og siden driver det stadig lengere bort fra oss i vestlig retning. Forkanten, altså den vestlige kant av det amerikanske fastland, hvelver sig herunder op som en bølge, og denne bølge er intet annet enn den lange kjede som Kordillerene danner. Forindien dannet, omtrent der hvor det nåværende Madagaskar ligger, en del av Afrika. Dette fastlandsflak blev drevet i sydøstlig retning til det berørte sydkanten av Asia. Herunder skjøv de sig inn i hinannen og dannet det mellemasiatiske høiland og Himalaiafjellene.

Også biologien og de vitenskaper som utforsker livet og klimaet i de tidligere geologiske tidsaldre finner i Wegeners teori for første gang en troverdig og uttømmende forklaring på foreteelser, som de ellers ikke vilde være i stand til å tyde.

Alt dette er indisier og argumenter til fordel for Wegeners teori, men det er intet slående bevis for dens riktighet. Et objektivt bevis vilde det være hvis det kunde skaffes et uimotsigelig bevis for at kontinentene vandrer også den dag i dag. Den moderne geodesi, altså den vitenskap og teknikk som befatter sig med jordens opmåling, har gjort det til en av sine fornemste opgaver å bringe dette bevis.

Spørsmålet om to steders geografiske beliggenhet forandrer sig i forhold til hinannen er av så avgjørende betydning for hele vårt verdensbilde, at før den nåværende krigs utbrudd blev der på flere enn sytti forskjellige punkter i verden regelmessig utført de

Hvorledes er kontinentene opstått? **1** *Efter Alfred Wegeners teori fantes det i den grå fortid bare en sammenhengende kontinentalmasse.* **2** *Dette ur-kontinent delte sig. Først løsnet Australia og vandret mot øst.* **3** *Amerika har skilt sig fra Europa og Grønland. I Asia biir afrikanske landmasser presset mot den asiatiske landskive og dens kanter oprullet.* **4** *Australia er drevet videre av mot nordøst. Amerika mot vest.* **5** *Opstykningen fortsetter: Australia er rykket nærmere Asia.* **6** *Og slik ser jorden ut i dag; kontinentene vandrer videre...*

Tegninger: Heinisch

nøiaktigste internasjonale jordmålinger. Et av de viktigste observatorier av dette slag befinner sig i Potsdam.

Nøiaktig på 25 cm. nær

De moderne astronomiske målingsinstrumenter og -metoder er så fullkomne, at man i dag kan fastslå forandringer av avstanden fra Potsdam til Honolulu eller Madagaskar med en nøiaktighet av inntil 25 cm

Dette synes riktignok utrolig, men denne opmålingsteknikkens storartede prestasjon er faktisk blitt mulig gjennem en raffinert forbindelse av stjerneobservering, tidsmåling og — trådløs telegrafi.

Man går herunder ut fra den kjensgjerning, at den høieste stand av enhver stjerne på horisonten kan fastslåes over hele jorden med den største nøiaktighet. Til å fastslå dette „kulminasjonspunkt" benytter man de såkalte „passasjeinstrumenter", nemlig kikkerter som ikke tjener til forstørrelse av et himmellegemes bilde, men til å fastslå dets tilsynelatende bevegelse over firmamentet.

Et slikt passasjeinstrument er sammenkoblet med et automatisk skrivevegelser på et papirbånd. I Potsdam blev der imidlertid under jordlengdemålingene også mottatt slike signaler fra Tokio, Hawaii og ca. 73 andre stasjoner og disse blev registrert på en strimmel med angivelse av klokkeslettet.

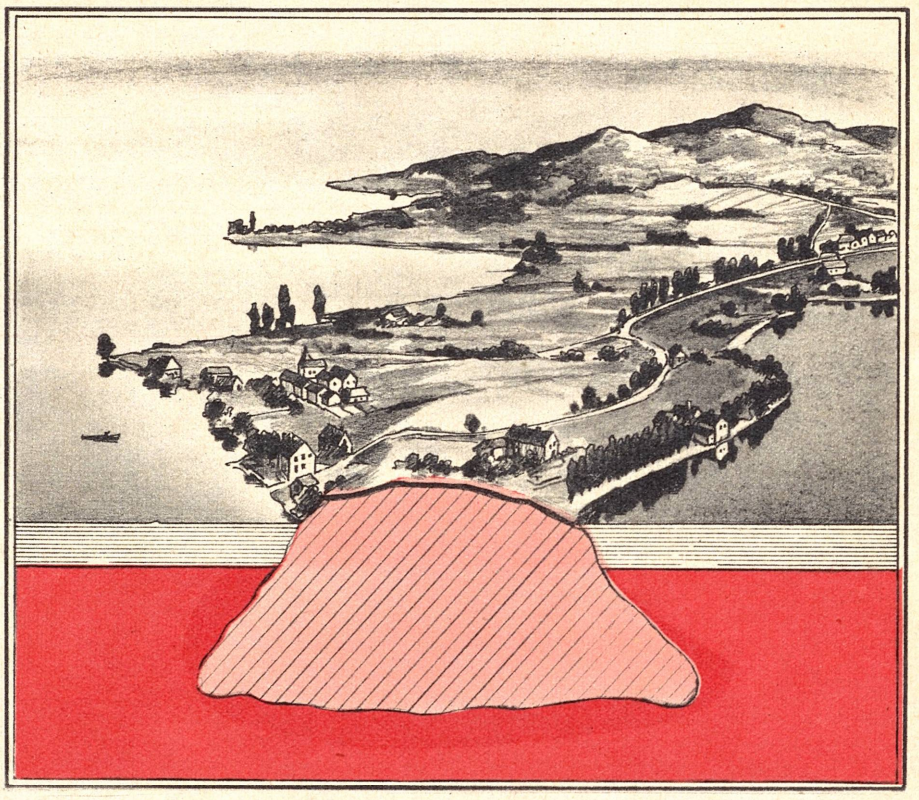
Et ur som ingen får se

Det er en selvfølge, at man til slike presise målinger også har bruk for ur som går med enestående nøiaktighet. Således blev for eksempel det ur som benyttes i Potsdam til disse målinger, fra år tilbake opbevart i en vibrasjonssikker kjeller med jevn temperatur og stadig ensartede barometriske forhold. Bare slike forsiktighetsregler formår å garantere for den nøiaktighet som uret må være i besittelse av. Naturligvis får ingen lov å betre dette rum — uret blir trukket op elektrisk og det formidler også sine tidsangivelser ad elektrisk vei. Dette „ur som ingen ser" går i løpet av et helt år bare noen brøkdeler galt.

Efter avslutningen av de egentlige målinger blir resultatene nedskrevet og sammenlignet med de resultater som de andre stasjoner er kommet til. På denne måte kan man ved hjelp av stjerneobservasjon, signaler med trådløs telegrafi og tidsoptegnelser regne ut forskjellene i den stedlige tid mellem de enkelte observasjonspunkter. Forskjellen i den stedlige tid tilsvarer imidlertid forskjell i lengdegraden og denne forskjell i lengdegraden tilsvarer en bestemt avstand målt over jordkulens krumming. Her dreier det sig vel å merke om lengdemålinger, avstanden blir altså bare målt i nøiaktig vest-østlig retning under hensyntagen til forskjellen i den geografiske bredde og altså ikke mellem de egentlige steder.

Feil er utelukket

Det store antall av stasjoner som deltar i den internasjonale lengdemåling utelukker praktisk talt enhver feil av betydning, for det er usannsynlig, at for eksempel alle europeiske eller samtlige amerikanske eller samtlige japanske stasjoner skulde gjøre den samme feil på samme tidspunkt.

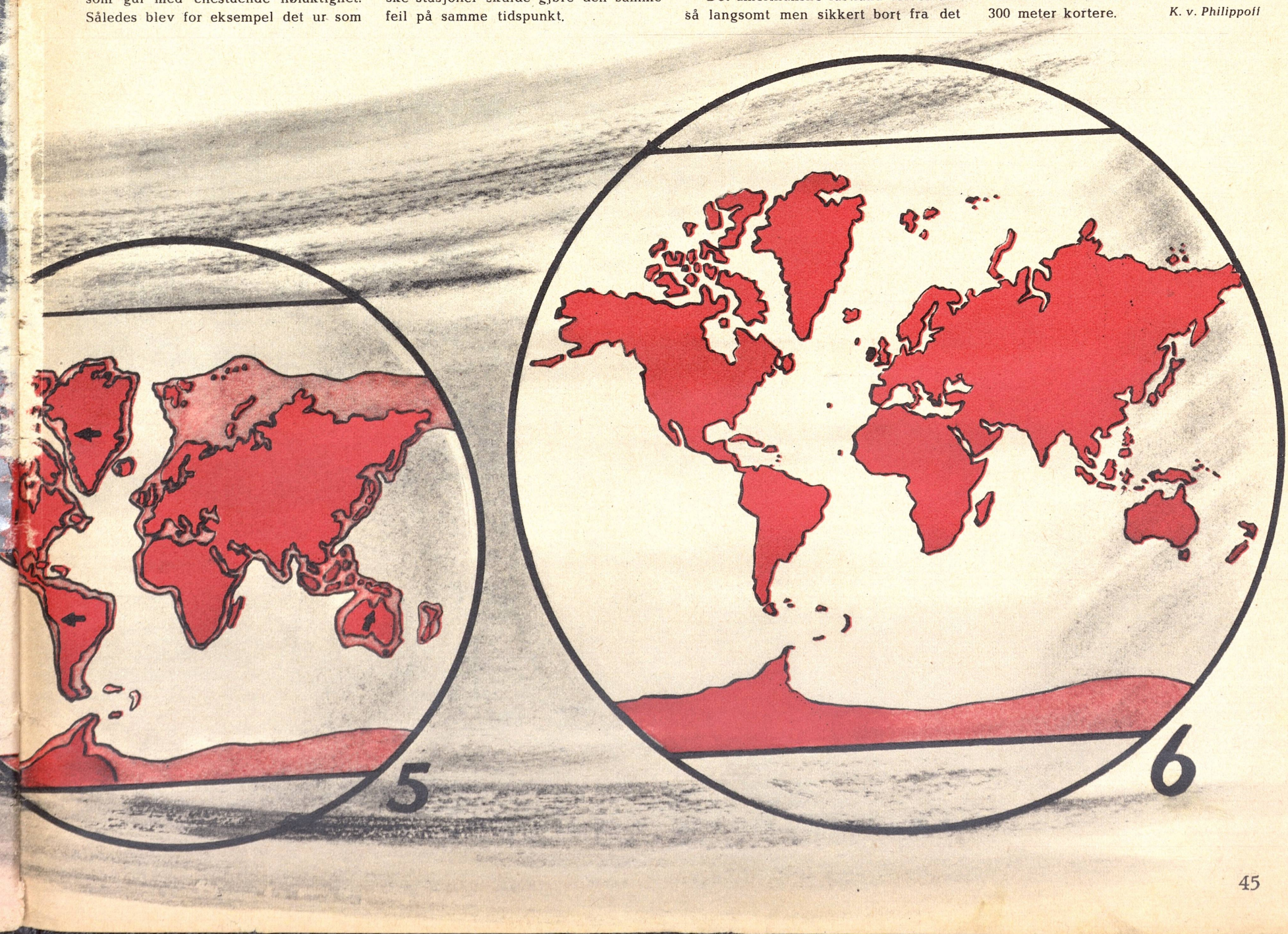

Kan kontinentene virkelig „svømme"? *De stivnede kontinenter har en lettere spesifikk vekt enn den jordskorpen, som de ligger på. Som følge derav kan man godt tenke sig muligheten av langsomme forandringer av beliggenheten*

Det vil nok vare mange år før dette kjempemessige arbeide blir brakt til endelig avslutning. Da slike målinger blev foretatt allerede før verdenskrigen og i året 1925, kunde man allerede fastslå en økning av avstanden mellem det europeiske og amerikanske fastland. Den utgjør i løpet av tretten år 4,16 meter, altså 32 cm. i året.

Det amerikanske fastland driver altså langsomt men sikkert bort fra det eurasisk-afrikanske flak. Med andre ord: Det synes hermed å være brakt bevis for riktigheten av Wegeners teori og det med overraskende nøiaktighet. På grunnlag av disse tall kan man regne sig til, at Amerika på Columbi tid lå ca. 140 meter nærmere den europeiske kyst enn nå og på den tid da de nordiske sjøfarere for første gang nådde Vinland var avstanden allerede hele 300 meter kortere.

K. v. Philippoff

Hvor man plukker regnkapper av trærne

I regntiden i urskogen — litt om opfinnsomme hjerner

Foto: Edith Boeck

Snart bryter det løs! *I urskogen bryter det under regntiden punktlig ut uvær til bestemte tider på dagen. Den meksikanske gjeter kan imidlertid ikke søke ly for regnet. Et stort stykke gummi, i hvis midte der er skåret ut et hull for hodet, gjør tjeneste som regnplagg for ham og hesten*

Der er vann inni, men ikke utenpå. *Det er det man vil opnå med krukkene som disse meksikanere bærer langveis fra til torvet i byen. Flettverket av siv skal dekke over varene og såvidt det går også beskytte bæreren*

Mon den holder eller ei? *Regnkapper av bananblad er bekvemme, billige og vanntette. Alle størrelser ferdig til bruk*

„Og den regner det ikke igjennem?" *spør vår korrespondent tvilende. Men meksikaneren bare smiler overbærende. Stråhatten hans har oplevd mangt et regnvær. Under gummitrekket, som man i Meksiko kan kjøpe på hvert gatehjørne, har den hittil alltid holdt sig tørr*

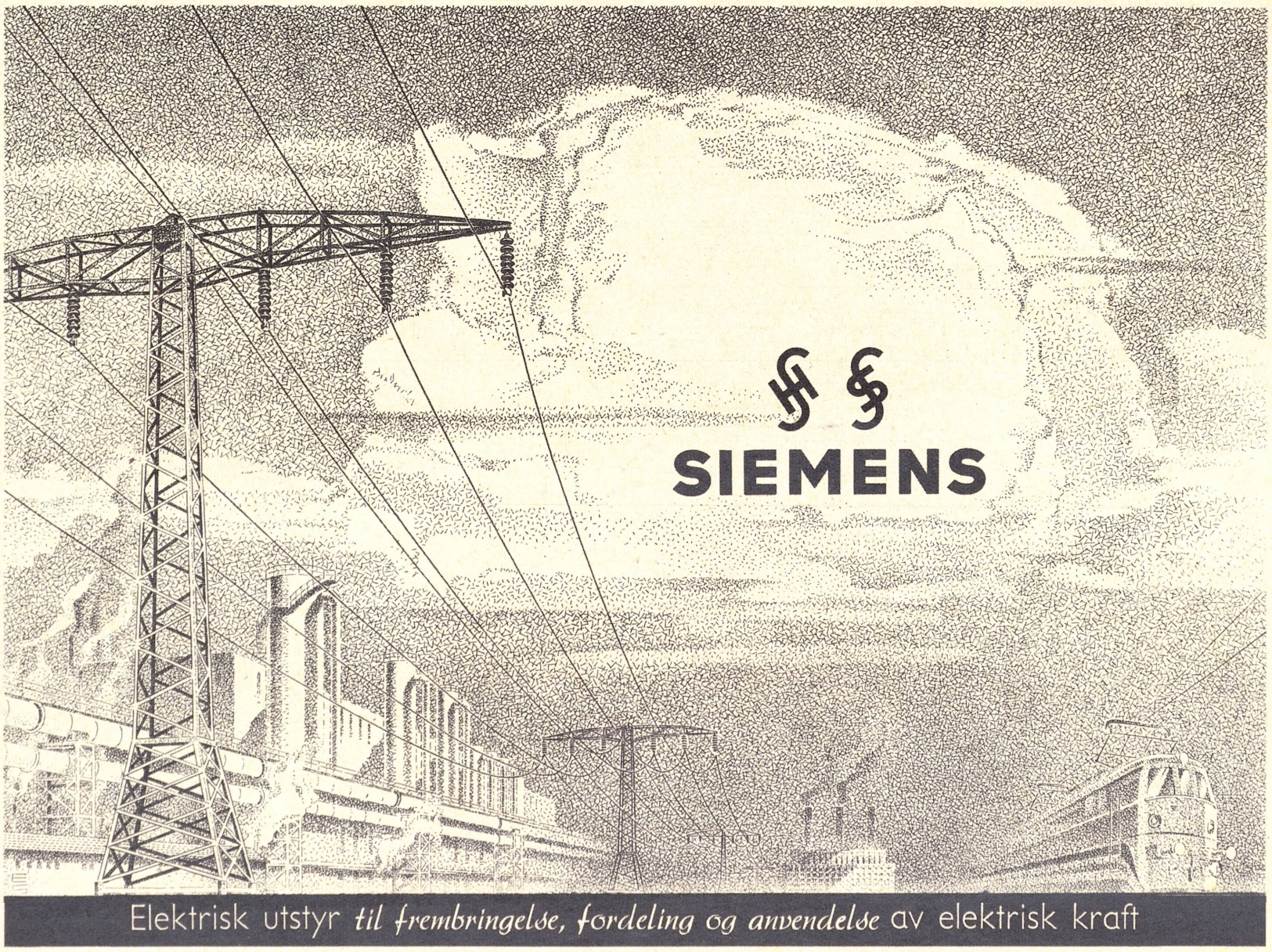
Signal nr. 15, 2. årgang, 1. Augustnummer 1941. / Utkommer hver 14 dag / Chefredaktør: Harald Lechenperg, Chefredaktørens stedfortreder Heinz Medefind / Forlag og trykning: Deutscher Verlag, Berlin SW 68 Kochstraße 22-26 All rett forbeholdes / All rights reserved / Entered as second-class matter at the Postoffice of New York, N. Y. / Printed in Germany

Paraplyer direkte fra buskene. *Et elefantblad med skaft. Denne paraplyen kan han godt ,,glemme igjen'', tre skritt videre finner han en ny en*

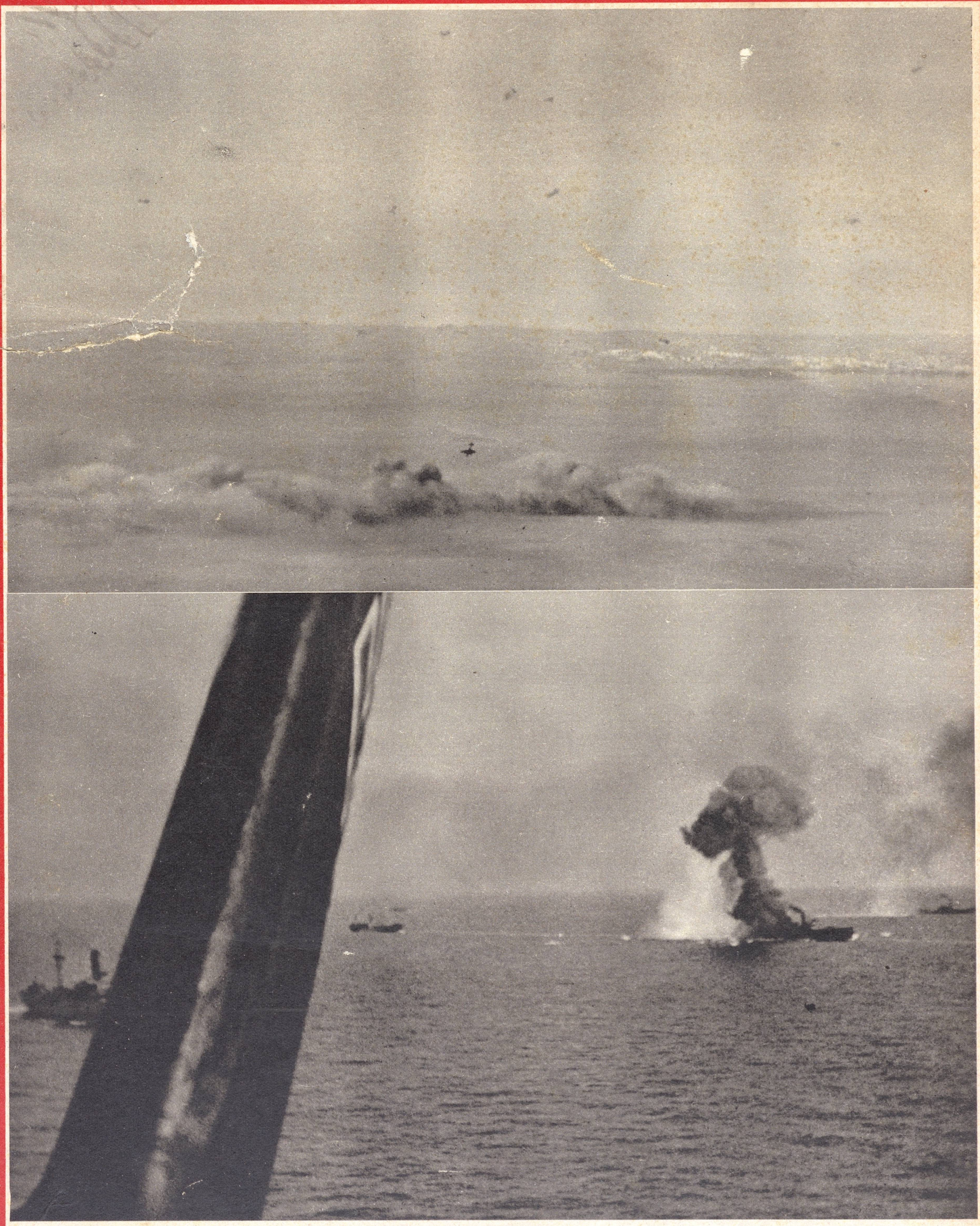
Ser meget elegantere ut. *I Meksiko-City går man med cellofankappe og cellofanparaply og når det øsregner — går man i det hele tatt ikke ut av huset*

Elektrisk utstyr *til frembringelse, fordeling og anvendelse* av elektrisk kraft

SIEMENS & HALSKE AG · SIEMENS-SCHUCKERTWERKE AG · BERLIN-SIEMENSSTADT

Signal

. . . kampen mot England går videre:

I Atlanterhavet — 400 km vest for Tanger *angriper et tysk fjernkampfly en britisk konvoi. En bombefulltreffer ødela få øieblikk før hekken på en 3000-tonner, om et minutt vil skibet være sunket*

Bildet ovenfor: **Stupkampfly på britisk artilleri foran Tobruk.** *Det tyske stukafly ligger umiddelbart over målet, dets bomber har nettop truffet. I neste sekund vil piloten rette maskinen op og vende tilbake til sine kamerater, som flyr høit deroppe.*

Foto: PK.-Billhardt